ᲛᲔᲮᲣᲗᲔ ᲓᲦᲔᲜᲘᲐᲚᲘ

კომუნისტი

ᲪᲔᲜᲢᲠᲐᲚᲣᲠᲘ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘᲡ ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘᲡ ᲓᲐ ᲠᲔᲕᲘᲖᲘᲘᲡ ᲒᲐᲜᲧᲝᲤᲘᲚᲔᲑᲘᲡ ᲪᲔᲜᲢᲠᲐᲚᲣᲠᲘ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘᲡ ᲝᲠᲒᲐᲜᲝ

ᲠᲔᲓᲐᲥᲪᲘᲐ
ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲘ, ᲠᲣᲡᲗᲐᲕᲔᲚᲘᲡ ᲞᲠᲝᲡ�პᲔᲥᲢᲘ № 24, ᲛᲔᲝᲠᲔ ᲡᲐᲠᲗᲣᲚᲘ
რედაქციაში საქმის წინა მოლაპარაკება შეიძლება ᲔᲠᲗᲔᲚᲓᲦᲔ გარდა კვირა-უქმეებისა 10—11 ს.
ᲢᲔᲚᲔᲤᲝᲜᲘᲡ ᲜᲝᲛᲠᲘ (რედაქტორის 14—76 (მდივანის 10—58

ᲛᲗᲐᲕᲐᲠᲘ ᲙᲐᲜᲢᲠᲝᲚᲐ
ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲘ, ᲠᲣᲡᲗᲐᲕᲔᲚᲘᲡ ᲞᲠᲝᲡ�პᲔᲥᲢᲘ 24 ᲛᲔᲝᲠᲔ ᲡᲐᲠᲗᲣᲚᲘ, ᲢᲔᲚᲔᲤᲝᲜᲘ 10—49.
ᲑᲔᲭᲓᲕᲘᲡ ᲤᲐᲡᲘ: ᲛᲗᲐᲕᲐᲠᲘᲡᲗᲕᲘᲡ 75 კ., დანარჩენებისათვის: ᲞᲠᲝᲡᲪᲔᲜᲢᲘ 1 მ. ᲐᲠᲐᲠᲔᲖᲘᲓᲔᲜᲢᲘ—1 მ. 20 კ., ᲑᲔᲭᲓᲘᲡᲛᲬᲔᲠᲘᲡ ᲛᲘᲦᲔᲑᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲠᲬᲔᲠᲘ "ᲠᲝᲓᲝᲡᲐᲜᲘᲡ" ᲓᲐ „ᲛᲔᲣᲠᲔᲝᲑᲐᲡ" ᲓᲐ „ᲢᲔᲥᲜᲘᲙᲘᲡ" ᲒᲐᲜᲧᲝᲤᲘᲚᲔᲑᲘᲗ—20 კ., ᲛᲘᲦᲔᲑᲘᲗ—25 კ., ᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲚᲝᲑᲠᲘᲕᲘ ᲛᲘᲦᲔᲑᲘᲗ—8 ᲠᲣᲑᲚᲘ ᲞᲠᲝᲪᲔᲜᲢᲘ ᲓᲐᲙᲐᲠᲒᲕᲐ 50 კ. ᲒᲐᲜᲪᲮᲠᲔᲑᲐ ᲛᲘᲦᲔᲑᲐ 3 Ს. ᲙᲝᲛᲔᲜᲢᲐᲠᲘᲔᲑᲘᲡ ᲓᲦᲔᲔᲑᲘ 1—2, ᲡᲐᲐᲗᲘᲡ ᲢᲔᲚᲔᲤᲝᲜᲘ 12—80.

ᲓᲦᲔᲒᲐᲜᲓᲔᲚᲘ ᲜᲝᲛᲔᲠᲘ ᲨᲔᲘᲪᲐᲕᲡ 8 ᲒᲕᲠᲓᲡ

ᲓᲦᲘᲣᲠᲘ
— ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲨᲘ ᲛᲝᲛᲖᲐᲓᲔᲑᲣᲚᲘᲐ ᲚᲐᲠᲜᲘᲡ ᲓᲔᲚᲔᲒᲐᲪᲘᲐ.
— ᲔᲡᲢᲝᲜᲔᲗᲘᲡ ᲔᲚᲩᲘᲡ ᲡᲐᲣᲤᲐᲠᲗᲐᲕᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐᲜᲘᲨᲕᲜᲐ ᲒᲐᲛᲝᲪᲮᲓᲐ ᲙᲝᲛᲔᲓᲘᲐᲜᲗᲐ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲗᲘᲡ ᲬᲔᲠᲘᲚᲘ.
— ᲐᲕᲢᲝᲜᲝᲛᲘᲡ ᲐᲦᲡᲐᲜᲘᲨᲜᲐᲕᲘ ᲬᲚᲘᲡ ᲓᲔᲙᲔᲛᲑᲠᲘᲡ 1-ᲘᲡ ᲓᲦᲔᲡ ᲛᲝᲜᲐᲠᲥᲘᲐᲡ ᲬᲘᲜᲐᲐᲦᲓᲒᲝᲛᲐ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲐᲓᲒᲣᲠᲖᲔ ᲞᲝᲚᲘᲪᲘᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲛᲔᲣᲨᲝᲡ ᲨᲝᲠᲘᲡ ᲛᲔᲗᲐᲠᲘᲡ ᲛᲝᲛᲖᲐᲓᲔᲑᲐ.

ᲑᲘᲑᲚᲘᲝᲗᲔᲙᲐ

ᲙᲕᲘᲠᲐ, 11 ᲝᲥᲢᲝᲛᲑᲔᲠᲘ 1925 წ. — ᲧᲝᲕᲔᲚᲓᲦᲘᲣᲠᲘ ᲒᲐᲖᲔᲗᲘ — ᲤᲐᲡᲘ 3 ᲙᲐᲞ. № 234 (1389)

ᲞᲝᲚᲝᲰᲔᲠᲐᲪᲘᲘᲡ ᲡᲐᲔᲠᲗᲐᲨᲝᲠᲘᲡᲝ ᲒᲐᲔᲠᲗᲘᲐᲜᲔᲑᲐ

საჭიროთ მიგვაჩნია მკითხველის ყურადღება შევაჩეროთ საერთაშორისო კოოპერატიულ გაერთიანების („ალიანსი") ცენტრალურ კომიტეტის ალ რუზე, რომელიც ეხლახან შესდგა.

ალიანსის მემარჯვენე ფრთას იმ თავიდანვე ნიშანში აქვს ამოღებული საბჭოთა კოოპერაცია და იბრძვის მისი წარმომადგენლობის შესასუსტებლად ცენტრალურ კომიტეტში. როგორც ვიცით, იქ საბჭოთა კავშირში შემავალი ცალკე რესპუბლიკების კოოპერატიულ გაერთიანებათა ყველა თავ-თავ ანთი წარმომადგენლები, რასაც ვერ ინელებენ კოოპერატორების ქურქში გახვეული საბჭოთა ხელისუფლების მტრები. ეხლანდელ პლენუმზე მათ შემოიტანეს წინადადება, რათა ცალკე საბჭოთა რესპუბლიკის წარმომადგენლობის უფლება და საბჭოთა კავშირი წარმომდგენილი იყოს, როგორც მთლიანი სახელმწიფო; ამას უნდა მოყოლოდა ჩვენი დელეგატების რიცხვის საგრძნობი შემცირება ალიანსის ხელმძღვანელ ორგანოში.

საბჭოთა კოოპერაციის წარმომადგენლთ შეაქვთ ᲞᲘᲨᲛᲐᲠᲘᲢᲐ რეფორმიონური და პროლეტარულ-კლასობრივი სული საერთაშორისო კოოპერატიულ გაერთიანებაში, და ᲐᲒᲐ ამას ᲠᲝᲒᲝᲠ ᲞᲣᲠᲘᲜᲒᲘᲡᲐᲜᲘᲡ ᲜᲘᲨᲘᲡ ᲑᲣᲠᲟᲣᲐᲖᲘᲚᲘ და რეფორმისტული ელემენტები, რომელნიც დღემდე არიან იქ გაბატონებული. ისინი სულ ილმობენ ილმოფხვრან რეფორმიონური მიმართულება კოოპერაციაში და ამ მიზნით ყოველგვარ ზომებს იღებენ, რათა შეამცირონ საბჭოთა კოოპერაციის წარმომადგენლობა, რომელიც თანდათან სულ უფრო მეტ გავლენას და სიმპატიას იხვეჭს საზღვარგარეთის კოოპერატიულ ორგანიზაციებში თავმოყრილ მშრომელ მასსებ შორის. მაგრამ ამ ბანაო მათი ბოროტი ცდა დამარცხებით დამთავრდა: პლენუმზე მიღებულ იქნა საბჭოთა დელეგაციის რეზოლუცია ჩვენი წარმომადგენლობის ეხლანდელი რიცხვის დატოვების შესახებ საკონტროლო კომიტეტში 1927 წლის კონგრესამდე. თავის თავად ცხადია, ჩვენი მტრები იარაღს არ დაყრიან და თავის ძალების მობილიზაციას მოახდენენ, რომ „სარეანსო ომი" გაგრძელონ და ხსენებულ კონგრესზე მაინც მიაღწიონ საწადელს. ჩვენ ვფიქრობთ, რომ ამას ისინი მაინცაც ვერ შესძლებენ.

ჩვენ ვსთქვით, რომ საბჭოთა წარმომადგენლებს შეაქვთ ალიანსში პროლეტარული ბრძოლის სული. ისინი ცდილობენ, რომ ეს ორგანიზაცია დაუკავშირონ მუშათა ორგანიზაციებს, კერძოთ პროფესიონალურ გაერთიანებათ, რომ ამით მიაქციონ მუშათა კლასის გავლენის ქვეშ და გახადონ, კაპიტალის მონობისაგან მშრომელთა განთავისუფლების ერთ ერთ იარაღათ. ამხ. ხინჩუკმა (საბჭოთა დელეგაციის თავმჯდომარე) პლენუმზე აღნიშნა, რომ საერთაშორისო კოოპერატიულმა მოძრაობამ უნდა შეიქმნას ერთიანი ფრონტი სხვა პროლეტარულ ორგანიზაციებთან შეიტანა წინადადება სისწორით ჩამოეყალიბებიათ კოოპერატიულ გაერთიანების თანამშრომლობის პრინციპი ყველა საერთაშორისო მუშათა გაერთიანებებთან და იმ მიზნით დაუყოვნებლივ მოეწვიათ კონფერენცია ალიანსის, ამსტერდამის ინტერნაციონალის და პროკინტერნის წარმომადგენლებისაგან. ეს წინადადება, როგორც მოსალოდნელიც იყო, უარყოფილ იქნა.

აქ ალიანშიაკია, რომ საერთაშორისო კოოპერატიულ გაერთიანების სამდივნომ წამოაყენა რეზოლუცია რომელიც მხარს უჭერდა ამსტერდამთან თანამშრომლობას, ხოლო ილაშვილებს გლეხობის ფართო მასებში და თავს ადვილად დაალწევს დაშვებულ შეცდომებსაც.

არაფრად ვარგა ის კომუნისტი და არც ის სოფლის უჯრედი, რომელიც შიშს აუტანია. „მხოლოდ იმ პარტიებს—ამბობს ამხ. სტალინი,—რომლებიც სასიკეთოლოდ არიან განწირულნი, შეუძლიანთ ეშინოდეთ სინათლის და კრიტიკის. ჩვენ კი არ გვეშინია არც ერთის და არც მეორის იმიტომ, რომ ჩვენ ვართ აღმავალი პარტია, რომელიც ძიდის გამარჯვებისაკენ. ეი ᲔᲘᲢᲝᲛᲘ თვითკრიტიკა, რომელიც უკვე რამოდენიმე თვეა სწარმოეს, არის ნიშანი პარტიის არა სისუსტისა, არამედ სიძლიერისა, არის საშუალება აჯ მ სი დაშლისა, არამედ გაამტკიცებისა“.

ასეთია ერთი მტკივნეული საკითხი პარტმუშაობის ცხოვრ-ბიდან, რომელსაც მომავალში გვმართებს მივაქციოთ სერიოზული ყურადღება.

მეორე საკითხ, რომელიც არანაკლებ მნიშვნელოვანია, არის პარტიის ძირითად ორგანიზაციების ხელმძღვანელობა.

მე-14 პარტკონფერენციამ სოფლად მუშაობის შესახებ გამოიტანა მთელი რიგი მნიშვნელოვან დადგენილებებისა. ამ დადგენილებათა ცხოვრებაში გატარება მეტწილად დამოკიდებულია იმაზე, თუ რამდენად შეესძლებენ ადგილობრივად მომუშავე პარტაძმახაგები ხელი აიღონ და დაგმონ მუშაობის ძველი მეთოდები და შეითვისონ ახალი. ეი ამ-ტომ საკითხი ქვედა პარ-ბაპარატის შესახებ, კერძოდ კი მასზედ ხელმძღვანელობის შესახებ—არის ერთი საპირბორიტო საკითხთაგანი.

დღეს ცხადია, რომ ხელმძღვანელობის საქმე საგრძნობლად მოიაუტეტებს. განა ხამაზრო კომიტეტებს, რაიკომებს, თემკომებს და უჯრედებს შორის არსებობს მჭიდრო და მტკიცე კავშირი? რასაკვირველია, არა. ეი ამდენად მოისუსტებს ხელმძღვანელობაც პარტიის ქვედა ეპარატზე. ეს გარკვეული დანაკლისია ეხლახან დამთავრებულმა საქ. კ. პ. სარეგანიზაციო განყოფილებათა გამგეების თათბირმა, რომელზედაც გამოირკვა, რომ დღეანდელ ხელმძღვანელობას უმთავრესად „ცარ-კულტარული", წერილობითი ხასიათი აქვს ხელმძღვანელობის ასეთი ეთოდით ჩვენ შორს ვერ წავალთ. საჭიროა ცოცხალი, უშუალო პრაქტიკული ხელმძღვანელობა ადგილებზე. ხშირ-ხშირად უნდა ხდებოდეს ადგილების დათვალიერება იმ მიზნით, რომ გამორკვეულ იქნას, თუ როგორ ტარდება იქ პარტიის ახალი კურსი; დათვალიერებ-ს დროს ადგილებს უნდა მიეცეთ აგრედვე საქმიანი რჩევა-დარიგებანი, თუ რა არის იმისათვის საჭირო, რომ გამოსწორებულ იქნას დაშ ებული შეცდომები და სხვ. სწორედ ასეთი გზით უნდა წარიმართოს ხელმძღვანელობის საქმე ადგილებზე. მაგრამ ამ ხელმძღვანელობის სასურველად გატარებისათვის საჭიროა საინსტრუქტორო აპარატიც შესაფერისად იქნეს მოწყობილი. უპირველესად ყოვლისა კი აუცილებელია ინსტრუქტორთა კადრის გადადება მახლობში. ეს ერთი. მეორეც ის, რომ ინსტრუქტორების მიერ ადგილების დათვალიერებამ არას შემთხვევაში არ უნდა მიიღოს ზერელე ხასიათი. არაფრად ვარგა ის ინსტრუქტორი, რომელიც მხოლოდ გადათვალიერებს ოქმებს, დათვლის მათ რაოდენობას და თუ წინასწარ გამომუშავებულ გეგმის მიხედვით ამ ოქმების რიცხვი ცოტა აღმოჩნდა—ადგილობრივი ორგანიზაციის მუშაობას ჩასთვლის დაუკმაყოფილებლად და პრიმეთ. ხომ შესაძლებელია, რომ ამა თუ იმ უჯრედს საკმო რაოდენობით მოეპოვებოდეს ოქმები, მაგრამ ამ ოქმებში აღნიშნული დადგენილებანი არ იქნენ შესრულებული? რასაკვირველია. ამიტომ ინსტრუქტორებმა ადგილებას დათვალიერების დროს უნდა მიაქციონ ყურადღება უჯრედების, ორგანიზაციების მუშაობის შინაარსსა და არა ოქმების რაოდენობას.

მესამე საკითხი, რომელიც ჩვენგან მოითხოვს სათანადო გადაჭრას, არის საბჭოთა და საზოგადოებრივ ორგანიზაციებში კომუნისტური ფრაქციების გაძლიერება. პარტკონფერენციებზე ამის შესახებ მიღებულ რეზოლიუციაში ნათქვამია: „საბჭოების პროფკავშირების, კოოპერაციის და სხვა ორგანიზაციების შიგნით აღდგენილი და განმტკიცებული უნდა იქნეს კომფრაქციები, რ ვორც იაეთი ორგანიზაცია, რომელებაც უნდა გაატარონ პარტხელმძღვანელობა ამ ორგანიზაციების მიმართ. ბაგრამ ამასთანავე ამ ფრაქციებმა არავითარ შემთხვევაში არ უნდა შესცვალონ საბჭოების (კოოპერაციის და სხვა ორგანიზაციების) სათანადო ორგანოები.

ამასთან ერთად მათ ყოველის მხრივ ხელ- უნდა შეეუწყონ იმას, რომ ამ ორგანოების მუშაობაში ჩაბმული იქნენ პარტიო გლეხები, მუშები და საერთოდ საბჭოთა ხელისუფლების ერთგული უპარტიო მუშაკები“.

აქედან აშკარაა, რომ საჭიროა პარტხელმძღვანელობის განმტკიცება სხვადასხვა ორგანიზაციებზე კომფრაქციების საშუალებით, მაგრამ ეს ხელმძღვანელობა იმ რიგად უნდა წარიმართოს, რომ არ მოხდეს ადმინისტრატიული ჩარევა, როგორც თვით ადმინისტრატიული, ისე საზეურნეო ორგანოებში, როგორც ამას დღემდე ჰქონდა და აქა-იქ დღესაც აქვს ადგილი. მ ორეც ის, რომ კომფრაქციებმა ხელი უნდა შეუწყონ უპარტიო მასებს საზოგადოებრივ მუშაობაში ჩაბმას.

რისთვის დადგეზრდა ჩვენ მაინც ამ ამონაწერი? მოკეანეზ? იმისათვის, რომ სოფლად ძალიან ხშირია ისეთი მოკლენები, როდესაც ფრაქციები სრულიად არ არსებობენ, ხოლო ეთუ არსებობენ, მხოლოდ ქაღალდზე. ან და არის ისეთი შემთაკეკეიანი, როგორც მაგ., ერთ-ერთ სოფელ ადგ ვეაცნობებენ: „შეკითხვაზე, თუ რისთვის არ აგზავნით კოოპერაციაში წარმომადგენელს, ვღებულობთ ასეთ პასუხს: „ეს ჩვენ, პარტიის საქმე არ არის—ჩვენი საქმეა პარტმუშაობა“.

ეს ფაქტი საეკეთესო მაჩვენებელია იმისი, თუ როგორ მოიაუსტებს პარტხელმძღვანელობა საბჭოთა ორგანიზაციებზე სოფლად, და თუ როგორ ცუდათ გაუგიათ სოფლის ამხანაგებს მე-14 პარტკონფერენციის დადგენილება ამ საკითხის შესახებ.

პარტიულმა ორგანიზაციებმა სოფლად უნდა შეიგნონ, რომ პარტხელ მძღვანელობა მდგომარეობს არა იმაში, რომ ვაუარმოთ მხოლოდ პარტიული მუშაობა ამ სიტყვის ვიწრო მნიშვნელობით, არამედ იმაშიაც, რომ ეს ხელმძღვანელობა იყოს ყოველმხრივი და ფაროო, რომელიც უნდა სწვდებოდეს სოფლის ყველა ორგანიზაციებს, როგორც კოოპერატივს, გლეხკომს, საბჭოს, ისევ სხვა საზოგადოებრივ ორგანიზაციებ. საც. ჩვენს პარტიულ ამხანაგებს სოფლად კარგად უნდა ახოვდეთ ის, რომ ამ პარტხელმძღვანელობის უზრუნველსაყოფათ აუცილებლად საჭიროა საბჭოთა და საზოგადოებრივ ორგანიზაციებში კომუნისტური ფრაქციების გაძლიერება.

შ. ა—ძე.

ᲞᲐᲠᲢᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲘᲡ ᲡᲐᲙᲘᲗᲮᲔᲑᲘ

ᲣᲓᲐᲒᲝᲐ, რომ დღეს სოფლად პარტიული ორგანიზაციების მუშაობაში მრავალი ნაკლი გვაქვს. მათ გამოსასწორებლათ საჭიროა თვითკრიტიკა. მაგრამ სოფლად ზომუშავე ზოგიერთ პარტამხანაგებს დღემდეც ვერ შეუთვისებიათ ეს აზრი. პირიქით, მათ პოლიტიკურ დანაშაულათ მიუნერეთ, როდესაც გლეხების ერთი მასების წინაშე ელაპარაკობთ ჩვენს ნაკლულოვანებების და, კერძოდ, სოფლის კომუნისტების შეცდომების შესახებ.

ამას წინად ჩვენი გაზეთის ერთერთ ნომერში მოთავსებული იყო შენიშვნა, რომელშიაც ამხანავი იტკობინებოდა, რომ სოფლის კომუნისტები პარტმუშაობის კრიტიკას ძლიერ მწყრალად ხვდებიან, რადგან მათი აზრით, ეს უკარგეს ავტორიტეტს ორგანიზაციას.

დასაშვებია თუ არა ასეთი შეხედულება? რასაკვირველია, არა. ძირითადი მიზეზი იმისა, რომ ჩვენი უჯრედები არ სარგებლობენ ასეთი ავტორიტეტით, როგორც ეს საერთოდ საჭიროა, აიხსნება არა იმით, რომ პარტია აშკარად აკრიტიკებს თავის შეცდომებს ან და სოფლად ანტისაბჭოთა ელემენტები ავრცელებენ უაზრო ჭორებს, არამედ იმით, რომ თვით ჩვენი სოფლის უჯრედებს მუშაობა ვერ აქვთ დაყენებული სათანადო სიმაღლეზე. თუ პარტუჯრედი არ დამალავს თავის შეცდომას, პირიქით, გამოამჟღავნებს მას და გამოიმუშავებს ᲗᲛᲘᲡ რიგ კონკრეტულ ღონისძიებებს ამ შეცდომების გამოსასწორებლად, ამასთანავე თუ ის დაუხლოვდება უპარტიო გლეხკაცობას, გაიგებს მის ᲭᲘᲠ-ᲕᲐᲠᲐᲛᲘ, თვალყურს ადევნებს ამ უპარტიო გლეხობის გულწრფელ კრიტიკას და მას არ მონათლავს „კონტრრევოლიუციათ“, როგორც ეს დღეს ხშირად ხდება—დარწმუნებული უნდა ვიყოთ, რომ ასეთ შემთხვევაში უჯრედი დიდ ავტორიტეტს მოიპოვებს გლეხობის ფართო მასებში და თავს ადვილად დაალწევს დაშვებულ შეცდომებსაც.

ᲐᲠᲐᲤᲠᲐᲓ ᲕᲐᲠᲒᲐ ის კომუნისტი და არც ის სოფლის უჯრედი, რომელიც შიშს აუტანია. „მხოლოდ იმ ᲞᲐᲠᲢᲘᲔᲑᲘ—ამბობს ამხ. სტალინი,—რომლებიც სასიკეთოლოდ არიან განწირულნი, შეუძლიანთ ეშინოდეთ სინათლის და კრიტიკის. ჩვენ კი არ გვეშინია არც ერთის და არც მეორის იმიტომ, რომ ჩვენ ვართ აღმავალი პარტია, რომელიც ძიდის გამარჯვებისაკენ. ეი ᲔᲘᲢᲝᲛᲘ თვითკრიტიკა, რომელიც უკვე რამოდენიმე თვეა სწარმოეს, არის ნიშანი პარტიის არა სისუსტისა, არამედ სიძლიერისა, არის საშუალება არა მ სი დაშლისა, არამედ გაამტკიცებისა“.

ასეთია ერთი მტკივნეული საკითხი პარტმუშაობის ცხოვრ-ბიდან, რომელსაც მომავალში გვმართებს მივაქციოთ სერიოზული ყურადღება.

მეორე საკითხ, რომელიც არანაკლებ მნიშვნელოვანია, არის პარტიის ძირითად ორგანიზაციების ხელმძღვანელობა.

მე-14 პარტკონფერენციამ სოფლად მუშაობის შესახებ გამოიტანა მთელი რიგი მნიშვნელოვან დადგენილებებისა. ამ დადგენილებათა ცხოვრებაში გატარება მეტწილად დამოკიდებულია იმაზე, თუ რამდენად შეესძლებენ ადგილობრივად მომუშავე პარტაძმახაგები ხელი აიღონ და დაგმონ მუშაობის ძველი მეთოდები და შეითვისონ ახალი. ეი ამ-ტომ საკითხი ქვედა პარ-ბაპარატის შესახებ, კერძოდ კი მასზედ ხელმძღვანელობის შესახებ—არის ერთი საპირბორიტო საკითხთაგანი.

დღეს ცხადია, რომ ხელმძღვანელობის საქმე საგრძნობლად მოიაუტეტებს. განა ხამაზრო კომიტეტებს, რაიკომებს, თემკომებს და უჯრედებს შორის არსებობს მჭიდრო და მტკიცე კავშირი? რასაკვირველია, არა. ეი ამდენად მოისუსტებს ხელმძღვანელობაც პარტიის ქვედა აპარატზე. ეს გარკვეული დანაკლისია ეხლახან დამთავრებულმა საქ. კ. პ. სარეგანიზაციო განყოფილებათა გამგეების თათბირმა, რომელზედაც გამოირკვა, რომ დღეანდელ ხელმძღვანელობას უმთავრესად „ცარ-კულტარული“, წერილობითი ხასიათი აქვს ხელმძღვანელობის ასეთი ეთოდით ჩვენ შორს ვერ წავალთ. საჭიროა ცოცხალი, უშუალო პრაქტიკული ხელმძღვანელობა ადგილებზე. ხშირ-ხშირად უნდა ხდებოდეს ადგილების დათვალიერება იმ მიზნით, რომ გამორკვეულ იქნას, თუ როგორ ტარდება იქ პარტიის ახალი კურსი; დათვალიერებ-ს დროს ადგილებს უნდა მიეცეთ აგრედვე საქმიანი რჩევა-დარიგებანი, თუ რა არის იმისათვის საჭირო, რომ გამოსწორებულ იქნას დაშ ებული შეცდომები და სხვ. სწორედ ასეთი გზით უნდა წარიმართოს ხელმძღვანელობის საქმე ადგილებზე. მაგრამ ამ ხელმძღვანელობის სასურველად გატარებისათვის საჭიროა საინსტრუქტორო აპარატიც შესაფერისად იქნეს მოწყობილი. უპირველესად ყოვლისა კი აუცილებელია ინსტრუქტორთა კადრის გადადება მახლობში. ეს ერთი. მეორეც ის, რომ ინსტრუქტორების მიერ ადგილების დათვალიერებამ არას შემთხვევაში არ უნდა მიიღოს ზერელე ხასიათი. არაფრად ვარგა ის ინსტრუქტორი, რომელიც მხოლოდ გადათვალიერებს ოქმებს, დათვლის მათ რაოდენობას და თუ წინასწარ გამომუშავებულ გეგმის მიხედვით ამ ოქმების რიცხვი ცოტა აღმოჩნდა—ადგილობრივი ორგანიზაციის მუშაობას ჩასთვლის დაუკმაყოფილებლად და პრიმეთ. ხომ შესაძლებელია, რომ ამა თუ იმ უჯრედს საკმო რაოდენობით მოეპოვებოდეს ოქმები, მაგრამ ამ ოქმებში აღნიშნული დადგენილებანი არ იქნენ შესრულებული? რასაკვირველია. ამიტომ ინსტრუქტორებმა ადგილებას დათვალიერების დროს უნდა მიაქციონ ყურადღება უჯრედების, ორგანიზაციების მუშაობის შინაარსსა და არა ოქმების რაოდენობას.

მესამე საკითხი, რომელიც ჩვენგან მოითხოვს სათანადო გადაჭრას, არის საბჭოთა და საზოგადოებრივ ორგანიზაციებში კომუნისტური ფრაქციების გაძლიერება. პარტკონფერენციებზე ამის შესახებ მიღებულ რეზოლიუციაში ნათქვამია: „საბჭოების პროფკავშირების, კოოპერაციის და სხვა ორგანიზაციების შიგნით აღდგენილი და განმტკიცებული უნდა იქნეს კომფრაქციები, რ ვორც იაეთი ორგანიზაცია, რომელებაც უნდა გაატარონ პარტხელმძღვანელობა ამ ორგანიზაციების მიმართ. ბაგრამ ამასთანავე ამ ფრაქციებმა არავითარ შემთხვევაში არ უნდა შესცვალონ საბჭოების (კოოპერაციის და სხვა ორგანიზაციების) სათანადო ორგანოები.

ამასთან ერთად მათ ყოველის მხრივ ხელ- უნდა შეეუწყონ იმას, რომ ამ ორგანოების მუშაობაში ჩაბმული იქნენ პარტიო გლეხები, მუშები და საერთოდ საბჭოთა ხელისუფლების ერთგული უპარტიო მუშაკები“.

აქედან აშკარაა, რომ საჭიროა პარტხელმძღვანელობის განმტკიც ება სხვადასხვა ორგანიზაციებზე კომფრაქციების საშუალებით, მაგრამ ეს ხელმძღვანელობა ის რიგად უნდა წარიმართოს, რომ არ მოხდეს ადმინისტრატიული ჩარევა, როგორც თვით ადმინისტრატიული, ისე საზეურნეო ორგანოებში, როგორც ამას დღემდე ჰქონდა და აქა-იქ დღესაც აქვს ადგილი. მ ორეც ის, რომ კომფრაქციებმა ხელი უნდა შეეუწყონ უპარტიო მასებს საზოგადოებრივ მუშაობაში ჩაბმას.

რისთვის დადგეზრდა ჩვენ მაინც ამ ამონაწერი? მოკეანეზ? იმისათვის, რომ სოფლად ძალიან ხშირია ისეთი მოკლენები, როდესაც ფრაქციები სრულიად არ არსებობენ, ხოლო ეთუ არსებობენ, მხოლოდ ქაღალდზე. ან და არის ისეთი შემთაკეკეიანი, როგორც მაგ., ერთ-ერთ სოფელ ადგ ვეაცნობებენ: „შეკითხვაზე, თუ რისთვის არ აგზავნით კოოპერაციაში წარმომადგენელს, ვღებულობთ ასეთ პასუხს: „ეს ჩვენ, პარტიის საქმე არ არის—ჩვენი საქმეა პარტმუშაობა“.

ეს ფაქტი საეკეთესო მაჩვენებელია იმისი, თუ როგორ მოიაუსტებს პარტხელმძღვანელობა საბჭოთა ორგანიზაციებზე სოფლად, და თუ როგორ ცუდათ გაუგიათ სოფლის ამხანაგებს მე-14 პარტკონფერენციის დადგენილება ამ საკითხის შესახებ.

პარტიულმა ორგანიზაციებმა სოფლად უნდა შეიგნონ, რომ პარტხელ მძღვანელობა მდგომარეობს არა იმაში, რომ ვაუარმოთ მხოლოდ პარტიული მუშაობა ამ სიტყვის ვიწრო მნიშვნელობით, არამედ იმაშიაც, რომ ეს ხელმძღვანელობა იყოს ყოველმხრივი და ფაროო, რომელიც უნდა სწვდებოდეს სოფლის ყველა ორგანიზაციებს, როგორც კოოპერატივს, გლეხკომს, საბჭოს, ისევ სხვა საზოგადოებრივ ორგანიზაციებ. საც. ჩვენს პარტიულ ამხანაგებს სოფლად კარგად უნდა ახოვდეთ ის, რომ ამ პარტხელმძღვანელობის უზრუნველსაყოფათ აუცილებლად საჭიროა საბჭოთა და საზოგადოებრივ ორგანიზაციებში კომუნისტური ფრაქციების გაძლიერება.

Ш. ᲐᲐ—ᲫᲔ.

ᲞᲐᲠᲢᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲘᲡ ᲡᲐᲙᲘᲗᲮᲔᲑᲘ

ᲣᲓᲐᲒᲝᲐ, რომ დღეს სოფლად პარტიული ორგანიზაციების მუშაობაში მრავალი ნაკლი გვაქვს. მათ გამოსასწორებლათ საჭიროა თვითკრიტიკა. მაგრამ სოფლად ზომუშავე ზოგიერთ პარტამხანაგებს დღემდეც ვერ შეუთვისებიათ ეს აზრი. პირიქით, მათ პოლიტიკურ დანაშაულათ მიუნერეთ, როდესაც გლეხების ერთი მასების წინაშე ელაპარაკობთ ჩვენს ნაკლულოვანებების და, კერძოდ, სოფლის კომუნისტების შეცდომების შესახებ.

ამას წინად ჩვენი გაზეთის ერთერთ ნომერში მოთავსებული იყო შენიშვნა, რომელშიაც ამხანავი იტკობინებოდა, რომ სოფლის კომუნისტები პარტმუშაობის კრიტიკას ძლიერ მწყრალად ხვდებიან, რადგან მათი აზრით, ეს უკარგეს ავტორიტეტს ორგანიზაციას.

დასაშვებია თუ არა ასეთი შეხედულება? რასაკვირველია, არა. ძირითადი მიზეზი იმისა, რომ ჩვენ

ᲡᲐᲛᲣᲨᲐᲝ ᲮᲔᲚᲤᲐᲡᲘᲡ ᲞᲝᲚᲘᲢᲘᲙᲐ

„ᲞᲠᲐᲕᲓᲐ“-Ს ᲬᲔᲠᲘᲚᲘ

მოსკოვი, 10 ოქტომბერი. „პრავდა“ მოწინავე წერილში ამ სათაურით სწერს:

„ᲩᲕᲔᲜᲘ მეუნიერობა იზრდება. ცხადია, რომ მეუნიერების ზრდას თან უნდა მოსდევდეს სამუშაო ხელფასის ზრდაც და რომ წელს სამუშაო ხელფასიც უნდა იქნეს მომატებული.

მთავარი პირობა, რომლიდანაც უნდა გამოვდიოდეთ, მდგომარეობს იმაში, რომ სამუშაო ხელფასის ზრდა უნდა ხდებოდეს მხოლოდ შრომის ნაყოფიერების ზრდასთან შეფარდებით და არ უნდა იწვევდეს სამრეწველო საქონლის ფასების მომატებას.

მეორე კი,—ეს არის სამეურნეო პირობები. ეს პირობები ჯერ კიდევ საკმაოდ არ არის გამორკვეული. ის საბოლოოდ გამოირკვევა მხოლოდ თვის მეორე ნახევრის დასაწყისში. ჯერ-ჯერობით კი ვხედავთ, რომ ჩვენს ბაზარზე ადგილი აქვს სარეწველო საქონლის და განსაკუთრებით ფართო მოხმარების საგნების დიდ ნაკლებობას.

ამიტომ სამუშაო ხელფასის მაქსიმალურად მომატების მოთხოვნა, მაგალითად, მისი აყვანა ყველა დარგებში იმის წინანდელ დონემდე, ამჟამად არა თუ ზიანს მიაყენებდა ჩვენი ფასების პოლიტიკას და ჩერ ვონეციის სმ ტკიცეს, არამედ უსარგებლო იქნებოდა მუშათა კლასისთვის. სამუშაო ხელფასის საგრძნობ ნომინალურ მომატებას ჩვენ ამჟამად არ შეგვიძლია დაუპირისპიროთ საქონლის სათანადო რაოდენობით მიწოდება. ასეთ პირობებში სამუშაო ხელფასის დიდათ მომატება არ იქნება რეალური, ეს იქნება მომატება ქაღალდზე.

საჭიროა ავწონ-დაკწონოთ ის საეუნერეო პირობები, რომლებიც ამჟამად იქმნებიან და, სანამ ეს პირობები, არ გამორკვეულა, უნდა გამოვიჩინოთ სიფრთხილე სამუშაო ხელფასის მომატების საქმეში. ამჟამად უნდა გადავდგათ პატარა ნაბიჯი—ისე, რომ უფრო ზორს წავიდეთ წლის მეორე ნახევრამდი, როცა ამ წლის სამეურნეო პირობები უფრო თვალსაჩინო გახდება.

ᲚᲝᲙᲐᲠᲜᲝᲡ ᲙᲝᲜᲤᲔᲠᲔᲜᲪᲘᲐ

ᲙᲝᲜᲤᲔᲠᲔᲜᲪᲘᲘᲡᲐᲖᲔ ᲒᲠᲫᲝᲚᲘᲡ ᲡᲐᲒᲜᲘᲡ ᲬᲐᲠᲛᲝᲐ ᲒᲔᲠᲛᲐᲜᲘᲐ ᲔᲠᲗᲐ ᲚᲘᲒᲘᲡ ᲬᲔᲡᲓᲔᲒᲘᲡ ᲛᲘᲗᲘᲗᲕᲘᲡᲛᲔᲢᲘ ᲛᲣᲨᲚᲘ ᲒᲔᲠᲛᲐᲜᲘᲐ ᲣᲐᲠᲡ ᲐᲛᲒᲝᲜᲡ ᲔᲠᲗᲐ ᲚᲘᲒᲐᲨᲘ ᲨᲔᲡᲕᲚᲐᲖᲔ ᲓᲐ ᲡᲐᲒᲐᲠᲐᲜᲢᲘᲝ ᲮᲔᲚᲨᲔᲙᲠᲣᲚᲔᲑᲘᲡ ᲮᲔᲚᲘᲡᲛᲝᲬᲔᲠᲐᲖᲔ ᲓᲘᲓᲘ ᲛᲘᲢᲘᲜᲒᲘ ᲑᲠᲘᲣᲡᲔᲚᲨᲘ ᲡᲐᲒᲐᲠᲐᲜᲢᲘ

ოქუბათს, 12 ოქტომბერს, საღამოს 6 საათზე, თბილისის აღმასკომის დარბაზში დანიშნულია

თბილისის აღმასკომის პლენუმის სხდომა

დღის წესრიგი:

1. მოხსენება თბილისის საბჭოების ყრილობის და მისი ორგანოების დებულების შესახებ.
2. მოხსენება საგეგმო კომისიის რეორგანიზაციის შესახებ.
3. მიმდინარე საკითხები.

ყველა წევრთა და კანდიდატთა დასწრება სავალდებულოა აღნიშნულ დროზე.

2—1. კრებიდებუმი.

ლატვიის დელეგაცია

რიგა. 9 ოქტ. ლატვიის მინისტრთა საბჭომ დაამტკიცა მოსკოვში მიმავალ ეკონომიურ დელეგაციის შემადგენლობა.

ავსტრიის მუშა-ახალგაზრდობის დელეგაციის დაგრძნება

ამხ. ცაბუშის სიტყვა ვენის სადგურში.—შეტაკება პოლიციასთან.

ვენა. 9 ოქტ. ავსტრიის მუშათა ახალგაზრდობის დელეგაციას, რომელიც საბჭოთა კავშირიდან დაბრუნდა, დიდძალი ხალხი შეხვდა ვენის სადგურზე. დელეგაციის თავმჯდომარემ, დამოუკიდებელ სოციალ-დემოკრატიულ ახალგაზრდობის კავშირის წევრმა ცაბუშმა თავის სიტყვაში განაცხადა, რომ დელეგაცია დარწმუნდა იმ ცნობების სიყალბეში, რომელსაც სოციალ-დემოკრატია ავრცელებს საზღვარ-გარეთ. რუსეთის მუშების, განსაკუთრებით მუშათა ახალგაზრდობის შდგომარეობა გაცილებით უკეთესია, ვიდრე ავსტრიაში.

დელეგაციის შეხვედრა გადაიქცა დემონსტრსიათ საბჭოთა კავშირის სასაგებლოდ. დემონსტრაციის დასრულებისას მოხდა შეტაკება პოლიციასთან, რომელმაც ცივ იარაღს მიმართა. შეტაკების დროს დაჭრილი იქნა ერთი დემონსტრანტი და ორი პოლიციელი. დაპატიმრებულია 30 დემონსტრანტი.

ამერიკის შრომის კონფედერაციის ყრილობა

გომპერსის ლირსეული მეძველი ნიუ-იორკი, 9 ოქტ. ამერიკის ბურჟუაზიული პრესა ზეიმობს იმის გამო, რომ პერსელმა ვერ დაითანხმა ამერიკის შრომის ფედერაცია პოზიციის შეცვლაზე. საბჭოთა კავშირის მიმართ, და ხოტბას ასხამს ფედერაციის ტაქტიკას. ვაზეთები აღნიშნავენ, **რომ** ფედერაციის ახალი თავმჯდომარე გრინი წარმოადგენს გომპერსის ღირსეულ მემკვიდრეს.

ნიუ-იორკი, 9 ოქტ. „ატლენტიკ სიტი“-ს ცნობით, ამერიკის შრომის ფედერაციის ყრილობამ კვლავ მოიოხოვა იმპერიალის შეზღუდვა; ყრილობამ განსაკუთრებით გიილაშრნ იმიგრაციის კანონის იმ მუხლის გაუქმების წინააღმდეგ, რომელიც კრძალავს იაპონელების შესვლას ამერიკის ტერიტორიაზე.

პერსელის სიტყვა ბალტიმორში.

ნიუ-იორკი, 9 ოქტ. ქალაქ ბალტიმორის მუშათა საბჭოს სხდომაზე პერსელმა წარმოსთქვა სიტყვა, რომელშიც თავგამოდებით იცავდა მუშათა კლასის საერთაშორისო მთლიანობის იდეას.

პერსელის სიტყვას დიდი თანაგრძნობით შეხვდენ დამსწრეები.

საკავშირო დელეგატთა საგენტოს კორესპონდენტთან საუბრის დროს პერსელმა აღნიშნა, რომ თუმცა ამერიკის შრომის ფედერაციის ყრილობა მტრულად უცქერდა მის სიტყვას, მაგრამ როგორც დელეგატებმა გადასცეს მას კერძო საუბრის დროს, მისმა სიტყვამ ძლიერი შთაბეჭდილება მოახდინა მათზე.

ჩეხიის ს.-დ. „სესხი“ აიღეს

პრაგა, 9 ოქტომბერი. „რუდე პრავო“ იტყობინება, რომ ჩეხო-სლოვაკიის სოციალ-დემოკრატებმა მიიღეს სესხი ბარმატისაგან.

ჯილდო ლალატისათვის

რადიჩი—პაშიჩის მოადგილე.

ვენა. 9 ოქტ. რადიჩმა პრესის წარმომადგენლებს განუცხადა, რომ მისი მცსელა მთავრობაში გადაწყვეტილია. მისი სიტყვით ის დანიშნული იქნება პაშიჩის მოადგილეთ.

პოლონეთში

ბრანსკის ხიბრს გადადგომა.

ვარშავა, 9 ოქტ. სეიმის თავმჯდომარე რატაის წინადადებით, სეიმის უხუცესთა საბჭომ თანხმობა განაცხადა გადადგოს ლოკარნოს კონფერენციის დამთავრებამდე კამათი გრანბსკის უკანასკნელი წინადადებების შესახებ, რათა ამით ამან არ გაამწეოს მოლაპარაკება, რომელსაც აწარმოებენ ლოკარნოში პოლონეთის წარგზამადგენლები.

უხუცესთა საბჭოს გადაწყვეტილებასთან დაკავშირებით, გრანბსკის ორჯერ ჰქონდა საუბარი პრეზიდენტთან, რომელსაც განუცხადა, რომ მას სურს დაუყოვნებლივ გადადგომა, **გრანბსკის გადადგომა პრეზიდენტმა** არ მიიღო. დადეს ხმები, **რომ** გრანბსკის გადადგომა აუცილებელია. კანდიდატად პრემიერის პოსტზე ასახელენ რატაის.

ალეპოსავლეთში

შაჰს არ უშვებენ სპარსეთში

თეირანი, 9 ოქტ. სპარსეთის აზერბეიჯანის ნაციონალისტების თავრიზის კომიტეტი მოითხოვს, **რომ** შაჰი არ დაბრუნდეს სპარსეთში, წინააღმდეგ შემთხვევაში იმუქრება აზერბაიჯანის დაუყოვნებლივ გამოყოფით სპარსეთიდან. ნაციონალისტები მოუწოდებენ სპარსეთის მცხოვრებლებს გამოაცხადონ საყოველთაო გაფიცვა.

ამასვე ეოითხოვს აზერბაიჯანელ ნაციონალისტების თეირანის კომიტეტი.

ისფაჰანში უკვე დაიწყო ხაბროტესტო გაფიცვები შაჰის დაბრუნების წინააღმდეგ. მოსახლეობას განზრახული აქვს არ შეხვედროს გაფიცვა მანამდე, სანამ საბოლოოდ არ გადაიტრეხა შაჰის დაბრუნების საკითხი.

გაზეთი „ირან“ იტყობინება, რომ შაჰმა დეპეშა გაგზავნა თეირანში, რომ მან გადასდო სპარსეთში დაბრუნება.

ომი მაროკოში

ფრონტზე.

პარიზი, 9 ოქტ. ჰავასის სააგენტოს ფიეცდას ატყობინებენ, რომ ადგილობრივი ტომები განაგრძობენ მორჩილების გამოცხადებას.

შეუმოწმებელ ცნობების თანახმად, ესპანეთის ჯარებმა დაატოვებიეს რიფებს 300 ტყვე ესპანელი.

მოძრავების კომიტეტის დელეგაცია მაროკოს ფდგომარეობის შესახებ.

პარიზი, 9 ოქტ. მუშათა დელეგაციამ, რომელსაც მოქმედების ცენტრალურ კომიტეტისაგან დავალებული ჰქონდა მაროკოს მდგომარეობის გამოკვლევა, მრავალ რიცხოვან პროლეტარულ აუდიტორიის წინაშე გააკეთა მოხსენება თავისი მოგზაურობის შესახებ.

კრებამ ერთხმად დაადგინა ჩატარებული იქნეს 24 საათის საპროტესტო გაფიცვა მაროკოს ომის წინააღმდეგ და მოითხოვს რიფებთან დაძმობილებას.

საბჭოთა კავშირი

რუსეთი

ბოლტ ბრიუსოვის საფლავზე

მოსკოვი, 10 ოქტ. პოეტ ბრიუსოვის საფლავზე გაიმართა სამოქალაქო პანაშვიდი მისი გარდაცვალებიდან ერთი წლის შესრულების გამო.

საღამოს პოლიტეხნიკურ მუზეუმში გაიმართა საღამო ბრიუსოვის ხსოვნის აღსანიშნავად. საღამოზე 15 პოეტმა წაიკითხა ბრიუსოვის ქალაღდებში ნაპოვნი „სონეტების ციკლი“.

საკავშირო ცენტრალურ პროფსაბჭოს დელეგაციის დაბრუნება.

ომსკი, 10 ოქტ. ომსკში ჩამოვიდა იაპონიიდან საკავშირო ცენტრალურ პროფსაბჭოს დელეგაცია. სადგურზე დელეგაციას შეხვდა რამდენიმე ათასი მუშა. მიტინგზე დელეგაციის თავმჯდომარემ **ლებედევ** გააკეთა მოხსენება იაპონიაში მოგზაურობის შესახებ.

ნეტყის ბატანა საზღვარგარეთ.

ლენინგრადი, 10 ოქტ. საზღვარგარეთიდან დაბრუნდა ჩრდილოეთის სატყეო ტრესტის თავმჯდომარე დანიშევსკი, რომელმაც განაცხადა **რომ** მომავალ წელს საზღვარგარეთ გატანილი იქნება 150 მილ. კუბიკ. ფუტი ხე-ტყის მასალა—85 მილიონ მანეთად ღირებული. საბჭოთა ტყის მთავარი მყიდველია ინგლისი, რომელსაც ხვდება მთელი ექსპორტის 70 პროც.

ძველებური ფულების სანაცვლი.

ვლადიმირი, 10 ოქტ. სოფელ მოლოტცაში, ნურომის მაზრა, აღმოჩენილი იქნა ძველებური ვერცხლის ფულების საწყობი ფულები ეკუთვნის მოსკოვის დაარსების დროს.

ფეოდალური ზენოლის დაღუპვა

კოკტებელი, 10 ოქტ. კოკტებელში 7 ოქტომბერს პლენერ „კრასნაია პრესნიას“ ჩამოვარდნის დროს სასიკვდილოთ დაშავდა სამხედრო მფრინავი საჰაერო ფლოტის აკადემიის ინსტრუქტორი—ზერნოვი.

მფრინავ ზერნოვის დაღუპვა

მოსკოვი, 10 ოქტ. ყირიმში პლანერების შეჯიბრების დროს მფრინავი ზერნოვი დაშვების დროს მიწიდან 18 მეტრის სიმაღლეზე პლანერით მოხვდა ძლიერ ქარში. პლანერი გადაბრუნდა და ჩამოვარდა ძირს. ზერნოვი გაეკეთა აპარატის ნამსხვრევებმა.

ჩეხო-სლოვაკიის მუშათა დელეგაცია

წარმომადგენის დათვალიერება

მოსკოვი, 10 ოქტომბერი. ჩეხო-სლოვაკიის მუშათა დელეგაცია ათვალიერებს მოსკოვის წარმოებებს.

9 ოქტომბერს დელეგატ-მელითონელებმა ინახულეს მანქანების სალომშენებლო ქარხანა „გუტონი“, ფეიერკრება—ფაბრიკა „კრასნაია როზა“. დელეგაციის მესამე ჯგუფი ეცნობოდა დაბალი საფეხურის კოოპერაციას.

საღამოს შემდეგ დელეგაციამ მთელი შემადგენლობით ინახულა ლენინის აკლდამა.

ამხ. კოუტსის განცხადება

მოსკოვი, 10 ოქტომბერი. ინგლისის საპარლამენტო დელეგაციის მდგომარეობა **კოუტსმა** მოსკოვის პრესის წარმომადგენლებთან საუბრის დროს თქვა:

„საბჭოთა კავშირში ყოფნის დროს მიღებული საერთო შთაბეჭდილება ისეთია, რომ საბჭოთა კავშირს მუშები და გლეხები, მხნეთ შესაკერრიან თავიანთ მომავალს. მენშევიკებმაც კი შეიგნეს თავიანთი შეცდომები და მზად არიანან იმუშაონ ხელიხელ ჩაკიდებულად საბჭოთა მთავრობასთან.

ეყოვით მოწმეთ თქვენ **და ის** რამოდენიმე ათასი მუშები, **რომლებ**თან ერთად მეც, თითქმის, 27 წლის განმავლობაში, განუწყვეტლივ დევნილი თვითმპყრობელობის მიერ, ექმნილით იმ პარტიას, **რომლის** მდიდარი რევოლიუციონერი წარსული დღეს, ჩვეხდაუნებურად, ლაფში ამოსვარეს და გაბამთიღეს კარიერიზმით დაბრმავებულმა „ბელადებმა“. მე ვთვლი ჩემ თავს მძიმე დაბნაშავეთ, როგორც ჩემს, აგრეთვე ჩემი ამხანაგების და საქართველოს წინაშე, რომ ამდენ ხანს ვერ მოკახერხე პარტიის გარეშე ამ ნაბიჯის გადადგმა, თუმცა დიდი ხანია დავკარგე იმის იმედი, **რომ** შინა პარტიულ წრეებში მოლაპარაკებით **შეიძლება** ამ **საკითხების** საქართველოს სასარგებლოდ გადაჭრა.

***

ათეული წლების **განმავლობაში** ჩვენი პარტია იბრძოდა და ასწავლიდა მუშათა კლასს ბრძოლას კაპიტალისტური წესწყობილების წინააღმდეგ. 1917 წელს რევოლიუციამ დაამხო ეს წესწყობილება, ჩაუდგა სიფუძველი ჩვენ იდეათა განხორციელებას. ჩვენ მივიღეთ საშუალება ჩვენს ბრძოლას **მიზნის განხორციელებისა** და ჩვენც შეუდექით ამ მუშაობას რუსეთის მუშათა კლასთან ერთად, რუსეთის სოც.-დემ. პარტიის ხელმძღვანელობით. მე არ შევჩერდები ახლა რუსეთის მასშტაბით ჩვენი პარტიის **დიმარცხების** მიზეზების გარკვევაზე. ვამბობ მხოლოდ, რომ იმ სიმხდალემ და რყევამ, გაუბედაობამ, იმ განუწყვეტელმა უჩრინციპო და ავანტიურისტულმა ხეტიალმა მოგვიყვანა ჩვენ სრულ **დამარცხებამდე** და მიანიჭა **გამარჯვება** მათ **ვინც გაჰყვა ძველ რევოლიუციონურ** გზას, ე. ი. **ბოლშევიკებს.**

რუსეთის მასშტაბით მენშევიკ-ბელადების პოლიტიკის **დამარცხებამ** აიძულა ამავე **რუსეთის „დიდი** დემოკრატიის ბელადები“ **ხეიძე, ხუნკელი,** წერეთელი, ჟორდანია **და** სხვები (რომელნიც სათავეში **უდგნენ** **რუსეთის** პირველ **რევოლიუციას** **და** **იმ** **დროს** **აზრადაც** **არ** **ჰქონდათ** **საქართველო** **და** **მისი** **დამოუკიდებლობა,** **მისი** **რუსეთისაგან** **დამოუკიდებელი** **არსებობა** **და** **განვითარება**) **თავი** **შეეფარებიათ** **კავკასიონის** **ქედისათვის,** **რომ** **იქ** **გაეგრძელებინათ** **რუსეთში** **უკვე** **დამარცხებული** **პოლიტიკა.**

რამდენათ **გულწრფელი** **იყვნენ** **ისინი,** **როდესაც** **ჰქმნიდნენ** **ჯერ** **ამიერ-კავკასიის** **და** **შემდეგ** **საქართველოს** **დამოუკიდებლობის** **დროსაც-კი** **ნოე** **ჟორდანიას** **არა** **ერთხელ** **განუცხადებია,** **რომ** **ეს** **დამოუკიდებლობა** **დროებითია** **და** **საბჭო** **ტაქტიკური** **მოსაზრებებით,** **რომ** **გადავრჩეთ** **რუსეთის** **ხაშინელ** **ანარქიახო.**

მე **მგონია,** **რომ** **ბ.** **ჟორდანია** **გულწრფელათ** **ეცხადებდა** **ამას,** **რადგანაც,** **რასაკვირველია,** **მას** **არ** **სწამდა** **საქართველოს** **დამოუკიდებლობა.** **მაგრამ** **დამოუკიდებლობის** **გამოცხადებას** **აშკარაა** **ერთი** **მიზანი** **ჰქონდა:** **იზოლაციია** **რევოლიუციონურ** **რუსეთისაგან** **და** **ხალხთა** **ნებაყოფლობა** **ბოლშევიკებმა** **ამ** **ფიქრობდნენ** **ჟორდანიები,** **მაგრამ** **ბოლშევიკებმა** **დასწრეს** **და** **მათ** **დახიეს** **ურატაძის** **ხელშეკრულება,** **ვიდრე** **ჩვენი** **ბელადები** **ამას** **მოიფიქრებდნენ.** **ხოლო** **როდესაც** **გონს** **მოვედით,** **უკვე** **ბოსფორში** **გახლდით).**

მე **ვეცდები** **მომავალში** **გამოვაქვეყნო** **ცნობები** **ჩვენი** **საგარეო** **პოლიტიკის** **შესახებ,** **თუმცა** **ამის** **ნაწილს** **ყველა** **იცნობს** **ბ.** **ავალოვის** **წიგნს** **გამოქვეყნების** **შემდეგ.** **ის** **უნდა** **წაიკითხოს** **ყოველმა** **ქართველმა** **(ითა** **უმეტეს** **იმ** **პარტიის** **წევრმა,** **რომელიც** 3 **წლის** **განმავლობაში** **სათავეში** **უდგა** **საქართველოს**), **და** **ყოველი** **გაიგებს,** **რას** **წარმოადგენდა** **ჩვენი** **ქებაშესხმული** **დამოუკიდებლობა,** **და** **გაიკეთა** **ჩვენმა** **პარტიამ** 3 **წლის** **განმავლობაში,** **თვით** **ქვეყანაში.** **მე** **ვიცი,** **რომ** **სამი** **წელიწადი** **მეტათ** **მცირე** **დროა** **სახელმწიფოს** **აღმშენებლობისათვის.** **სამ** **წელიწადში** **ბევრს** **ვერც** **გააკეთებ** **და** **ვერც** **მოითხოვ,** **მაგრამ** **მთავრობის** **სისტემის** **და** **მმართველთა** **უვარგისობის** **გაგება** **შეიძლება** **და** **მოითხოვება** **კიდეც.** **საქმე** **იმაში** **კი** **არ** **არის,** **თუ** **რამდენი** **გავაკეთეთ** **ჩვენ** **სამი** **წლის** **განმავლობაში,** **არამედ** **იმაში,** **თუ** **რამდენი** **იყო** **ჩვენი** **ყოფილი** **მთავრობის** **მიერ** **აღებული** **სავალი** **გზა,** **რომელსაც** **ჩვენ** **ამდენი** **მსხვერპლი** **შევწირეთ:** **მოასწავებდა** **ის** **სოციალიზმის** **მოახლოვებას** **თუ** **არა?** **ან** **შეესაბამებოდა** **იგი** **ქართველი** **ერის** **ინტერესებს?**

***

წინათაც **და** **ეხლაც** **ჩვენ** **ბრალსა** **ვსდებთ** **ბოლშევიკებს** **იმაში,** **რომ** **ისინი** **თავისი** **უგუნური** **სისწრაფით** **მარცხნივ** **შორდებიან** **და** **არა** **უახლოვდებიან** **სოციალიზმს.** **როგორიღა** **იყო** **ჩვენი** **გზა?**

3 **წლის** **განმავლობაში** **ჩვენი** **ქვეყნის** **მმართველობით** **ჩვენ** **მივიღწიეთ** **მტრულ** **განწყობილებას** **არა** **მარტო** **რუსეთთან** (**ბოლშევიკურ** **რუსეთთან,** **რომლის** **სახელითაც** **ჩვენ** **გვაშინებდენ,** **როგორც** **ბავშვებს**), **არამედ** **მეზობელ** **სომხეთთანაც.** **თვით** **საქართველოს** **ტერიტორიაზე** **მოსახლე** **ტომებთანაც** **გვიხდებოდა** **შეიარაღებული** **შეტაკება.** **სხვათაშორის** **აპარაში** **ჩვენ,** **სოციალისტები,** **სავსებით** **ვეყრდნობოდით** **მ.-ბეგ** **აბაშიძეს.** **მე** **მეტყვიან,** **რომ** **ყველა** **ამ** **უთანხმოებებში** **ჩვენ** **შეგვიძლია,** **თუ** **დაგვჭირდა,** **დავბრალოთ** **კიდეკეცი.** **ასე** **ფიქრობდნენ** **ჟორდანიები,** **მაგრამ** **ბოლშევიკებმა** **დასწრეს** **და** **მათ** **დახიეს** **ურატაძის** **ხელშეკრულება,** **ვიდრე** **ჩვენი** **ბელადები** **ამას** **მოიფიქრებდნენ.** **ხოლო** **როდესაც** **გონს** **მოვედით,** **უკვე** **ბოსფორში** **გახლდით).**

მე **ვეცდები** **მომავალში** **გამოვაქვეყნო** **ცნობები** **ჩვენი** **საგარეო** **პოლიტიკის** **შესახებ,** **თუმცა** **ამის** **ნაწილს** **ყველა** **იცნობს** **ბ.** **ავალოვის** **წიგნის** **გამოქვეყნების** **შემდეგ.** **ის** **უნდა** **წაიკითხოს** **ყოველმა** **ქართველმა** (**ითა** **უმეტეს** **იმ** **პარტიის** **წევრმა,** **რომელიც** 3 **წლის** **განმავლობაში** **სათავეში** **უდგა** **საქართველოს**), **და** **ყოველი** **გაიგებს,** **რას** **წარმოადგენდა** **ჩვენი** **ქებაშესხმული** **დამოუკიდებლობა,** **და** **გაიკეთა** **ჩვენმა** **პარტიამ** 3 **წლის** **განმავლობაში,** **თვით** **ქვეყანაში.** **მე** **ვიცი,** **რომ** **სამი** **წელიწადი** **მეტათ** **მცირე** **დროა** **სახელმწიფოს** **აღმშენებლობისათვის.** **სამ** **წელიწადში** **ბევრს** **ვერც** **გააკეთებ** **და** **ვერც** **მოითხოვ,** **მაგრამ** **მთავრობის** **სისტემის** **და** **მმართველთა** **უვარგისობის** **გაგება** **შეიძლება** **და** **მოითხოვება** **კიდეც.** **საქმე** **იმაში** **კი** **არ** **არის,** **თუ** **რამდენი** **გავაკეთეთ** **ჩვენ** **სამი** **წლის** **განმავლობაში,** **არამედ** **იმაში,** **თუ** **რამდენი** **იყო** **ჩვენი** **ყოფილი** **მთავრობის** **მიერ** **აღებული** **სავალი** **გზა,** **რომელსაც** **ჩვენ** **ამდენი** **მსხვერპლი** **შევწირეთ:** **მოასწავებდა** **ის** **სოციალიზმის** **მოახლოვებას** **თუ** **არა?** **ან** **შეესაბამებოდა** **იგი** **ქართველი** **ერის** **ინტერესებს?**

***

ამიტომ **ყოველმა** **ხელისუფლებამ,** **მით** **უმეტეს,** **ხელისუფლებამ** **ნორჩმა** - **სოციალისტურმა** **ყურადღება,** **ენერგია,** **უნარი** **და** **ნიჭი** **უნდა** **მიმართოს** **ეკონომიურ** **აღმშენებლობისაკენ,** **გაძლიერებისაკენ.** **და** **ქვეყნის** **გამდიდრებისაკენ,** **ჩვენმა** **ხელისუფლებამ-კი** **ამ** **მიმართულებით** **საქართველოში** **სრულიად** **არაფერი** **არ** **გაკეთა.** **1920** **წლის** **დამლევს** **თვით** **ეორდანია** **იძულებული** **შეექნა** **განეცხადებინა,** **რომ** **მთელი** **ავლა-დიდება,** **რომელიც** **დარჩა** **საქართველოს,** **შეჭმულია** **და** **საქართველო** **დგას** **რეალ** **ეკონომიურ** **კატასტროფის** **წინაშე** **და** **ერთად** **ერთი** **გამოსავალი** **არის** **დასავლეთ** **ევროპის** **კაპიტალისტების** **კონცესიები.**

რა **იქნა** **ის,** **შედარებით,** **დიდი** **ქონება,** **რომელიც** **შემთხვევით** **ჩაგვირჩა** **ჩვენ** **ხელში?** **რაში** **გაქარწყლდა** **იგი?** **აქვს** **ამაზე** **წარმოდგენა** **თუნდაც** **თვით** **მთავრობას** **თუ** **არა?**

საქართველოდან **ჩამოსულ** (**არა** **კომუნისტების**) **პირების** **გადმოცემით,** **საბჭოთა** **საქართველოს** **მთავრობას** 4 **წლის** **განმავლობაში** **გაცილებით** **მეტი** **გაუკეთებია** **საქართველოში** **ეკონომიურ** **აღმშენებლობის** **მხრივ,** **რასაკვირველია,** **უმთავრესად** **იმიტომ,** **რომ** **მას** **ჰყავს** **ისეთი** **დიდი** **მოკავშირე,** **როგორიც** **არის** **რუსეთი.** **მაგრამ** **განა** **ჩვენ** **არ** **შეგვეძლო** **გვეყოლოდა** **ეს** **მოკავშირე?** **არ** **შეგვეძლო** **ეს** **მხოლოდ** **იმიტომ,** **რომ** **ჩვენ** **მივაპყარით** **თვალი** **კაპიტალისტურ** **ევროპას,** **რომელიც** **ხელს** **არ** **გაუძრევს** **ჩვენთვის** **წყლის** **მოხაწოდებლადაც-კი.** **საბედნიეროთ** **თუ** **საუბედუროთ,** **ჩვენ** **უკვე** **დავრწმუნდით** **ამაში.** **ჩვენ** **მიუბრუნდით** **კაპიტალისტურ** **ევროპას** **რევოლიუციონურ** **რუსეთის** **წინააღმდეგ.** **ამაში** **იყო** **უბედურება** **და** **შეცდომა** **ნორჩ** **ნაციონალურ** **სახელმწიფოს** **აღმშენებლობისა;** **ამაში** **იყო** **ჩვენი** **ბელადების** **უგუნურობა** **და** **დანაშაული.**

ჩვენ, **განთავისუფლებულებმა** **რუსეთის** **დიდ** **რევოლიუციით,** **ვერ** **მოვასწარით** **გამოჩეკა** **და** **ხალხი** **ზურგი-კი** **აუქციეთ** **ამ** **ერთი** **განმანთავისუფლებელ** **რევოლიუციას,** **და** **ყოველ** **ღონისძიებით** **თავს** **ვალწევედით** **ის** **ფიზიკურ.**

შეეკვნთი **დამოუკიდებელი** **სახელმწიფო** **და** **მოვრთეთ** **ყვირილი,** **რომ** **სისხლის** **უკანასკნელ** **წვეთამდი** **დავიცავთ** **მასო,** **ხოლო** **საჭირო** **ლონის** **აღმოჩნდა,** **რომ** **ჩვენ** **ჯარიც** **კი** **არ** **გვყოლია** **და** **არც** **იარაღი** **გვქონდა** **ამ** **დროს,** **როდესაც** **ქალაქდებში** **უკვე** 80.000 **მეამელი** **გვყავდა** **ჩაწერილი** **ჯარში.** **ცხოლოდ** **ჯერ** **ბოლშევიკები** **თბილისს** **არ** **მოახლოებოდენ,** **რომ** **ჩვენ** **მთავრობას** **პასპორტები** **მზად** **ჰქონდა** **ევროპასაკენ** **გასაქცევად** **და** **თბილისის** **დაკავების** **შემდეგ** **მთავრობა** **და** **მისი** **ამალა** **უკვე** **შავ** **ზღვაზე** **გარბოდენ** **გემებით.** **ბოლშევიკებმა-კი,** **ხელისუფლების** **ხელში** **ჩაგდებისთანავე,** **შექმნეს** **ახალი** **და** **ძლიერი** **ქართული** **წითელი** **არმია,** **ნიკოლოზ** **მეორის** **დახვრეულ,** **უვარგის** **ჯარის** **მაგიერ.**

ჯარის **შექმნის** **პირობები-კი** **ჩვენ** **გვაძლევი** **უფრო** **ხელსაყრელი** **გვქონდა,** **ვიდრე** **ბოლშევიკეს,** **რადგან** **უკანასკნელებმა** **მიიღეს** **დანგრეული** **და** **გაძარცული** **საქართველო.**

მაშ, **მაინც,** **რატომ** **ვერ** **შეესძელითო** **ჩვენ** **ჯარის** **შექმნა?** **უპირველესად** **იმიტომ,** **რომ** **ჩვენს** **ბელადებს** **არ** **ესმოდათ** **და** **ვერ** **გაეგოთ,** **რომ** **დიდ** **რევოლიუციონურ** **შეჯახებათა** **დროს** **საკითხები** **სწყდება** **არა** **ლამაზ** **სიტყვებით,** **არამედ** **ძლიერ** **და** **მტკიცე** **ჯარით** **და** **ბასრი** **იარაღით.** **მეორე** **და** **უმთავრესი** **მიზეზი** **კი** **ის** **იყო,** **რომ** **საქართველოს** **გლეხობა** **და** **მუშები** **არ** **იყვნენ** **ძლიერად** **დაინტერესებული** **ნაციონალურ** **ჯარის** **შექმნაში,** **ვინაიდან** **ისინი** **გულგატეხილი** **იყვნენ** **საქართველოს** **მთავრობის** **მოქმედებით,** **რადგან** **რევოლიუციამ** **მათ** **არაფერი** **არ** **მისცა.** **რუსეთის** **მუშებმა** **და** **გლეხებმა-კი** **მიიღეს** **რევოლიუციის** **მონაპოვართა** **მაქსიმუმი** **და,** **რა** **თქმა** **უნდა,** **ამის** **დასაცავათ** **თავდადებული** **იბრძოდენ** **წითელ** **ჯარში.**

ამრიგად **დასავლეთში,** „**დამოუკიდებელ** **საქართველოს**“ **ახალ** „**მეგობართან**“ **ძიებაში** **ჩვენ** **დაგვარგეთ** **ძველი,** **გამოცდილი** **მოკავშირე—რუსეთის** **ერთა** **განმანთავისუფლებელი** **რევოლიუციონური** **მოძრაობა,** **რუსეთის** **მუშები,** **რომლებთანაც** **ერთად** **ვენ** **ათეული** **წლების** **განმავლობაში** **ვიბრძოდით** **თვითმპყრობელობის** **დასამხობათ,** **რევოლიუციის** **გამარჯვებისათვის,**—**ხოლო** **ზურგი** **უქციეთ** **მათ** **უდროოდ** **და** **მოუღოდნელად** **სურეიდ** **რევოლიუციის** **შემდეგ.**

ახალი „**მეგობრები**“-**კი** **ვეღარ** **ვიშოვეთ.** **განუწყვეტლივ** **ვლაპარაკობ-**

„ზარია ვოსტოკა“-ს მეათასე ნომრის გამოქვეყნება

მილოცვა

საოლქო კომიტეტისაგან

მეათასე ურო ძველ ნაშთებს, რომლებიც დაბუდებული არიან ამიერ-კავკასიის ფედერაციის კუთხეებში.

მეათასე ნომერი, ეროვნული მშვიდობიანობის, ამიერ-კავკასიაში მცხოვრები ხალხთა ძმობის განმტკიცების მეათასე ნასკვი.

მეათასე ნომერი—მეათასე ნაბიჯი სოციალიზმისაკენ მიმავალ გზაზე.

„ზარია ვოსტოკა“ თავის ათას სამუშაო დღის განმავლობაში მტკიცედ ატარებდა კომუნისტური პარტიის ხაზს, ღირსეულად ეხმარებოდა მუშათა კლასს და მშრომელ გლეხობას დიდსა და პატარა საქმეებში, რომელიც საერთო ჯამში შეადგენს პროლეტარულ რევოლიუციის დიდ საქმეს.

„ზარია ვოსტოკა“-ს მთელი თავისი არსებობის განმავლობაში არ ავიწყდებოდა, რომ თვით მისი სახელწოდება ავალებდა მას ეფიქრა იმათზედაც, ვინც ამიერ-კავკასიის ფარგლების გარეშე იმყოფებიან, ეფიქრა მშრომელებზე და იმათ მტრებზე, რომელთაც უჭირავთ ადგილი ამ ფართო მიწის უდიდესი ნაწილი, ე. წ. ახლო აღმოსავლეთი.

და მართლაც ერთნიც და შორეულიც მშრომლებიც და მჩაგვრელებიც ირეკლნი სიყვარულით, შეორენი შიშით და სძულველით უცქერდენ „ზარია ვოსტოკა“-ს მომავალ სოციალურ ბანთიადის სიმბოლოს.

ასრულებდა რა მის წინაშე დასმულ ამოცანას, „ზარია ვოსტოკა“ იდგა ჩვენი საბჭოთა პერიოდულ ბეჭდვითი სიტყვის პირველ რიგებში.

მეათასე ნომერს—მისს შემომქმედებს, მთელი ათასი რედაქციის შემომქმედებს, „ზარია ვოსტოკა“-ს მუშათა და სოფლის კორესპონდენტთა არმიას კომუნისტური სალამი.

რ. ა. პ. (ბ) ამიერ-კავკასიის ხალხთა საოლქო კომიტეტის მდივანი

ლ. ბერიაშვილი.

ამიერ-კავკასიის საოლქო კომიტეტის ბეჭდვითი სიტყვის განყოფილების გამგე

ვ. ხუტირანი

კომპარტიის ცეკასაგან

საქართველოს კომპარტიის ცეკა ესალმება „ზარია ვოსტოკა“-ს, როგორც სდგას ამიერ-კავკასიის მშრომელთა ინტერესების სადარაჯოზე.

„ზარია ვოსტოკა“-მ სავსებით დაიმსახურა უფლება ატაროს ჩაგრულ ერთა განთავისუფლების და კერძოთ ამიერ-კავკასიის ხალხთა მშვიდობიან პროლეტარულ მშენებლობის განმტკიცების რევოლიუციონური დროშა.

„ზარია ვოსტოკა“-ს მეათასე ნომერი არის მსოფლიო იმპერიალიზმზე მთელ ჩაგრულ აღმოსავლეთის სამოლოო გამარჯვების საწინდარი.

გაუმარჯოს განთავისუფლებულ აღმოსავლეთს, გაუმარჯოს მის „ზარია ვოსტოკა“-ს.

ცეკას მდივანი ბ. კახიანი.

„კომუნისტი“-საგან

„ზარია ვოსტოკა“-ს რედაქციას და თანამშრომლებს

თქვენი გაზეთის მეათასე ნომრის გამოშვების გამო „კომუნისტი“ ესალმება ჩვენი საბჭოთა-პარტიული პრესის ერთ-ერთ ხელმძღვანელ ორგანოს, რომელსაც მიღლა უჭირავს ლენინიზმის დროშა და, რომელიც ატარებს მის პრინციპებს საბჭოთა ამიერ კავკასიის და აღმოსავლეთის თანამომსაზღვრე ქვეყნების რთულ პირობებში.

გისურვებთ მომავლშიაც გაზეთი-სათვის ჩვეულ სიმკაცრეს და სიმხნევეს ოქტომბრის რევოლიუციის მონაპოვართა გაშუქებაში და განვითარების საქმეში.

„კომუნისტი“-ს რედაქცია, თანამშრომლები, მუშკორები და ხალხის კორესპონდენტები.

ამხ. რუმუტაკი ამიერ-კავკასიის რკინიგზების შესახებ

ამ რამოდენიმე ხნის წინად ამიერ-კავკასიის რკინიგზები დაათვალიერა გზათა მმოსვლის სახალხო კომისარმა ამხ. ი. ნ. რუმუტაკმა.

მოსკოვში დაბრუნების შემდეგ ამხ. რუმუტაკმა გამოაქვეყნა ანგარიში იმის შესახებ, თუ როგორ მდგომარეობაში არიან ამჟამად მის მიერ დათვალიერებული გზები. ამ ანგარიშში სხვათაშორის ა | კავკასიის რკ. გზების შესახებაც არის ლაპარაკი. ამხ. რუმუტაკი სწერს, რომ გაზაფხულის პერიოდთან შედარებით გზების გაუმჯობესება ეტყობათ, მაგრამ მთ მუშაობას ბევრი რამ აბრკოლებს.

ნავთის სინდიკატს თავის დროზე წარუდგენია გზისთვის მოთხოვნილება გზის მოსამზადებლად ყოველთვიურად 6—6,5 მილიონ ფუთი ნავთის გაგანისათვის. გზების ძოზადებამ ნავთის ამ რაოდენობის გადასატანად საგრძნობი თანხები მოითხოვა. გადასატანი ნავთის რაოდენობა კი იმაზე ნაკლები აღმოჩენილა, ვიდრე ფიქრობდენ.

ძალიან გაჭირვებულ მდგომარეობაშია გზები საკმაო რაოდენობის საკალასო ვაგონების უქონლობის გამო. ამხ. რუმუტაკი აღნიშნავს, რომ მომრაობა საკრძალობლად გადიდებულია და ხშირია შემთხვევა, რომ მგზავრთა 30 პროცენტი უბილეთოთ რჩება.

— ამისათვის,—დასძენს ის,—ჩემ მიერ დასმულია დღის წესრიგში საკითხი საკალასო ვაგონების პარკის სასწრაფოდ გაფართოების შესახებ.

**

პარტიული ცხოვრება

კანდიდატების პარტიაში გადარიცხვის შესახებ

ამას წინად დამთავრებულ სამხარო და საოლქო კომიტეტების სორგანიზაციო განყოფილებათა გამგეების თათბირზე გამოირკვა, რომ სოფლად ჯერ კიდევ მრავლადაა ისეთი შემთხვევები, როდესაც ჩვენს პარტიულ უჯრედებში კანდიდატების რიცხვი სპარბობს პარტიის თამდვილ წევრთა რიცხვს.

— „უჯრედში პარტიის 5 წევრია და 15 კანდიდატი"—ამბობდა თათბირზე ერთი დელეგატი.

— „ზემო აღნიშნული უჯრედი თავის გარშემო აერთიანებს პარტიის 3 წევრს და 11 კანდიდატს"—აცხადებდა მეორე და ასე შემდეგ.

სხვათა შორის თათბირზე გამოირკვა ისიც, რომ ადგილობრივად ჩვენი ქვეყნი ორგანიზაციების ხელმძღვანელი ორგანოებიც კანდიდატების პარტიაში გადარიცხვის საკითხს არ აქცევენ ისეთ ყურადღებას, როგორადაც ეს საჭიროა.

„საანგარიშო თვეების განმავლობაში სამაზრკომის და რაიკომის მიერ ამხანაგების სრულიად უმნიშვნელო რიცხვი იქნა დამტკიცებული პარტიის წევრებად"—ო—აღნიშნავენ თათბირზე სხვადასხვა მაზრის საორგანიზაციო განყოფილებების გამგეები თავიანთ მოხსენებებში.

უფრო მეტიც. თათბირზე გამოირკვა, რომ ჩვენში არის ისეთი ადგილები, სადაც ამა თუ იმ ამხანაგს რამოდენიმე, 3—4 წლის საკანდიდატო სტაჟი აქვს და მას ვერ ღირსებია და ვერა პარტიაში გადასვლა. ეს ყველა ის ნაკლი, რომლებიც ამ უახლოეს ხანში აღმოფხვრილი უნდა იქნენ.

მაგრამ აქ მაინც საინტერესოა ვიკითხოთ, თუ რა არის იმის მიზეზი, რომ ასე შეფერხებულია ამხანაგების პარტიაში გადარიცხვის საქმე? ერთ-ერთი მიზეზია ის, რომ კანდიდატს ხშირად არა ყავს ისეთი ამხანაგები, რომლებიც რეკომენდაციას მისცემენ მას პარტიაში გადასარიცხავად. მეორე მიზეზია—თვით კანდიდატების ნაკლები აქტივობა. მესამე მიზეზი კი ის არის, რომ ჩვენი უჯრედებიც თავისი დროზე არ აყენებენ საკითხის, სადაც ეს საჭიროა, კანდიდატების პარტიაში გადარიცხვის შესახებ. ამ შემთხვევაში მნიშვნელოვან როლს თამაშობს ისიც, რომ სოფლად აქა-იქ ადგილობრივი პარტიული ორგანიზაციები კანდიდატებს და პარტიის წევრებს შორის არავითარ განსხვავებას არ ხედავენ. როგორც კანდიდატები, ისე პარტიის წევრები ერთნაირად არიან ჩაბმული და გამოყენებული პარტმუშაობაში.

ეი ყველა ეს დამაბრკოლებელი მიზეზები უეჭველად დაძლეული უნდა იქნან. საკითხი კანდიდატების პარტიაში გადარიცხვის შესახებ კი, რომელიც დღეს უაღრესად საჭირბოროტო ხასიათის საკითხთაგანია ჩვენი ორგანიზაციის მოწესრიგების დარგში, უნდა სათანადოდ გადაეჭრათ

მაგრამ რა გვმართებს ჩვენ ამ შემთხვევაში?

მე-14 პარტიუზმა კონფერენციამ გადაიდებელ ამოცანად მიიჩნია „ახალ-კანდიდატების პარტიაში გადარიცხვის გაძლიერება და სწორედ ამ მიზნით კიდეც გამოიტანა დადგენილება, რომლის ძალით კანდიდატებს უმსუბუქდებათ პარტიაში მიღების ფორმალური მხარეები.

რასაკვირველია, ეს დადგენილება იმას არ ნიშნავს, რომ გადარიცხვამ მიიღოს კამპანიის ან მეკანიკური ხასიათი. აქ კარგად უნდა გვახსოვდეს, რომ პარტიაში გადაყვანილ უნდა იქნან მხოლოდ ის კანდიდატები, რომლებიც საკმაოდ მომზადებული არიან პარტიის რიგებისათვის და აქვთ ბოლშევიკური გამოცდილება.

რაც ეხება სამაზრო და საოლქო კონტროლებს, მათ მომავალში განსაკუთრებული ყურადღება უნდე მიაქციონ კანდიდატებს თავის დროზე პარტიაში გადარიცხვას, რათა შემდეგისათვის ადგილი არ ჰქონდეს იმ არასორსალოსას. რომელსაც ჩვენ ხემოთ ვლაპარაკობდით.

ბ—ლი.

პარტმუშაობის განაწილებისათვის

პარტიის ორგანიზაციული მშენ ბლობის ძირითადი პრინციპ ინაში მდგომარეობს, რომ პარტიის თითოეულმა წევრმა აქტიური მონაწილეობა მიიღოს პარტმუშაობის ამა თუ იმ დარგში.

რას გვავალებს ჩვენ ეს პრინციპი? იმას, რომ პარტიის ყველა წევრს შორის უნდა არსებობდეს მუშაობის თანაბარი განაწილება, რომ ყველა პარტიმხანაგები მასიურად ჩაბმული იქნან უჯრედების მუშაობაში.

სამწუხაროთ დღეს-დღეობით ამ მხრივ არ არის ყველაფერი რიგზეთვით ის ფაქტი, რომ პარტიაში მთელი თავისი სიმწვავით სდგას საკითხი პარტიული აქტივის განტვირთვის შესახებ, მოწმობს, რომ პარტიმხანაგებს შორის მიზანშეწონილათ არ არის განაწილებული პარტიული მოვალეობანი.

ყველასათვის ცხადია, რომ პარტიული ორგანიზაციის მუშაობა ორ ნაწილად იყოფა: ერთ-ერთ მხრივ ეს ბოლშევიკური ინფორმაციაა, ანუ ინფორმაციის მიღება ბოლშევიკურ ცენტრებიდან, ანუ ინფორმაციის გადაცემა ბოლშევიკურ ცენტრებისადმი. ეს ინფორმაციის ორ ნაწილად ყოფა ეფუძნება ბოლშევიკურ ორ ფუნქციას, ანუ ბოლშევიკურ ორ ფუნქციას, ანუ ბოლშევიკურ ორ ფუნქციას, ანუ

ტუეების გაფაცელა გლეხობისათვის

დადგენილება № 48

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალურ აღმასრულებელი კომიტეტისა

ადგილობრივი მნიშვნელობის ტუეების გლეხობის სარგებლობაში გადაცემის შესახებ

1. საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. ტყის კოდექსის მე-8—7 მუხლების აღსასრულებლად ერთიანი სახელმწიფო ტყეთა ფონდიდან უნდა გამოიყოს და გადაეცეს გლეხობას უფასო სარგებლობისათვის საშენი და სათბობი მასალით შინაური ოჯახური საჭიროების დასაკმაყოფილებლად, შემდეგი ტყის ნაკვეთები:

1) ტყეების ნაციონალიზაციამდე გლეხობის საერთო სასოფლო ან კომლობრივ მფლობელობაში ჩონებული ყველა საგლეხო ტყე, რომელსაც ეკუთვნოდა თავისი საჭიროებისათვის სარგებლობდა და რომელიც ამ ეამად საგლეხო მიწის ფონდისა ან მის გარეშე მდებარეობს.

შენიშვნა: ვინაიდან რომელიმე ზემოაღნიშნული ტყის ნაკვეთის დაბრუნება გლეხობისათვის მთლიანად ან ნაწილობრივ შეუძლებელია, ამ ნაკვეთის სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გამო, მის ნაცვლად გლეხობას უნდა მიეცეს სამაგალო ტყის ნაკვეთი უახლოეს სახელმწიფო ტყის ადგილას, უკეთუ ამ უკანასკნელსაც არ აქვს სახელმწიფოებრივი დაცვითი მნიშვნელობა.

2) ყოფილი სახაზინო, სამონასტრო სამანაკო და მემამულეთა ის ტყის ნაკვეთი მთლიანად ან ნაწილობრივ ან შეკრილია საგლეხო მიწის ფონდში, ან გარს აკრავს, და საიდასაც გლეხობას ეძლევა ხე-ტყე ოჯახური საჭიროების დასაკმაყოფილებლად, უკეთუ ამ ნაკვეთს არა აქვს დაცვითი სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობა და მისი გადაცემა გლეხობის სარგებლობაში არ დაარღვევს სახელმწიფოებრივი ტყეების მთლიანობას.

2. ადგილობრივი მნიშვნელობის ტყის გაჩეხა და სხვა გვარი სარგებლობის ნაკვეთად გადაქცევა შესაძლებელია მხოლოდ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატის ნებართვით (სატყეო კოდექსი მუხ. 11).

3. ადგილობრივი მნიშვნელობის ტყეების გლეხობისათვის გადაცემა მოხდება თანამშრომელ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატის ინსტრუქციისა, სამაზრო საადგილ-მამულო განყოფილების პირი შემდგარი კომისიების მეშვეობით, იმ პირობით კი, რომ ყოფილი საგლეხო ტყეები ჩაბარდეს გლეხობას ოქტომბრის 15-დე, ხოლო დაბარნენ ნაკვეთების გადაცემა განხორციელდეს 1926 წლის იანვრის 1-მდე.

4. ადგილობრივი მნიშვნელობის ტყეების გამოყენება, გადაცემა და მოყენება უნდა მოხდეს სახელმწიფოს ხარჯზე საბიუჯეტო წესით. ალიმნული ტყეების მოყენა უნდა დამთავრდეს 1927 წლ. იანვრის 1-მდე.

5. მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატს დაევალება შეიმუშაოს და სასრულოფოდ დაუშვებლოს მაზრის სათანადო ცირკულიარები და ინსტრუქციები ადგილობრივი მნიშვნელობის ტყეების გლეხობისათვის გადაცემისა და საოკუბლობის წესისა.

6. დადგენილება ესე ძალაში შედის ხელიდან მისი გაიოქმყოფებისა.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე Ш. ПАЧАЧАДЗЕ

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე **ს. ჯუღელი.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასოფლებელი კომიტეტის მდივანი ს. ТОМСКИЙ.

1925 წ. ოქტომბრის 10.

თბილისი—სასახლე.

ა.-კავკასია—აღმოსავლეთის საბჭჭრო პალატაში

როგორც ჩვენს თანამშრომელს აცნობეს, ამიერ-კავკასია-აღმოსავლეთის საგაჭრო პალატაში ამჟამად დაწყებულია კავშირი ოსმალეთის აღმოსავლეთ პროვინციების მთელ რიგ საგაჭრო პალატებთან.

ეხლახან მიღებულ იქნა ცნობები ტრაპიზონის მაზრის მდგომარეობის შესახებ. დამყარებულია კავშირი აგრეთვე ყარსის და ერზრუმის საგაჭრო ოთახებთან.

მაკედან (სპარსეთი) საგაჭრო პალატას ა-ყოფნებენენ ბაშმის საუკეთესო მოსავლის შესახებ, რომელიც 100 პროცენტით აღემატება შარსა დელს. ეს ადგილები სპარსეთის ამ რაიონში ბაშმის შესაყიდად.

იქნება ფართო შესაძლებლობა ჩვენი მანუფაქტურის ექსპორტისათვის ასტრაბადის ბაზარზე.

სპარსეთთან საგაჭრო ურთიერთობის გასაადვილებლად, საგაჭრო პალატა ახლო მომავალში უშვებს საექსპორტო სარკინიგზო ტარიფების კრებულს, რომელშიაც შეტანილი ტყეების 3000-დე ცხობა საბჭოთა კავშირის ცენტრალურ პუნქტებიდან სპარსეთის საზღვრამდე არსებულ ტარიფებს შესახებ. ამ კრებულით შეუძლიათ ისარგებლონ სამეურნეო ორგანიზაციებს. საექ.-პორტ ტარიფის საკითხის დაჩქარებით გადაჭრის აუცილებლობის გამო, ამ დღეებში შესდგება საგაჭრო პალატის სხდომა, რომელსაც დაესწრებიან საძეურნეო ორგანიზაციების და ა | კ. რკინისგზათა საძმართველოს წარმომადგენლები.

დღის წესრიგშია მზადების დაწყება ბაქოს 1926 წლის ბაზრობისათვის, ბაქოს ბაზრობის გახსნა განზრახულია თებერვალში.

როგორც ჩვენს თანამშრომელს აცნობეს, საექსპორტო საქონლის ნიმუშთა გამოფენა, რომელზედაც მონაწილეობას ძალიან ბევრ საბჭოთა ორგანიზაციები და სპარსელი ვაჭრები, გაიხსნება ოქტომბრის შუა რიცხვებში თბილისში. უკვე მოდის გამოფენის კომიტეტის სახელზე დიდძალი ექსპონატები.

საქართ. კომუნალური ბანკები

მთელს ამიერ-კავკასიაში პირველად თბილისში დაარსდა კომუნალური ბანკი. ბანკის ორი წლის საქმიანობა იმდენად ნაყოფიერი გამოდგა, რომ მალე მოიპოვა პოპულიარობა და ნდობა, როგორც მოვლაქეებში, ისე სახელმწიფო დაწესებულებებს შორის. ბანკის ოპერაციები და სამოქმედო ასპარეზი თანდათან ფართოვდება. თბილისის კომუნალურ ბანკს უკვე აქვს თავისი ფილიალები ქუთ., ბათომში, ფოთში, გორში და ახალსენაკში. ბანკის გამგეობას განზრახული აქვს გახსნას საქალაქო განყოფილება თბილისის და ადგილობრივ ადგილებში. ეს ბანკი ეკუთვნის ბანკების ტიპს. ბანკი ეკუთვნის ბანკების ტიპს. ბანკის ძირითადი კაპიტალი ერთ მილიონ მანეთს შეადგენს. ბანკის მოქმედების ასპარეზის გაფართოებასთან ერთად განზრახულია ბანკის ძირითად კაპიტალის 2 მილიონ მანეთამდე გადიდება.

კომუნალურ ბანკის სიშუალეთა წყაროს წარმოადგენენ ქალაქის აღმასკომ დან გაღებული თანხა (ძირითადი კაპიტალისთვის), საბჭოთა კავშირის ცენტრ. კომუნალურ ბანკიდან მიცემული თანხა, მიზნობრივი სესხები, სხვა საკრედიტო დაწესებულ. ებიდან სესხად გამოტანილი სესხები და სხვა.

პასესიში შედის უმთავრესად თბილისის კომუნალურ წარმოებათა და დაწესებულებათა სალაროების ნაშთები.

სესხები და საკრედიტო ნაშთები შეადგენენ ა—კ. კომუნალური ბანკების ბალანსის 12 პროც.-ს. ამიერ-კავკასიის ბანკების დავალიანებას ბასოლიუტიურ ციფრებში 1925 წლის პირველ ივლისისათვის გამოსატავს 2.209.000 მან. აქედან საკრედიტო დაწესებულებებიდან წამოღებული სესხი შეადგენს 1.094.000 მან., ხოლო 1.115.000 მანეთი არის საკრედიტო სალდო.

ა | კავკასიის კომუნალურ ბანკების მოქმედება შეადგენს ა | კ. ყველა ბანკების შეერთებული ბალანსის 14 პროც. ასეთივე ადგილი უჭირავს საკავშირო კომერციული ბანკების მოქმედებას შეერთებულ ბალანსში.

კომუნალურ ბანკებიდან სესხად გატანილი თანხების უმეტესი ნაწილი ხმარდება კომუნალურ წარმოებებს, ქალაქის მშენებლობის, და საქალაქო მრეწველობის განვითარებას. ალსანიშნავია ის, რომ ამ ბანკების პასივის ზრდა საშუალებას არ იძლევა იმდენად გაფართოვდეს ოპერაციები კომუნალური მშენებლობის დარგში, როგორც ამას ცხოვრების საჭიროება მოითხოვს.

ავანსების წინააღმდეგ

(საძ. მუშათა და გლეხთა ინსპექციის მასალებიდან)

მიუხედავად მრავალჯერ გაცემული განკარგულებისა და ცირკულიარებისა თანამშრომელთათვის ჯამაგირის ანგარიშში ავანსების გაცემის შეწყვეტისა და დავალიანების მოკლე ვადაში განაღდების შესახებ, ზოგიერთი დაწესებულებაში დღემდის დიდი თანხა ირიცხება თანამშრომლებზე. ამაში ყველაზე მეტი ცოდვებები მიუძღვის სამეურნეო ორგანოებს, რადგანაც მათ აქვთ თავიანთ ფილიალები, რომელთა საგრძნობი ნაწილი პირდაპირ დანიშნულებას არ ხმარდება და ეძლევა ავანსის სახით თანამშრომლებს, რის გამო რამდენიმე ათასობით სახალხო ფული თვეობით ძევს ჩაკეტილ თანხის სახით და არამც თუ არ იძლევა არავითარ სარგებელს, პირიქით მისი უკან მოღებაც საეჭვოა. ცხადია, რომ ასეთი მიზანშეუწონლად გამოყენება საბრუნავ თანხისა საზარალოა თვით დაწესებულებებისათვის და ხშირად აყენებს ასეთ ორგანოებს მეტად ცუდ მდგომარეობაში.

რომ ასეთ მოვლენებს დღემდის აქვთ ადგილი ჩვენს დაწესებულებებში, ამას ნათლად გვიჩვენებს წარმოკავშირში მომხდარ რეგისტრაციის შეღებები. ამ დაწესებულების ბუხგალტერიის ცნობებით თანამშრომელთა დავალიანება შეადგენს 21.916 მან. 10 კ.

ცეკავშირის თანამშრომლებზე კი ა. წ. 1 | IX ირიცხებოდა ჯამაგირის ანგარიშში მიღებული ვალი 28.067 მან. 44 კაპ.

რას უნდა უდრიდეს საბრუნავი თანხის რაოდენობა რომელიმე კომერსანტის ან და ჩვენი სამეურნეო ორგანოსი, რომ მათ შეეძლოთ თავისუფლად და საქმის დაუზიანებლად გაიღონ რამოდენიმე ათეული მანეთი თანამშრომელთათვის უსარგებლოდ გადასაცემად სესხის სახით.

თუ რამდენათ უხვათ აძლევდა წარმოკავშირი თანამშრომლებს ავანსებს, ამის მაჩვენებელია შემდეგი ციფრები: ამ დაწესებულების 96 პასუხისმგებელ და ტეხნიკურ თანამშრომლებიდან (ვამგეობის წევრების ჩათვლით) 46-ზე ირიცხება ავანსები, ეს ავანსები უდრის ამ თანამშრომლების ერთიდან 8 თვის ჯამაგირს. ეს ის თანამშრომლებია, რომელთაც ეძლევათ თვეში 33 მან. 70 კაპეიკიდან 100 მანეთამდე, ასე მაგალითად მოანგარიშე სტატისტ., რომლის თვიური ჯამაგირი უდრის 83 მ. 70 კ. მოუხერხებია მიეღო ჯამაგირის ანგარიშში 503 მ. 25 კ. ე. ი. 6 თვის ჯამაგირი.

29 თანამშრომლებზე, რომელთაც ეძლევათ თვეში 100—300 მანეთამდე ირიცხება ავანსი 1—6 თვის ჯამაგირის ოდენობამდე, ასე მაგ., ყოფ. საფინანსო განყ. გამგეს, რომელიც ღებულობდა თვეში 193 მან. 50 კ. გაუტანია ჯამაგირის ანგარიშში—1174 მან., ე. ი. ნახევარ წლის ჯამაგირზე მეტი, ხოლო კონტროლიორს, რომელიც ღებულობდა—130 მ. თვეში, ნაირებს 878 მ. 50 კ. ე. ი. თანხა, რომელიც 6 ნახ.-ზე აღემატება მისი თვიური ჯამაგირს.

ყველაზე უფრო დამახასიათებელია ის 1.119 მან. 80 კაპ., რომელიც ირიცხება ჯამაგირის ანგარიშში გაცემულად წარმოკავშირის... სარეგისტრო კომისიის თავმჯდომარეზე, რომელიც თავის თანამდებობის მიხედვით ვალდებულია თვალყური ადევნოს საბრუნავი თანხის მიზნებშეწონილად გამოყენებას და დროზე მიიღოს ზომები უკანონო მოქმედების აღსაკვეთად. თუ სარეგისტრო კომისიის თავმჯდომარეს, რომელსაც ეძლევა 193 მ. 50 კ. თვეში მიუღია ავანსად ჯამაგირის ანგარიშზე 5 ნახ.-ჯერ მეტი მის თვიური განაკვეთისა, მაშინ რა გასაკვირია, რომ „საქმისმწარმოებლის მოგალეს“ (თურმე ასეთი თანამდებობაც არის წარმოკავშირში) გუუტანია ჯამაგირის ანგარიშში—561 მ. 86 კ. ე. ი. მისი თვიური ჯამაგირის (67 მ. 50 კ.) 8-ჯერ მეტი.

გარდა ამისა დავალიანების საერთო ჯამიდან (21916 მ. 10 კაპ.), რომელიც ირიცხებოდა ა. წ. 20 სექტემბრამდე წარმოკავშირის თანამშრომლებზე—5 ყოფილ თანამშრომელსე ირიცხება 3230 მან. 25 კაპ. ამ პირებს კარგა ხანია დაუტოვებიათ სამსახური, მაგრამ დღემდისაც არ დაუფარავთ თავიანთი ვალი

ამაზე უფრო უნაგვენო სურათის გვისახავს ჩვენ ცეკავშირის გამოკვლევას შედეგები; ამ დაწესებულებაში თანამშრომლებზე ა. | წ. 1 სექტემბერს ირიცხებოდა ჯამაგირის ანგარიშში გაცემულად—28,067 მან. 44 კაპ., ხოლო ზოგიერთი თანამშრომელთა დავალიანება უდრის 6 თვის ჯამაგირს.

გარდა ამისა ცეკავშირის ყოფილ თანამშრომლებზე ა. | წ. 1 სექტემბერს ირიცხებოდა 24.434 მან. 40 კაპ., ამ ყოფილ თანამშრომლთა სიიდან ზოგიერთები 1923 წლიდან არ მსახურობენ ცეკავშირში.

მოხსენია რა ამოკვლევის მასალები საქართველოს კ.პ.ბ.ს.კ. პრეზიდიუმის და მუშათა და გლეხთა ინსპექციის კოლეგიის გაერთიანებულმა სხდომამ წინადადება მისცა ცეკავშირს და წარმი კავშირს მიიღონ სასწრაფო ზომები წესულ თანამშრომლებზე დარჩენილ ვალების ასანაზღაურებლად, ხოლო ამჟამად მოთუშავე თანამშრომლებს მოათხოვოს სამ დღის განავლობაში დაუბრუნონ ოფ. სებულებებს ანგარიშ ქვეშ მიღებული თანხები, წინადადებ. შემთხვევაში მოსსნილ იქნენ სამსახურიდან საქმის სასამართლოში გადაცემით. რაც შეეხება ჯამაგირის ანგარიშში გაცემულ ავანსებ ს, ასეთების დასაფარავად დადგენ ს ყოველთვიურად თანამშრომელს ჯამაგირიდან 25 პროცენტიდან 50 პროცენტამდე (ჯამაგირის ოოდენობის მიხედვით).

გარდა ამისა აღნიშნულ სხდომამ მიიღო მეული რიგი ღონისძიებათა ჩვენი სამეურნეო და სავაჭრო დაწესებულებებში აღმოჩენილ ყოველად დაუშვებელ მოქმედებათა აღმოსაფხვრელად, რომელიც ხანდისხან ბოროტმოქმედებამდი აღწევენ.

პროფკავშირები

მეტი თვითმოქმედება და მეტი კრიტიკა

(შაბრიკა-ქარხნების და ადგილკომიტეტების მივლენარე არჩევნების გამო)

ათ ოქტომბრიდან დაიწყო თბილისის ფაბრიკებში საფაბრიკო-სამრეწველო და ადგილობრივი კომიტეტების ხელახალი არჩევნები. ეს არჩევნები ყველა დღემდე წარმოებულ არჩევნებზე უფრო საყურადღებო და საგულისხმიერო. ამ არჩევნებისკენ უნდა იქნეს მიქცეული მუშა-მოსამსახურეთა მთავარი ყურადღება. ყოველი მუშა-მოსამსახურე უნდა ცდილობდეს, რომ რაც შეიძლება, მეტი კრიტიკით, მეტი მოთხოვნით მოეპყრას თავის არჩეულს. თუ მაგი არჩეული პირი მიიკოკულებს მიმმაბაში, არა აქვს მუშათ ბის უნარი, რომ თავის ამხანაგებს ემსახურა, როგორც საჭიროა, საერთო კრებამ ეს მხედველობაში უნდა მიიღოს და შემდეგში არ აირჩიოს ასეთი ადგილკომში, ან საფაბრიკო-საქარხნო კომიტეტში.

დღეშიც არჩევნები ხდებოდა ხშირად წამოყენებული სიის მიხედვით. ზირად წაუყენებდენ დამშადებულ სიებს საერთო კრებებს და მთელ სიას უყრიდენ კენჭს. ასეთი მეთოდით მიმდინარე არჩევნები არამც და არამც არ უნდა ტარდებოდეს არჩევნები უნდა მოხდეს პერსონალურად. თითოეულ კანდიდატს ცალკე უნდა ეყაროს კენჭი და ვინც მეტს მიიღებს, ის იქნება არჩეული. ეს ამ-მოსამსახურეთა ინტერესების დამცველად. ამ შემთხვევაში ინსპექტორ-ებიდან ორ ათეთაურ ძალდატანებას ადგილი არ უნდა ექნეს. თვით საერთო კრებაა არჩევნების ბატონ-პატრონი და ვინც მას უნდა, იგი იმას აირჩევს.

არ ვიცი აქ, თბილისში იყო შემთხვევა თუ არა, პროვოკაციათა კი ადგილი ჰქონდა ასეთი მოვლენებს: ადგილი ჰქონდა ასეთი მოვლენებს: არჩევნების დროს მუშა-მოსამსახურეებმა, როცა „ბვერიანი პასუხი“ რეებმა, როცა „ბვერიანი პასუხი“ მოსთხოვეს თავის არჩეულს, არჩეული პასუხის გაცემის მაგივრად დაეშვა ა სამსახურიდან დათხოვნით ერთ-ერთ კრების მონაწილეს, რომელიც ყველაზე უფრო კატეგორიული ბრალდებ ა ბეჭდ ა ბ ა ბ ა ბ

განათლების ფრონტზე

პროფტეხნიკური განათლების საქმე თბილისში

(საუბარი პროფტეხნიკური განათლების მთავარმმართველობის გამგესთან ამხ. მ. მეძმარიაშვილთან)

ჩვენი თანამშრომლის შეკითხვაზე, თუ რა მდგომარეობაა წელს უმაღლესს სასწავლებლებში საერთოდ პროფ. ტეხნიკურ განათ. მთავარმართველობის გამგემ ამხ. მეძმარიაშვილმა განაცხადა შემდეგი:

სახელმწიფო უნივერსიტეტები

სახელმწიფო უნივერსიტეტში, ყველა ფაკულტეტებზე მიღებულთა რიცხვი წინასწარ იყო განსაზღვრული, დაახლოებით წელს უნდა ყოფილიყო გამოცდებზე დაშვებული 475 კაცი, ამას გარდა გამოცდების გარეშე მიღებული უნდა ყოფილიყო 250 კაცი სპეციალურ ტეხნიკუმიდან და მუშათა ფაკულტეტებიდან. ნამდვილათ კი მიმღებ კომისიაში განცხადება შეიტანა 1800 მსურველმა, აქედან საუკეთესოდ ჩაბარების გამო, მიღებული იქნა 800 კაცი. ამ რიგათ აღნიშნული რიცხვი 475 ძალაუნებურათ გადიდებულ იქნა 800-მდე.

აღსანიშნავია, რომ მოწაფეები განსაკუთრებით ეტანებიან საინჟინერო ფაკულტეტს, შემდეგ კი უფრო სოციალურ ეკონომიურს და აგრონომიულს.

ლენინის სახელობ. ინდუსტრიალურ ინსტიტუტში

გამოცდებზე დაშვებული იქნა 1,000-მდე, აქედან მიღებული იქნა დაახლოებით 200 კაცი.

პედაგოგიურ ინსტიტუტში

შემსვლელთა რიცხვი წელს ბევრი იყო. განზრახული იყო 30 კაცის მიღება, მაგრამ მსურველთა რიცხვის გამო, გახსნილი იქნა პარალელური ჯგუფი.

ტეხნიკუმებში

წელს ჩვენ გვაქვს შემდეგი ტეხნიკუმები: ინდუსტრიალური, სასოფლო-სამეურნეო, პროფ. მელიქიშვილის სახელობის ქიმიური ტეხნიკუმი, 1, 2 და 3 სამრეწველო ტეხნიკუმი, სიმბური პედაგოგიური ტეხნიკუმი და მუსულმანური პედაგოგიური, რომელიც წელს გაიხსნა მუსულმანურ სკოლებისათვის გამოცდილ მასწავლებლების მოწოდების მიზნით, ვინაიდან ამ მხრივ აღნიშნული სკოლები განიცდიდენ მეტად უნუგეშო მდგომარეობას. ამ ჩამოთვლილ ტეხნიკუმებს შორის, ყველაზე უფრო მეტი მსურველი მიაწყდა

ინდუსტრიალურ ტეხნიკუმს

განცხადება შემოიტანა 300 კაცმა, საუკეთესოთ გამოცდების ჩაბარების მიხედვით მიღებული იქნა მხოლოდ 100 კაცი. ამ სასწავლებელს უმთავრესად ეტანება მშრომელი ახალგაზრდობა, ამიტომ მიღებული იქნა რა ძმეველობაში ეს, დანარჩენი მსურველები განაწილებული იქნენ სხვა სამრეწველო ტეხნიკუმებში. ტეხნიკუმს აქვს უმთავრესი განყოფილებები—სპეციალურად მექანიკური, ელექტრო-ტეხნიკური და ვიდროტეხნიკური. რომლებიც 52, მათ შორის 27 რუსი, 5 სომები (2 ახალციხიდან, 3 აჭარიდან), 5 დაღესტნიდან, 11 ჩრდილო-ოსეთიდან, 1 ჩეჩნეთიდან. თბილისიდან 42 კაცი, მათ შორის 18 რუსი, 16 სომები, 3 ქართველი და 5 წითელარმიელი.

სომხურ მუშფაკზე სულ ჩაირიცხა 51 კაცი, მაზრებიდან—8 კაცი, თბილისიდან 43.

ყველაზე უფრო საყურადღებოა ის გარემოება, რომ წელს თბილისს მოაწყდა სწავლას მოწყურებული ახალგაზრდები მთიულეთიდან. მაგალითად თუშეთიდან, ფშავეთიდან, ხევსურეთიდან, სვანეთიდან და სხვ. განათლების კომისარიატმა გაუწია რა სათანადო ანგარიში ალნიშნულ მოვლენას, გადიდა სტიპენდიანტების ოიცხვი მუშათა ფაკულტეტებზე და მთიული ახალგაზრდობა ჩარიცხულ „იქნ“ სახელმწიფო უნივერსიტეტთან არსებულ ფაკულტეტებზე მიღებული ეიქნ“ სახელმწიფო უნივერსიტეტთან არსებულ ქართულ მუშფაკში.

მთიულეთიდან ჩამოსულ ახალგაზრდებს შორის იყვნენ ქალებიც, რიცხვით 12, რომლებიც განაწილებული იქნენ საფეიქრო, სამკერვალო, შინამრეწველობის და სხვა სათანადო სკოლებში.

ეს მოვლენა, როგორც ზევით აღვნიშნეთ, შეტად საყურადღებოა და შეიძლება ითქვას, პირველი მაგალითიც, როცა მთიული ახალგაზრდობა ასე დაინტერესდა სწავლით. განათლების კომისარიატი შემდეგში შეეცდება უფრო ფართოდ და სავსებით დააკმაყოფილოს მთიული ახალგაზრდობის სურვილი, როგორც ადგილობრივ სკოლების ქსელის გაფართოებით, ისე უმაღლეს სასწავლებლებში მათთვის საკმო რიცხვის დაშვებით **სახელმწიფო ხარჯზე.**

ყველა აღნიშნულ სასწავლებლებში ნორმალური მეცადინეობა დაიწყო 1 ოქტომბრიდან.

ნ.

სასოფლო-სამეურნეო ტეხნიკუმი აფხაზეთში.

მომდინარე წელს აფხაზეთში ახალ ათონის მონასტრის შენობაში გიმნაზია საკოფლო-სამეურნეო ტეხნიკუმი. ჯერ-ჯერობით სასწავლებელში მოწაფეები ჰყავთ აფხაზეთის ყველა მაზრების და ეროვნებების. სექტემბერ-ოქტომბერში სწარმოებს ახალი მოწაფეთა მიღება. ტეხნიკუმი 4 წლიანია. პირველი გამოშვება მოხდება 3 წლის შემდეგ. ტეხნიკუმი ამზადებს კვალიფიციურ სოფლის მეურნეებს და სასოფლო-მეურნეობის ტეხნიკოსებს. ამ ჟამად ტეხნიკუმი გვიჩვენებს განიცდის იმ გარემოების გამო, რომ არა აქვს თავისუფალი მიწები პრაქტიკულ მეცადინეობის საწარმოებლად.

წინამძღვარიანთ-ყარის სასოფლო-სამეურნეო სკოლა.

სექტემბრის დამლევს დამთავრდა წინამძღვარიანთ-ყარის სასოფლო-სამეურნეო სასწავლებლის შენობის კაპიტალური შეკეთება. სწავლა გაიხსნება ოქტომბრის შუა რიცხვებიდან.

თბილისის მეურნეოლოგის და ისტორიის მუზეუმი

ქალაქის აღმასკომის პოლიტგანმა 1924 წელს გახსნა ქალაქის მეურნეობის და ქალაქ თბილისის ისტორიის მუზეუმი.

მუზეუმი გახსნილია ყოფილ ფეოდოსიის ეკლესიაში.

მუზეუმში შეკრებილია როგორც წარსული, ისე ეხლანდელი დროის საუკეთესო ექსპონატები.

მუზეუმის ამოცანაა მუშის კულტურულად განვითარება. მუზეუმში მუშა ეცნობა ქალაქ თბილისის სამეურნეო და ისტორიულ მხარეს.

მუზეუმი იყოფა ორ ნაწილად:

საკეთილო ცხოვრება.

ტრამვაი, წყალსადენი, მილიცია, ავეცლის მჭრელი რაზმი, სახალხო განათლების განყოფილება, სხვადასხვა მოდელები, ქსელები, დიაგრამები.

თბილისის ქუჩების ფოტოგრაფიული სურათები.

ქალაქ თბილისის ისტორია.

ძველ დროის სურათები, ძველი ლიტერატურა, რეკონსტიტუციონურ მუშაკთა პორტრეტები და ქალაქ თბილისის ტიპები.

მუშები დიდი ინტერესით და ყურადღებით ათვალიერებენ მუზეუმს. 1925 წლის იანვრიდან მუზეუმი დაათვალიერა 1500 კაცმა, რომელთაგან მეტ ნაწილს შეადგენენ მუშები.

ფრუმის მეცნიერული ორგანიზაციისთვის

შ. ს. ო.-ს თბილისის კომიტეტის დოკლადიები.

„პირველი ტალღა“.

ფრუმის მეცნიერული ორგანიზაციის იდეების ფართოდ გასავრცელებლად გადაღებულ იქნა კინო სურათი „პირველი ტალღა“. ეს სურათი მხოლოდ ერთი ნაწილისაგან შესდგება.

ჯერ სანამ სურათი საჩვენებლად არ გამოსულა, უკვე მასზე მოთხოვნილებები მოდის. ამისათვის „პირველი ტალღის“ გადამღები წინადადება მიეცათ სურათი რამოდენიმე ცალად დაამზადონ.

შ. ვ. ო.-ს დღე.

19 ოქტომბერი შ. ვ. ო-ს დღეთაა გამოცხადებული. ამ დღისათვის ნაჩვენები იქნება კინო-სურათი „პირველი ტალღა“ და გამოვა სპეციალური გაზეთი და ლოზუნგები.

რადიო-პროპაგანდა.

შ. ვ. ო-ს იდეების მასაში ფართოდ გასავრცელებლად, შ. ვ. ო-ს ლოგის თბილისის კომიტეტს განზრახვა აქვს გამოიყენოს რადიოშოპმე ადგური, რომელიც გამოწერილი აქვს ფოსტა-ტელეგრაფის სახ. კომისარიატს ამერიკიდან და რომლის მიღებას მოელის მომდინარე წლის მარტში. მანამდე კი ამ მიზნისათვის გამოყენებული იქნება ნავთლულის რადიო-სადგური.

მუშათა ცხოვრება

„მგელი რასა სჭამს?!“

(პატარა ფელეტონის მაგიერ)

ერთ შრომის სკოლაში მასწავლებელ ქალს წინ სდგას დედა, რომელსაც გვერდზე უდგას შვიდი წლის ბავშვი.

— რისთვის მოსულხარ?—ეკითხება დედას მასწავლებელი.

— მინდა ბავშვი მოგაბაროთ სკოლაში.

— რამდენი წლისაა?

— შვიდი წლისაა, ქალბატონო!

— ეროვნება შენი.

— მაჰმადიანი. მასწავლებელმა ტუჩები დაკრანჭა.

— ქმარი გყავს?

— მყავს.

— ვაჟარია?

— არა, მუშაა; მასწავლებელი თითქოს შეკრთა; არ ესიამოვნა.

— სად მუშაობს შენი ქმარი?

— თუთუნის ქარხანაში.

— წერა-კითხვა იცის ბავშვმა?

— რომ იცოდეს, თქვენთან რალად მოვიყვანდი.—მუშა-ქალის მოსწრებული სიტყვა მასწავლებელს არ ეთენწონა.

— რა ენაზე ლაპარაკობს ბავშვი?

— დედა-ენის გარდა ცოტა რუსულზეაც.

— მაშ, როცა მე თათრულს ვისწავლი, მასაც კითხვას მაშინ ვასწავლი, თორემ სხვაფრივ ძნელია.

— რაც თქვენ იცით, ბავშსაც ის ასწავლეთ. სხვა ჩვენც არ გვინდა. მიუგო ლედამ.

— მაშ, ეხლა ვკითხავ რამეს და თუ მიპასუხებს, შეიძლება მივიღო, ამ სიტყვებით მასწავლებელი ქალი მიუბრუნდა ბავშსა.

— აბა მითხარი: მგელი რასა სჭამს, ხორცს თუ ბალახს?

ბავშვი გაშტერებით მიაჩერდა დედას.

— ვერ გაიგო რა ჭკითხეთ, რა არის მგელი. თქვენ, ქალბატონო, ჯერ უნდა გეკითხთ, იცის თუ არა ბავშვმა, რა არის მგელი და მერე საქმელ ზედაც შეეკითხებოდით, შენშა მასწავლებელს დედამ.

— თქვენ თუ უკეთ გესმით, აქ რაღად მოკაკვეთ!

— თქვენი ვალია ჯერ ასწავლოთ და მერე ჭკითხოთ.

— შეგიძლიათ მიბრძანდეთ. ბავშვები უკვე მიღებულნი არიან და თავისუფალი ალაგიც აღარ არის.

იმედ-გაკიცებული დედა გამობრუნდა შინისაკენ და ბავშვიც თან წამოიყვანა. ბავშს სწავლა ურდოდა და სკოლის გარეთ კი დარჩა მხოლოდ იმიტომ, რომ მან ვერ გაიგო „მგელი რასა სჭამდა“.

მუშა ამხალი.

სენაკში თვითმშრომელთა საზოგადოების შესახებ

სენაკსა და მის მაზრაში იმყოფებიან ბევრი თვითმშრომელები. ესენი არიან მკერავები, მეწფეტეები, მეჩექმეები, რომელნიც სხვის ზრომის ექსპლოატაციას არ ეწევიან და თავისი შრომით ირჩენენ თავს და თავიანთ ოლენ-შვილს.

ეს საკითხი—საბჭოთა ხელისუფლებისათვის ყურადღების მისაქცევი და მათი გაერთიანება—ხელს შეუწყობს, როგორც წარმოების გაფართოების საქმეს, ისე თვითთმშრომელთა ცხოვრების გაუმჯობესებას.

საჭიროა ამ ხალხის გაერთიანება ერთ ძლიერ საკუთარ კავშირში.

მათთან საუბრის დროს არა ერთს გამოუთქვამს ასეთი კავშირის დაარსების შესახებ სურვილი.

სენაკის სამაზრო პროფბიუროს, რომლის ხელში არის მშრომელთა შეკავშირების საქმე,—უნდა მიაქციოს თვითმშრომელებს ყურადღება და შეადგინოს მათი კავშირი.

ეს გაადვილებს ჩვენს ძალებს!..

მუშკორი **ბ. ურჩენიშვილი**

გამოგზავნილი წერილებიდან

— **მოგვაშორეთ ეს აგარხანა.** ახალი ბრესენალის ქუჩაზე № 15, სახლის ქვეშ არის „სავაჭრო“. რით გინდათ, რომ არ ეაჭრობდეს ხსენებული „სავაჭროს“ პატრონი ბრისტეფორია! საწერილენოთი, ღვინით, არყით და სხვა... საღამოობით გროვდებიან აქ როსკიები ქალები და ავარები ხშირათ იმწერთები მუშტი-კრივი და დანების ტრიალიც; ლანძღვა-გინებას ხომ დასასრული არა აქვს, რის გამოც ახლო-მახლო მცხოვრებლებს დღე და ღამე მოსვენება არა აქვთ.

მუშკორი **მილიციელი.**

—

— **„ძმა“ გეყოფა.** ტუჩკოვის ქუჩაზე № 2 სახლში, სცხოვრობს მეგელი ვინმე **გრიგორა მაკოიანცი,** რომელიც დღე და ღამე ლანძღვა-გინებაშია. გვიწუხებს ეს კაცი ყველას.

მოარჯულეთ.

ზღვისპირელი.

—

— **მიიღეთ სასწრაფო ზომები.** მე-9 სამილიციო უბანში, ოსიპოვის შესახვევში, სახ. №-3-ში, სცხოვრობს უპატრონო ოლიკო სულაძე. ამ ბოლო დროს იგი ფაქტიურად გაგიჟდა,—ტიტველ-შიშველი დაიარება. იყო მაგალითიც, რომ მგზავრს მიუვარდა, ყელში წაუკრა და ხალხი რომ არ მიშველებოდა, დაახრჩობდა; ეზოში, სადაც ის სცხოვრობს, სულ დანით დაიარება და მდგმურები მისი ცქერით შეშინებულნი არიან.

მიიღეთ ზომები.

მუშკორი ვარდი.

— **მოაწესეთ ეს ბაქანი.** ბაქანი ჩიტათი არის ლანჩხუთის და ჯუმათის შუა 38 ვერსზე ბაოთმოდან. ამ ბაქანით სარგებლობს რვა სოფელი, დაახლოვებით ათასამდე კომლი. ძველათ ეს ბაქანი ყოფილა გადახურული, ქონებია წარწერა და ყოლია დარაჯიც, ახლა კი ყოველივე ამას მოკლებულია. წვიმიან დროს, მეტათ ცუდ მდგომარეობაში იმყოფებიან მგზავრები, რომლებიც ცის ანაბარათ რჩებიან.

საჭიროა ყურადღების მოქცევა, ვისგანაც ჯერ არს.

ფირუზიშვილი.

ჩვენი პასუხი

(ამხ. რაზმაძეს)

„კომუნისტი“-ს № 214-ში მოთავსებული წერილი, რომელიც ეხება „ზაჰესის“ მუშკომის და აღმშენებელთა კავშირის ცკ. გ. კულტგანყოფილების მოქმედების და სადაც ნათქვამია, ვითომდა ზაჰესის მუშკომს და აღმშენებელთა კავშირის ცკ. გ. 25 26 სამოსწავლო წლის განმავლობაში მუშფაკში გაგზავნილი ჰყავდეთ ნაცვლად ულარიბესი მუშა-ახალგაზრდებისა შემლებულნი და სპეკულიანტები, რომელთა სახელს და გვარს კორესპონდენტი არ ასახელებს.

შეცდომის თავიდან ასაცილებლათ და სინამდვილის გასაშუქებლათ საჭიროთ მიმაჩნია აქვე გამოვაქვეყნო მუშფაკში გაგზავნილ პირთა ვინაობა.

ხსენებული პირნი—ყველანი არიან ფიზიკურათ მომუშავენი. ან ვინ არიან ესენი, ჩამოვთვალოთ სათითაოთ:

1. მხეიძე გრიგოლ—კავშირის წევრი 1918 წ., აქტიური მომუშავე აღმშენებელთა კავშირის ცკ. გ. წევრი, ხელობით ზეინკალის თანაშემწე და ა. ლ. კ. კ. ლენინის რაიკომის წევრი;

2. კერესელიძე ნიკოლოზ—კავშირის და პარტიის წევრი, აქტიური პროფესიონალური და პარტიმომუშავე ზაჰესის მუშკომის და შრომის დაცვის კომისიის წევრი, ხელობით ზეინკალი, გლეხის შვილი;

3. ცხვედიანი ანიპოდისტე—კავშირის წევრი 1924 წ., ხელობით ფურგალი. ზაჰესის მუშკომის და შრომის დაცვის კომისიის წევრი;

4. ალოიან სურენ—კავშირის წევრი 1924 წ., ლარიბი გლეხის შვილი, მოჯამაგირე ნამყოფი, ხელობით შავი მუშა;

5. კერესელიძე იასონ—კავშირის წევრი 1924 წ., აქტიური მომუშავე კომკავშირის ორგანიზაციისა, ხელობით მზეთავი;

6. მარტოლეკ ვახტანგ—კავშირის წევრი 1924 წ., რომელიც უბანზე მუშაობის დროს დასახიჩრდა ხელის მოტეხით და მოკლეულია ფიზიკურ მუშაობას, 30 პროცენტით უნარ-დაკარგვით.

ზემოაღნიშნულიდან ნათლად დარწმუნდება ყველა ის, ვისაც აინტერესებს ზაჰესის უბნიდან მუშფაკში გადაგზავნილი მოწოდეების ვინაობა და სრულებით აბათილებს ამხ. რაზმაძის უპასუხისმგებელო და დაუსაბუთებელ გამოსვლას პრესაში.

ზაჰესის მუშკომის თავმჯდომარე

ერმალოზ კაცოტაძე.

—

უკვე გავაქვეთ

თქვენი გაზეთის № 220 (1375) მოთავსებული წერილის „რკინის ცოცხა საჭირო“ საპასუხოდ ვაცნობებთ, რომ ინვალიდთა ნადიდან „წითელ ახალშენი“-დან ჯერ კიდევ 17 სექტემბერს სოც. უზრუნველყოფის სახ. კომისარიატის საორგანიზაციო დადგენილებით (ოქმი № 52) ინვ. კაკაბაძე ალექსანდრე—გაძეგებული იქნა ქურდობისათვის.

თბილისის ნადიდის ინსტრუქტორი ირ. **მაკავარიანი.**

ეროვნულ-კულტურული ავტონომიის საკითხი

ეროვნული კომისია. შემდგენელობა კულტ. კომისიის.

კულტურული კომისიის შემდგენელობაში შედის 6 კაცი, მათ შორის: კომუჯრედიდან—3, კ. ს. ბ.—1, უპარტიო—1, და ეენატდელიდან—1. შესდგა ოთხი სხდომა სადაც განიხილეს 15 საკითხი, მათ შორის: საორგანიზაციო—3, საფინანსო—4, საშეიფო—2, წერა-კითხვის უცოდინართა ლიკვიდაციის—1, გაზეთი „არსენალი“-ს შესახებ—1 და დანარჩენი—4.

დრამატიული წრის მუშაობა.

ქართული დრამატიული წრე მუშაობს დაუღალავი ენერგიით. დაარსდა ავრეთვე რუსული და სომხური დრამატ. წრე. უნდა ითქვას, რომ ქართული დრამატ. წრე არის უძლიერესი წრე. სომხური წრე თუმცაღა დგამს საკუთარ წარმოდგენებს, მაგრამ ჯერ სუსტია, რუსულ წრეზე ჯერ არა ითქმის რა, ვინაიდან ახალი ორგანიზაციაა.

ქართული და რუსული სკოლები

ქარხნის მუშებში წერა-კითხვის უცოდინართა სალიკვიდაციოთ დაარსდა ქართული და რუსული სკოლები, რომლებშიდაც მეცადინეობს 15 კაცი.

აქაც უნდა აღინიშნოს, რომ მუშები ხანგრძლივ ეევლინებიან სკოლას, ეს აიხსნება იმით, რომ არ არიან მიჩვეულნი სკოლას. მუშებისგან მუშფაკში ს წავლობს—5 და უნივერსიტეტში—1.

ქროტი.

—

რკინისგზელთა ქრონიკა

— **სპეციალისტისა დარაჯებს.** სად. ნავთლულის ადგილკომნა მიმართა თბილისის საუბნო პროფკავშირს იშუამდგომლოს ვისთანაც ჯერ არს, რათა ყარაიულში მყოფ მუშებს მიეცეთ საზამთრო სპეციალისტისამოსი.

— **მუშათა კლუბის შეკეთება.** საზამთრო საკოუბო მუშაობის დაწყების გამო თბილისის საუბნო პროფკავშირს ეიშუამდგომლოს ამხ. ორანჟალაშვილის სახელობის კლუბის შეკეთებას. კლუბს ემატება 5 ოთახი წრეების სამუშაოდ.

— **რადიო-მიღება.** ა. კ. რკინისგზელთა პროფკავშირმა ხელშეკრულება დასდო საკავშირო საგენტო „კავშირთან“ რადიო-მიმღებებისა და ხმა-მაღალ სალაპარაკოების მოწყობის შესახებ. რადიო-მიმღებები და ხმა მაღალი სალაპარაკოები მოწყობილი იქნება რკ. გზ. ყველა უბნებში. თბილისის საუბნო პროფკავშირმა პლეხანოვის კლუბთან მოაწყო რადიო-მიმღები. კლუბის გამგეობა შეუდგა რადიო მოყვარეულთა წრის დაარსებას.

— **საკლუბო მუშაობა.** ბაქოს საუბნო პროფკავშირმა წინადადება მისცა კლუბის გამგეობებს დაიყოს საკლუბო მუშაობა 20 ოქტომბრიდან.

— **შეშა ნისიად.** თბილისის საქონლის სადგურის ადგილკომნამ მიმართა ადმინისტრაციას მისცეს მუ- [illegible] ნისიათ შეშა.

სვანეთის მთებში*)

ლატფარის ულელტეხილზე

ზემო-სვანეთი მომწყვდეულია მდინარე ინგურის ნაპირებზე კაკასიის მთავარ მთაგრეხილსა და სამხრეთით გაჭიმულ მეორე მთაგრეხილ შორის. ჩვენ უნდა გადავიაროთ სწორეთ ეს მეორე ზოლი ლატფარის ულელტეხილათ და გადავიდეთ კალაში, რომელიც იმყოფება სასაზღვრიდან 28—30 ვერსზე.

წინამძღოლად ნოგვდევს არსენა და მეორე ნახუცარი—ივანე. ეხლა ისიც მასწავლებლობს.

ამ ნახუცარ ივანეს შესახებ ასეთი ანეკდოტს გადმოგვცემენ:

თურმე კომკავშირელები ეკამათებიან ერთ გლეხს, თუ რისთვის გჭირდებათ ღვდელი. გლეხი კიდევ უპასუხებს:

— თქვენ რა გინდათ რომა—ჩემმა დაქორაეტულმა ვირმა ჩემ ეზოში იყოროყინოსო?

ეს გაუგია ივანეს. „მაშ მე ვირი ვყოფილვარო?“ და გაბრაზებულს გაუძარია ანაფორა.

გავედით ცხენის წყალის მარცხენა მხარეს და ჯერ-ჯერობით მიგიყვანართ სწორე ბილიკებით ტყიან ადგილებში. სადაც კი მზე მოგვასწრებს—დაუნდობლათა გვწვავს. არაკის წარმოგვედგენა—თუ სვანეთში ასეთი სიცხეც იქნებოდა.

მთის ძირში ასვლის წინეთ ვიგემეთ ბღლოლას ცივ-ცივი ნაკადი, ცოტაც შევისვენეთ და შეუდექით გზას.

ვამბობ „გზას“, მაგრამ თუ ამ ჩვენ სავალსაც გზა დაერქმევა, მაშინ მეც ჩემი კაცობით გარდან-ქეშანი ვყოფილვარ.

იქავე ჩამოგვეგებენ ჩვენ შესახვედრათ მესტიიდან წამოსული ეგნატე გაბლიანი, ავტორი „ძველი და ახალი სვანეთისა“ და ერთიც დიდ მაუზერიანი ყმაწვილი. ეს ყმაწვილი თავისი შეიარაღებისა და რიხის მიხედულობით ყველამ წარმოვიდგინეთ საგანგებო კომისიის უმთავრეს თანამშრომლად. მხოლოდ მესტიაში გამოარკვია ფილიპემ, რომ ის ყოფილა განათლების განყოფილების გაგგე. ამაზე ფეხლიპემ შეეხვეწა მისცა, რომ განათლების მუშაკს არ შეჰფერის ასე დემონსტრატიულათ იარაღის ტარება, რაც უეჭველათ

*) იხ. „კომუნისტი“ № 216, 217, 223.

არასასურველ შთაბეჭდილების მოახდენს გლეხობაზეო.

გზის შესახებ კამათი შეექნათ ნახუცრებსა და გაიღიანს: არა აქეთ წავიდეთ, არა იქითაო. ჩვენ კი არ შეგვე ძლო ჩვენი „ავტორიტეტული“ აზრი გაშოგვეთქვა, რადგან სრული უვიცნი ვიყავით ამ საქმეში. ბოლოს ნახუცრებმა დასძლიეს ეს და შევყენ სიმაღლეს მარცხენა მხრიდან.

პირველათ ძალიან უსწორო-მასწორო და აყირავებული გზით მივდიოდით. თუმცა ნაკლებ სახიფათო იყო, რადგან ტყიან ნაპირებზე თუ გადავიჩეხებოდით—დალუპვა მაინც არ მოგველოდა.

ამას ჰქვია მთავარი და საუკეთესო გზა სვანეთისა!

რაც უფრო მაღლა ავედით, მით უფრო ბიუიკი წესიერი გახდა. ცხენები ოფლში იწურებიან აღმართისა და სიცხისაგან. ნახევარი საათი შევასვენეთ კიდევ პატარა წყაროს ნაპირას, შემდეგ კი აღარ იქნება წყალი, სანამ კარგათ არ გადავალ ლატფარის ქედს. ამას კიდევ მოვუნდებით 4—5 საათი მაინც.

მივდიოდით მაღლა. ხშირი ტყე თანდათან გადიქცა ჩრგვებათ. ბოლოს ჩრგვებიც შეიცვალენ ბალახით. თანდათან გრილი ნიავიც გვეტუტრა მწვერვალების სიმაღლიდან. მთის დიდრონი გვირილებით, ზიზილებით და მრავალგვარი უცხო ყვავილით თვალწარმტაცად აფერადებული იქაურობა. წელამდის მომდგარ მწვანე ბალახში არ შეიძლება არ დავისვენოთ. ცხენებმაც უნდა ქარი ამოიღონ და თანაც კუჯი წაახალისონ.

მართალია ამ გზის გადასვლით ყველანი აზვიადებდენ საქმეს, მაგრამ ნამდვილათ ცაგერიდან ლეკსურამდის უფრო მეტათ იყო საფრთხილო, ვიდრე აქ. აქაც კი არის საკმაოთ ფათერაკიანი გადასავალები, მაგრამ ჩვენ თითქოს აინუნშიც აღარ ვიგდებთ, ისე შევეჩვიეთ იქაურობას.

ქორები უკვე ჩვენს ზედა დაფრინავენ და რაღაც სიამაყეს გრძნობ ასეთ მაღალ მთაზე სიარულით.

თვით ლატფარის ქედზე გამოჩნდა ოციოდე კაცი. ისინი წამოსულან ფილიპეს შესაგებებლათ. რომელი ავტოთი, რომელი ტელეგრაფითა და რადიოთი გაიგეს ეს ამბავი—სწორეთ ვერ გამოგვიკვლევია.

კიდევ ერთი საათის სიარულის შემდეგ უკვე ავედით ლატფარის დაბაკებულ ქედზე, რომელიც მდებარეობს 9.000 ფუტის სიმაღლეზე (სამ ვერსს ცოტა აკლია).

აქ გაისმა ერთბაშად სროლა, რომელიც საარაკო გრგვინვათ მიგორავს მთებიდან მთებში. თანაც ვაშას ძახილი ვერცხლის სინზე ჩამორეკილ ფოლადივით გაისმის ამ მაღალ სმენით გადაქცეულ არე-მარეში, ამას ზედ მოჰყვა სვანური შერმეტყველობით დაფოლადებული სიტყვები და მასალმესანი.

დარწმენებული ვარ, ამ დროს ქთელ დედამიწის ზურგზე არსად არ ყოფილა ასე მაღლა გამართული ზეიმი-შეხვედრა, სადაც ხალხი ამაკათ და გულახდილათ უხიარებს თავის ჭირ-ვარამს ხელისუფლების უმაღლეს წარმომადგენელს.

სვანებს თითქოს განგებ შეურჩეიათ ეს მაღალი ადგილი უფრო ადრე მწვერვალების დამოწმებით, რომ აქ დახარჯული გულისნადები, აქ გამეფებული საქვეყნო გაჭირება უფრო ღრმათ და ნიშანდობლიკათ ჩაიბეჭდოს ხსოვნაში.

მე დაწვრილებით არ ვუგდებ ყურს რას ამბობენ. შე მშობიარეს თვით ხუროთის სიდიადემ და ერთიან დაეპერტყე ქალაქის სულიშეხუთავ აზრებისა და განცდებისაგან.

წადგებით ციტა წინ, ზემო-სვანეთის გადასახეიზე და თქვენ თვალწინ ისახება ბენების უდიდესი და ულამაზესი სურათი.

პირველივე თვალის გადავლებაზე წინ გეგებებათ სვანეთის პატარძლათ წოდებული თვიდან ბოლომდის თეთრ სამოსში მოწერწეტე თეფეთეულდი (ოთხნახევარი ვერსის სიმაღლისა). მას ნახევრად ამოჰფარებია უკან ღირსეული პირფარეშვით ბისტოლას მწვერვალი. მარჯვენივ კი ქოდარაჯე რაინდივით ამოსდგომია ჯვერში შხარის დაშვალარავებული და მხარ-ბეჭიანი სიმაღლე. თეთრი ალზაპრი მდეკვიანით ჩამბულან ესწორო-მასწორო ფერხულში სხვა დანარჩენი ქედები და მწვერვალები. ამ უზარმაზარ მდევებს შორის კი თეთრკანიანი გველეშაპებივით მძიმედ ჩაწოლილან შბარასა, ადიშისა და სხვა მსგავსი ყინულარები. საუკუნოებით გაცივებულ იმათ გულიდან რამდენი გიეი ნაკადი ჰპოვებს სიცოცხლის დასაწყისს—ვინ ჩამოსთვალოს.

ეუცქერი ამ დასაბამიდან უძრავათ გაშეშებულ თეთრ ჯარებს და ვგრძნობ, რომ ჩემს წარმოდგენაზე იშვიათის სიძლიერით იჭრება ბუნების ეს უმაგალითო სილამაზე ცა სიდიადე.

ნეტავ შეიძლებოდეს ამ მთებთან სიტყვის თქმა, ან მუხლის თავზე დაცემა და ლოცვა, ან მეგობრულად მხარზე ხელის გადახვევა და მაყრულის შემოძახილი.

ამ თეთრ-ნაბდოსან ჯარებს ქვევით დარეხვენილად აყუდებულან ტანმიმცრო ტყიანი მთები. ძირს, სადღაცა კი თვალის მორიდებით მიიკლაკნება შფოთიანი ენგური, მაგრამ აქ ამისი ჩამი-ჩუმიც კი არ გვესმის.

ლატფარის გასწვრივ კი განივრათ გაუშლია მკლავები მეორე მთაგრეხილს. მისი ახოვანი მწვერვალებიც უხვად დატვირთულან ჭალარით და თავის უფროს მომძეებთან ერთად ასე შემოვლებიან თეთრ გალავნათ ძირს, ციხეებში ჩაკეტილ „თავისუფალ სვანეთს“.

მარჯვნივ ენგურის სათავეებთან მოსჩანს უშგულის სათემო სოფელი ჩვიბიანი. ეს პირველად დავინახეთ ზემო-სვანეთის სოფელი. ერთიან თავისებური და იშვიათი შეხედულებისა, რომლის მაგვსიც საკართველოს არც ერთ კუთხეში არ მოიპოვება.

მთელ სოფელში, ყოველ სახლთან ლამაზად ატყორცნილან ციცქნ კოხტა-კოხტა კოშკები და ჭქმნიან ისეთ იშვიათ პანორამას, რომელსაც სტამბოლიც კი ვერ შეედრება თავისი სამაგალითო მინარეტებით.

თვით თვეთნულდის მწვერვალივით გაშეშებულხარ ბუნების ამ ბუმბერაზულ სიძლიერის წინაშე და ნანობ: რატომ წინედაც არ გინახავს იგი!

და იმასაც ნანობ: ვაი, თუ შემდეგშიაც ვეღარა ნახო იგი!

მე თვითონ განვიცდი სიმაღლესა და სიამაყეს ამ ბუმბერაზულ მთების ცქერით და აღარ კი ვიხედები უკან, დაბლა, სადაც ცხენის წყალ ზე გაყოლებული ქვემო-სვანეთი სულ ჩვეულებრივ რამეთ წარმოშიდგება ამ უბადლო სურათის შემდეგ.

ცივმა ნიავმა თითქმის დამაკრუა. ყველამ საჩქარით ჩავიცვეთ, თუ კი თბილი რამ გვებადა.

ცოტას შევნაყრდით,—უფრო სილამაზის გულისთვის და რაღაცას აღსანიშნავთ, ვიდრე სიმშილის მოსაკლავათ.

დავეშვით შორე მხარეს. ჩვენს დაბლა ხეები საკსეა ძველი თოვლით, რომელსაც მწვავეთ ებრძვის ზ ფხულის მზე და მაინც ვერ მორ ვია.

ცოტას რომ ჩავსცდით გზას—ერთ ადგილას მრავლათ აგროვია მუშტზე კოტა უფროსი თეთრი ქვები.

ამის შესახებ ასეთი თქმულებაა:

თურმე სვანები მიდიოდენ სადღაც საომრათ. რამდენიც მეომარი ყოფილა, ყველას თითო ქვა დაუგდია აქ. გამოვლისას ისევ დავითვალოთ და ასე გავიგოთ—თუ რამდენი დაგვაკლდა ბრძოლაშია.

ბილიკი მართალია საკმაოთ ვიწროა და ნიალვრებისაგან ჩათხრილ-ჩაოხრებული, მაგრამ კისერ-მოსაღები ადგილები მაინც ნაკლებ არის და უფრო გამბედავათ მივდიოართ. ქვევით უკვე სულ ტყეებზე ძიიკლაკნებაგან თავდაცული ვართ.

ქალას თემში.

საღამოს 6 საათზე ჩავედით ქალაში. აქაც პუმარილით შეეგება ხალხი ფილიპე. ქალა თემის სახელია და არა რომელიმე სოფლისა. ხამდვილად ამ სოფელს ჰქვია ლალხარი. ხმოლოდ მგზავრებისა და უცხოელებაგან ესეა გადგვილებული საქმე, რომ თემის ცენტრს—თემისავე სახელს უწოდებენ და არა იმას, რაც ნამდვილი ჰქვია ამ სოფელს. სწორედ ასევეა უშგული, მეატია, ბეჩო და სხვა, რაც თემის სახელს წარმოადგენს და არა რომელიმე სოფლისა ან დაბისას.

მაშ მეც ისევე ვიხმარ, როგორც უფრო გასაგებია და მიღებული.

ჩვენ ეხლა ვიმყოფებით ზემო-სვანეთში. ეს სვანეთი შესდგება ორი უმთავრესი ნაწილიდან: აღმოსავლეთის ნაწილს, ენგურის სათავეებთან ჰქვია „თავისუფალი სვანეთი“, დასავლეთ-სამხრეთისას კი—ენგურის ჩაყოლებით—სადადეშქელიანო სვანეთი. „თავისუფალ სვანეთს“ ეწოდება ეს სახელი, რადგან მას არას დროს არა სდგმია ბატონობის უღელი და თუ ვისმე

ქრონიკა

თბილისის აღმასკომში

— **უღარიბეს მოქალაქეთათვის** ღამის გასათევი სახლის მოსაწყობად აღმასკომმა გადასდო 25,000 მან.

— **პროფკავშირის წევრთა შორის** წერა-კითხვის უცოდინარობასთან ბრძოლის უფრო გასაფართოებლად, აღმასკომმა გადასწყვიტა თავის მხრით მიიღოს ენერგიული მონაწილეობა ამ საქმეში, რისთვისაც დაარსებული იქნა ცალკე კომისია ამს. ბუხნიკაშვილის, ასარიბეკოვის და ჭელიძის შემადგენლობით.

— **სკოლის გარეშე** დარჩენილ 2000 ბავშვის სკოლებში მოსათავსებლად, აღმასკომმა დაადგინა გასხნას ახალი ჯგუფები და სადაც მოსახერხებელია მოაწყოს საბავშვო ბაღები.

— **ახალი საავადმყოფოები.** აღმასკომის ჯ�. განყოფილებას განზრახავა აქვს მომდინარე წელს საავადმყოფოებად გადააკეთოს ყარაიაზის და მარტყოფის საექიმო პუნქტები.

— **ხიდის აგება.** ავლაბრის მოსახლეობისათვის მიმოსვლის გასაადვილებლად, აღმასკომის კეთილმოწყობის განყოფილებამ გადასწყვიტა ფალავანდიშვილის ხეზე გაკეთოს ხიდი.

— **კოჯორის რკინიგზა.** აღმასკომი ამ დღეებში დაამთავრებს გამოკვლევას თბილის-წყალთა-კოჯორის მიმართულებით რკინიგზის გაყვანის შესახებ.

სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატი.

— **გლეხკომებში მომუშავე ბოროტ-მომქმედ პირთა წინააღმდეგ.** სოციალურ უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატის და ცენტრალური გლეხკომის ზუადგომლობით იუსტიციის სახალხო კომისარიატმა ცირკულიარული მიწერილობები დაუგზავნა აღმოსავლეთ-დასავლეთ საქართველოს საოლქო სასამართლოებს და რესპუბლიკის ყველა სახალხო მოსამართლეებს პირველ რიგში გაარჩინონ იმ პირთა საქმეები, რომლებმაც გლეხკომებში პირო�მქმედება ჩაიდინეს.

— **თავშესაფარში მოთავსებულნი ინვალიდების რაოდენობა.** სოციალურ უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატის განკარგულებაში მყოფ საინვალიდო სახლებში სრულ კმაყოფაზე ჩარიცხული არიან: პირველ სახლში (ზუბალაშვილის სახელობის) ინვალიდი მამაკაცები—100, მეორეში ინვალიდი ქალები—100 და მესამეში—სამხედრო ინვალიდი მამაკაცები—50.

ზაჰესში

— **ტურბინების ნაწილები.** ზაჰესის კომიტეტმა ლენინგრადიდან მიიღო ზაჰესისათვის საჭირო ტურბინების ნაწილები.

— **ცემენტის დაკვეთა.** ზაჰესის კომიტეტმა რუსეთის ქარხნებს დაუკვეთა 300 ათასი ფუთი ცემენტი.

ავიაქიმში

— **კონფერენციები.** ახლო ხანში მაზრებში ჩატარებული იქნება ავიაქიმის სამაზრო კომიტეტების კონფერენციები.

— **საფრენ მოდელების შეჯიბრებაზე** ქუთაისში ჯილდოების დასარიგებლად „ავიაქიმმა" გადასდო 600 მანეთი.

ხსპადასხვა

— **მოჯამაგირეთა შორის** კულტგანათლების მუშაობის საწარმოებლად მიწა-ტყის კავშირის ცენტრ. კომიტეტმა გადასდო 2000 მან.

— **ხაბინაო კოოპერაცია.** საქ. საბინაო კოოპერაციას ამ ჟამად აქვს 36,136 მან. საკუთარი საპაიო თანხა.

— **ჯანსახკომის დადგენილებით** ახლო ხანში გამოკვლეული იქნება საავადმყოფოებიან არსებულ სადეზინფექციო კამერების მუშაობა.

— **ტრესტების გაერთიანება.** გაერთიანებული იქნა ცენტრალურ რაიონის ელექტრო-ტეხნიკური ტრესტი (ეტცრ) და ელექტრონის მანქანათა საიმშენებლო ტრესტი (ელმაშტრესტი) ერთ მთავარ ტრესტათ, შემდეგი სახელწოდებით: სახელმწიფო ელექტრო-ტეხნიკური ტრესტი („ვგეტ"). ტრესტის გამგეთ დაინიშნა ინჟ. ვ. კობერი, მის მოადგილედ—დ. დ. ბურჯანაძე.

ქრონიკა და მიწისქვეშეთი

— **ს. პ. კ. ს. პატარა დარბაზში** დღეს, დილის 10 ს., შესდგება სამნეო, სახვაჭრობის ორგანოების და მათ ადგილკომების წარმომადგენლების თათბირი, მოსამსახურეთა გარანტიებით დაზღვევის შესახებ.

— **განათლების მუშაკთა სახლში** ორშაბათიდან ამბ. პიასეცკი დაიწყებს ლექციებს კითხვის რუსულ ენაზე. თემა: „მუშათა საერთაშორისო მოძრაობა".

— **სტენოგრაფისტების გამოცდები** მოხდება დღეს, დილის 10 საათზე, მანქანით გადამწერალთა კურსებზე.

— **პროფსაბჭოს წითელ დარბაზში** ორშაბათს, 12 ოქტ., სალამოს 7 ს., მოწვეულია საბჭოთა და სავაჭროთა მუშაკების თბილისის საქალაქო გაერთიანებულ ურთიერთდამხმარე სალაროების რწმუნებულთა მეორე კონფერენცია.

შემთხვევები

ცეცხლი. 9 ოქტ. მტკვრის მარჯვენა მხარეზე მოგბარე ხე-ტყის საბერჩ ქარხანას გაუჩნდა ცეცხლი. შენობა დაიწვა. მანქანები დაზიანებულია. ცეცხლის გაჩენის მიზეზი გამოურკვეველია.

— **მკვლელობა.** 6 ოქტ. სოფელ სოღანლუღში მოჭკლეს ამავე სოფლის მცხოვრები აბდულ ალი ახმედოღლი.

— **შეპყრობა.** 7 ოქტომბერს შეიპყრეს ნიკოლოზ და იაკობ მარკაროვები და გიორგი ოგანეზოვი, რომელთაც ბრალდებათ სახელმწიფოს ქონების ბოროტად ხეჯარეა.

— **ამავე** დღეს შეიპყრეს ჯიბგირი ტატეოზ არუთინოვი.

— **ძარდი ქალი.** 7 ოქტ. შეიპყრეს მარიამ არუტინოვისა, რომელსაც აღმოაჩნდა მუშკოოპის მე-13 მაღაზიიდან მოპარული ნივთები.

— **ჭურდობა.** 8 ოქტომბერს სადგურის ქ. № 17 გაქურდეს მოქალაქე მიხეილ გრიქურიოვის ბინა.

წერილები პროვინციიდან

ძველი ჩვეულებების წინააღმდეგ

სოფელი ჯერ კიდევ ვერ განთავისუფლდა ძველ ზნე-ჩვეულებიდან.

დიდი ხნიდან გამჯდარი, შესისხლხორცებული წესი და ადათი არც ისე ადვილი მოსაშორებელი შეიქნა.

დიდი მუშაობაა საჭირო, რომ გლეხმა თავი გაინთავისუფლოს ასი წლობით განმეორებულ ზნე-ჩვეულებიდან და ახალ ყოფა-ცხოვრებას მოკიდოს ხელი. ერთი დაკვრით ამ საქმეში ვერაფერს გავიტანთ. საჭიროა ნელი, დაკვირვებული და ხანგრძლივი მუშაობა.

ამ გზით ვლეს ნელ-ნელა, შეუმჩნეველთ გადავიჩვევთ ძველ ზეჩვეულებებს და ახალს შევეჩვევთ.

ზოგიერთი ჩვენი სოფლის მომუშავენი სრულიად არ აწარმოებენ ამ მხრით მუშაობას; პირიქით, ძალიან ხშირად, თავისი პირადი მაგალითით კიდეც აქეზებენ გლეხებს.

ზოგიერთი ჩვეულებებმა, რომელნიც ამ რამდენიმე წლის წინათ თითქმის დავიწყებას იყო მიცემული, ჩვენს დროს კვლავ წამოყო თავი და კიდევ მეტათ განვითარდა.

ავიღოთ თუ გინდათ ეკრედ-წოდებული საეკლესიო დღესასწაულები, ან და როგორც გლეხი უწოდებს „დღისეულები". საეკლესიო დღესასწაულები გადახდომ ამ ბოლო დროს არაჩვეულებრივი ხასიათი მიიღო. ზოგიერთ სოფლში ქეიფობა და დროს ტარება 3—4 დღე და ზოგან მეტიც გრძელდება.

გლეხი იფსება, მთელი წლის სარჩო-სამადებელი რამდენიმე დღის განმავლობაში ეფუთქება, სამუშაოს სცდება. ხშირი შეეთხვევაა, რომ

რა აწუხებს ჩვენს გლეხობას?

დღევანდელი ხელისუფლებით გლეხობა კმაყოფილია. დარწმუნებულია, რომ მეშუბის და გლეხების ინტერესების დაძველი ერთად ერთი—საბჭოთა ხელისუფლებაა. კომუნისტური მთავრობა ყოველ დღე ცდილობს გამოასწოროს ნაკლი და დაუახლოვდეს გლეხობას, ამიტომ ჩემი წერილი აქ უდგიოთ არ მიმაჩნია. მე მინდა კონკრეტიულათ აღენიშნო თუ რა აწუხებს გლეხობას.

აღნუსხვა დამიდების, დაქორწინების და გარდაცვალების, ვერ არის გლეხობისთვის მიზანშეწონილათ მოწყობილი.

ჩვენში თითოეულ სოფელს ხომ არა ჰყავს ცალკე საკუთარი საბჭო და აღმასკომი, 7—10 და ზოგან მეტ სოფლიდან შემდგარ თემს ყავს ერთი საბჭო და აღმასკომი, ჩვენში ზოგან ადგილობრივი მდებარეობა მთაგორიანია და სოფელი სოფელს

დიდი მანძილითაა დაშორებული. ამნაირათ ზოგი სოფელი 15 ვერსით არის აღმასკომს დაშორებული, რისთვისაც დამიდების, დაქორწინების და გარდაცვალების ღონუსხვა გლეხს ეძნელება.

წინეთ ეს ყოველსოფელში ხდებოდა და გლეხი კმაყოფილი იყო, რომ მას თავისივე სოფელს იქით ფეხის გადადგმაც არ სჭირდებოდა დღეს აღნუსხვის საქმეებით გლეხი ეკმაყოფილია. ამის გამოსწორება არც ისე ძნელია, განა არ შეიძლება მშაჩის ქვეგანყოფილებები გავხსნათ შკოლებთან, რომელსაც სულ იოლათ შეასრულებს მასწავლებელი?

ასეთის მოწყობა დაგვაახლოვებს გლეხობასთან.

ზეთელი ქალაქის ავ-ქარგი

(ბორის მაზრა)

შემოდგომაა. გლეხობამ კარგი მოსავალით დაადგერგვინა თავისი შრომა.

მოსავალი საშუალოა. ხილის მოსავალიც ასევეა. ღვინო ნაკლებია; ზოგგან სულ არაა, რადგან ვენახები სუსხიან ზამთარმა გააფუჭა. სამინდები აქა-იქ კიდევ მოსავრელია.

შემოდგომის ნათესები უკვე მწვანე ჯეჯილათ ბიბინებს; ზოგან კი ეხლა იხვნება და ითესება, ძველებური მაბაპაპეული ჩვეულებით 6-დან 10-მდე ხარ-კამეჩით.

დარი ცვალებადია.

ტყეების საქმე გვარდება; ძველებურათ უთავბოლოთ გაჩეხვას ადგილი აღარ აქვს. აქა-იქ დღეობები კვლავ ძველებურის ხალისით იმართება. ნათლობა, ქორწილი, დასაფლავება უფრო ახალ წესით ხდება, მაგრამ არიან კიდევ ისეთებიც, რომლებიც „მმაჩი"-ს შემდეგ ეკლესიაშიც მიდიან.

საბჭოთა ხელისუფლებას უფრო კარგათ შეეჩვია გლეხობა და სიყვარულით შესცქერის.

ახალგაზრდობის უმრავლესობა კომკავშირშია თავმოყრილი. ქალთა წრეები გამრავლდა. საჭიროა ცენტრიდან კულტურულ მომუშავეების გამოგზავნა.

ხალხი ლამობს სიბნელიდან თავის დახწევას და განათლებას ეწაფება, სოფლებში ბიბლიოთეკები დაუკეთიათ, რადგანაც გამგეებს ჯამაგირი მოუსპეს. ეს საქმე დროზე უნდა მოგვარდეს.

შენდება საბავშვო ბაღები. ამ სოფელში თავად-აზნაურებისაგან ჩამორთმეული კარმიდამო, რომელიც უკანასკნელ ევროპიულ გემოვნებაზე იყო აგებული, იმტვრევა, ოხრდება, რასაც უნდა მიეცეს ყურადღება.

ასეთივე ბედი ელის კომპოზიტორი კარგარეთელის შენობას ერთაწმინდაში.

გლეხობა სჩივის უგზოობას და სასმელ წყლის გამოსაყვანათ მილების უქონლობას (სოფ. ერთაწმინდაში).

დიდ იმედებს ამყარებენ სოფ. მეტეხის ხიდზე, რომელიც ეხლა შენდება, რაც კანისგზის სადგურთან წითელ-ქალაქს ნახევარზე კიდევ ნაკლებ მანძილით დაახლოებებს.

აღმასკომის მუშაობა დამაკმაყოფილებელია. მომუშაველებსაც ემადლიერებიან.

კოოპერატივების საქმეს არაუშავს-რა. ზოგს თავისი წითელი სასადილოებიც აქვს (მაგ. წითელი ქალაქის).

უვადო შვებულებაში წამოსული წითელ-არმიელები დიდ მუშაობას ეწევიან სოფლის კეთილდღეობისათვის.

ხუთ ოქტომბრიდან დაიწყო 1903 წ. დაბადებულთა სამსახურში გაწვევა; ახალგაზრდები დიდი ხალისით გაეიარ ჯარში.

ასე მხიარული ლტოლვა წითელ ყაზარმებისკენ არა დროს არ ყოფილა.

ხეზმან.

წერილებიდან

რისთვის არ დაესწრენ?

27 სექტემბერს ხობის (ზუგდიდის მაზრა) ხობის განათლების მუშაკთა ადგილკომმა მოიწვია მასწავლებლების კრება. დღის წესრიგში საყოველდღო საკითხები იყო. მასწავლებლები ნახევარზე მეტი არ გამოცხადდა კრებაზე, ისის გამო კრება არ შესდგა. ასეთ გულგრილობას ბოლო უნდა მოეღოს.

მასწ.—რ. ჯალალანია.

ციხე-ცხელება გვანადგურებს.

ქ. ზუგდიდის ამოოს... არის ამოოხრილი ადგილი, რომელიც სავსეა დამპალი წყლით. ამან გააჩინა კოღოები, კოღოების საშუალებით კი გავრცელდა ციხე-ცხელება და მუსრს ავლ.ს მცხოვრებლებს. ამოოხრეთ ეს წყალი, თორემ დავიღუპეთ.

მეშარა.

კოლრცხელის თემი (ზუგდ. მაზრა)

ამ თემში არ არსებობს კოოპერატივი, რაც დიდ ზასაჭირში აგდებს გლეხობას ამით სარგებლობენ ჩარჩები და ტყავს აძრობენ გლეხებს. არ არის არც სამკურნალო, არც კლუბი. „წერკეზისის" მუშაობ... ძლიერ მოიკოჭლებს. როდის მოგვაცილებენ ყურადღებას?

ლ. გაბედავა.

ზვიადა და ხეტყვა.

2 ოქტომბერს დირბის თემში (ბორის მაზრა) ბანგრძელივ ზვიადს მოყვა ხეტყვა, რომელმაც დიდი ზიანი მიაყენა თემს. ს. ღლიღეთში 3 გლეხს დაუგლიჯა სახლები. ზოგან ნიადაგიანი შეგარდა სახლებში და წაართვა სარჩო. დაახლოო ჩრავალი ზარიოლ-ფები სანქონელი და ფრინველები. 6 გლეხს დაეტარა სასოფლო ბები და სიმინდი ზაილო. ს. ბერ-თში ნიადაგანა წალეკა ბოსტნები, სიმინდები, ვენახები, ხეხელები, დაგდილა და გაუპარტახა ღობეები.

ხერნაბრი.

ეკონომიკა

ნამდვილ სამხედრო სამსახურში

გაწვევის დროს ადმინისტრაციას ვალდებულია გაწვეულს მისცეს სოციალიკეთეო ჯილდო ორი ეკირის ხელფასის რაოდენობით და თუ გაწვეული გაწვევის დღიდან ერთი კვირის განმავლობაში განთავისუფლებული იქნება სამხედრო სამსახურიდან, მას აქვს სრული უფლება კვლავ დაუბრუნდეს თავის უწინდელ სამსახურს და ადმინისტრაციას არა აქვს არავითარი უფლება მას წინაღუდგეს ამაში, არა აქვს მას აგრეთვე არავითარი უფლება მოითხოვოს მისგან (ამ შემთხვევაში თქვენგან) სოციალიკეთეო ჯილდოს უკან დაბრუნება.

(იხ. ს. ს. საკ. ცაკის მე-2-რე სესიის დადგენილება 1924 წ. 29 ოქტომბრიდან—სამეფრო მოსამსახურეთა შეღავათების კანონთა კოდექსის მუხ. 26 და მასთან დართული შენიშვნა).

მოხამსახურე პეტრე.

მაკვს თუ არა ამის უფლება?

კითხვა

არსენალის აფეთქების დროს ჩაიმტვრა ჩემი საცხოვრებელი ორი ოთახის ყველა მინები. სახლის პატრონი უარს ამბობს მინების ჩასმაზე.

გთხოვთ მიპასუხოთ, შემიძლია თუ არა ჩავსვა მინები ჩემს ხარჯზე და შემდეგ გამოვრიცხო სახლის პატრონს ოთახის ქირაში, რადგანაც მე არა მაქვს საშუალება თვით ჩავსვა. ვარ პროფკავშირის წევრი 1921 წლიდან და უმუშევარი; ვაძლევ თვეში ორ ოთახში ათ მანეთს ჩემთან ერთად სცხოვრობენ სამი და-ძმა სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტები.

დ. ჭ-ია.

პასუხი

თუ სახლის პატრონი უარს იტყვის ფანჯრებში მინების ჩასმაზე, გაქვთ უფლება ასეთები თქვენ ჩასვათ და გაღებული ხარჯები ბინის ქირიდან აინაზღაუროთ.

გინის შეკეთების და ქირის შესახებ

კითხვა

მე ვცხოვრობ პლეხანოვის პრ. № 165 სახლში; ჩემი ბინის სივრცე უდრის 16 კვ. არშ., სახლის სახურავი არის აგლეჯილი, სიიდანაც ჩამოდის წვიმა და ინგრევა ჭერი.

სახლის პატრონი არ აკეთებს.

ვარ კავშირის წევრი (წიგნაკის № 499) და მასთან უმუშევარი დაზღვეული (წიგნ. № 2681).

გთხოვთ განმიმარტოთ, თუ რამდენი უნდა ვიხადო ბინის ქირა თვიურად; შემიძლია თუ არა ჩემის ხარჯით შევაკეთო სახურავი და შემდეგ შეკეთებაზე დახარჯული ფული გამოუანგარიშო სახლის პატრონს ბინის ქირიდან.

ხახ. კვეხის კავშირის წევრი (წიგნ. № 499).

პასუხი

ბინის ქირად, როგორც უმუშევარი, კავშირის წევრი და დაზღვეული, თვითეულ კვადრატულ არშინზე იხდით ერთ კაპიკს.

სახურავის შეკეთების და ქირის შესახებ

კითხვა

მე ვცხოვრობ ალექსანოვის პრ. № 165 სახლში; ჩემი ბინის სივრცე უდრის 16 კვ. არშ., სახლის სახურავი არის აგლეჯილი, სიიდანაც ჩამოდის წვიმა და ინგრევა ჭერი.

სახლის პატრონი არ აკეთებს.

ვარ კავშირის წევრი (წიგნაკის № 499) და მასთან უმუშევარი დაზღვეული (წიგნ. № 2681).

გთხოვთ განმიმარტოთ, თუ რამდენი უნდა ვიხადო ბინის ქირა თვიურად; შემიძლია თუ არა ჩემის ხარჯით შევაკეთო სახურავი და შემდეგ შეკეთებაზე დახარჯული ფული გამოუანგარიშო სახლის პატრონს ბინის ქირიდან.

ხახ. კვეხის კავშირის წევრი (წიგნ. № 499).

პასუხი

ბინის ქირად, როგორც უმუშევარი, კავშირის წევრი და დაზღვეული, თვითეულ კვადრატულ არშინზე იხდით ერთ კაპიკს.

მთავრობის მოქმედებანი და განკარგულებანი

დადგენილება № 43

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოსი

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის წითელი ჯვრის საზოგადოების დებულების დამტკიცების შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის რევოლიუციონური კომიტეტის მიერ საქართველოს წითელი ჯვრის საზოგადოების რეორგანიზაციის შესახებ 1922 წ. მარტის 4-ს თარიღით და 164 №-ით გამოცემული დადგენილებისა და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ საქართველოს წითელ ჯვრის საზოგადოების წესდების შეცვლის შესახებ 1923 წლის იანვრის 10 თარიღისა და 69 №-ით გამოცემული დადგენილების გასაუქმებლად—დამტკიცებულ იქნეს ამასთანავე დართული დებულება საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის წითელი ჯვრის საზოგადოებისა.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **ფ. მახარაძე.**

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე **ს. ჯუღელი.**

სრ. საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ხ. თოდრია.**

1925 წ. სექტემბრის 30.

თბილისი—სასახლე.

დებულება

საქართველოს სოციალისტურ საბჭოთა რესპუბლიკის წითელი ჯვრის საზოგადოებისა

I. საზოგადოების მიზანი და ამოცანები.

1. საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის წითელი ჯვრის საზოგადოება, რომელიც სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმის უშუალო გამგე ორგანოა, ამის გარდა, წითელი ჯვრის საზოგადოების დაწესებულებანი განთავისუფლდებიან სასამართლო ბაჟისა და სანოტარო და საკანცელიარიო გამოსაღებისაგან.

7. წითელი ჯვრის საზოგადოების მოსამსახურენი გათანასწორებულ არიან სახელმწიფო მოსამსახურეებთან.

8. წითელი ჯვრის საზოგადოებას აქვს განსაკუთრებული უფლება იმპა-

ყოფილ მენშევიკთა „მუშათა კომისია" ინგლისის საპარლამენტო დელეგაციასთან

1 ოქტომბერს „ორიანტის" სასტუმროში საუბარი ჰქონდათ ინგლისის საპარლამენტო დელეგაციას და ყოფილ მენშევიკთა „მუშათა კომისიის" წარმომადგენლებს.

ხსენებული დღის საღამოს ექვს საათზე დელეგაციასთან გამოცხადდენ მუშათა კომისიის წევრები ამხანაგ ძამანაშვილის ხელმძღვანეობით. (ძამანაშვილი, ხურცილავა, მაჭარაძე, დოლიძე, გოგიშვილი, მელრაბაშვილი, ლორთქიფანიძე, ვაშაკიძე და ჩხეიძე). საუბარზე დასასწრებათ გამოცხადდენ რამდენიმე გაზეთების თანამშრომლები, მაგრამ ინგლისის დელეგაციის თავმჯდომარემ ეს მოლაპარაკება გამოაცხადა კერძო საუბრათ და არ მისცა მათ დასწრების ნება, ხოლო ჩვენ—კომისიის წარმომადგენლებს გაგვიცხადა, რომ აქ შეიძლება ყველაფრის გუოაბდილათ თქმა და აღიარება. თვით არსებული ხელისუფლების, კომუნისტური პარტიის თუ რაიმე გაქეთ საწინააღმდეგო—უსათუოდ საჭიროა ეს დაუშალავად გამოსთქვათ და დელეგაციის სახელით ის იძლევა პატიოსნ სიტყვას, რომ თუ ეს საჭირო იქნება და თქვენ მოისურვებთ, აქ თქმულს ვერავინ გაიგებსო.

ჩვენ ძლიერ მოხარული ვართო, ამბობს დელეგაციის თავმჯდომარე უოლხედი, რომ მოგვეცა შემთხვევა თქვენთან საუბრისა. თქვენ ან მოხვედით თქვენი სურვილით. ძალა ხომ არავის დაუყენებია აქ მოსვლისათვის. თქვენ შეგიძლოთ არ მოსულიყავით. რაკი მოხვედით, ჩვენ იმედი გვაქვს დაგვეხმარებით სინამდვილის გამოკვლევაში. ასეთი გამოკვლევა-კი ბეტად საჭიროა როგორც ინგლისისათვის, ისერეთვე საბჭოთა რესპუბლიკებისათვისაც. ეს საჭიროა ამ ორ დიდ ქვეყნებს შორის კეთილი პოლიტიკური, თუ ეკონომიური დამოკიდებულების დასამყარებლათ ბინსაგი დ. ლორთქიფანიძე აძლევს დელეგაციას შემდეგ კითხვას: ვინ, რომელმა მუშათა ორგანიზაციამ გამოგაგზავნათ თქვენ აქეთ დელეგატებათო.

ამაზე თავმჯდომარე უოლხედი უპასუხებს, რომ თითოეული დელეგატი არის პარლამენტში სხვადასხვა ორგანიზაციების წარმომადგენელი (მან დასახელა ეს ორგანიზაციები) და თავის თავად ცხადია, როგორც პარლამენტის ფრაქციის (რომელიც შესდგება 1924 წელისაგან) მიერ გამოყოფილ ვამოგზავნილი. ჩვენ ვითვლებით იმ მუშათა ორგანიზაციებს დელეგატებათ, რომლებმაც ჩვენ გაგვიგზავნა პარლამენტშია.

ამხანაგი ძამანაშვილი აცნობს დელეგაციას „მუშათა კომისიის" დაარსებას და მუშობის ამბავს.

თქვენი, თუ სხვა ევროპიელ დელეგაციების ნახვა და თქვენთან საუბარი იმიტომ გვწყურია ჩვენ, რომ პირისპირ მოგელაპარაკოთ და გავიგოთ ევროპის ამბები.

ჩვენში—საქართველოში 1921 წლამდი, საქართველოს გასაბჭოებამდი, სხვარბობდა მენშევიკური პარტია. ჩვენ ვიყავით დიდი უმრავლესობა, თუმცა იყვნენ ბოლშევიკებიც და მათაც ჰქონდათ ორგანიზაციები.

1921-წ. მენშევიკური მთავრობა ევროპაში გაიქცა. საქართველო გასაბჭოდა. მას შემდეგ დიდი ამბები მოხდა. ყოფილი ჩვენი მთავრობა პარიზშია და დღესაც თავის თავს საქართველოს მთავრობად აცხადებს. იქიდან დირეტივებს იძლევა. თავს იტყუილებს და სხვასაც ატყუებს. აქედანაც გულუბრყვილონი ადვილად შედიან შეცდომაში და იცქარებიან ევროპისაკენ. 1924 წ. აგვისტომდე ჩვენ ვიყავით სოციალ-დემოკრატიული პარტიის წევრები. ჩვენ ადრევე ვიცოდთ, რომ ეს პარტია გადასცდა სწორს, სოციალისტურ გზას. ეს ჯერ არ მოხერხდა.

ამის შემდეგ ჩვენ 20—30 წლის პარტიის პატრიოტებმა დავსტოვეთ ჩვენი ძველი პარტია და დავდექით საბჭოთა პლატფორმაზე. უკვე ერთი წელია, რაც ამ ჩვენთვის ახალ გზაზე ვმუშაობთ და კიდევ უფრო დავიწმუნდით, რომ ჩვენ მიერ აღებული ხაზი სწორია. ყველა სოციალისტი, ყველა მშრომელი უნდა ამოუდგეს გვერდში არსებულ ხელისუფლებას და იმუშაოს მასთან შეთანხმებით, ვინაიდან ვერც ერთ პარტიას ვერ შეუძლია მისცეს ქართველ ხალხს იმდენი, რასაც მისცემს არსებული ხელისუფლება. იმიტომ ორდანია-რამიშვილის მუშაობა—პოლიტიკა არის ქართველი ხალხისათვის საკვლევი დამღუპავი. და

რაც ადრე დაანებებენ პარიზში მყოფ ჩვენი ყოფილი ამხანაგები თავს ასეთ მუშაობას, მით უკეთესი იქნება ქართველი ხალხისათვის.

თავმჯდომარე უოლხედი იძლევა კითხვას: რა როლს თამაშობს დღეს ი. წერეთელი?..

ძამანაშვილი უპასუხებს: წერეთელი იყო ჩვენი საუკეთესო ამხანაგი—სოციალისტი. 1919 წელში ის გაგზავნა საქართველოს სოციალ-დემოკრატიამ მეორე ინტერნაციონალში. დღეს ეს პარტია აღარაა და თუ კიდევ დარჩა თითო-ოროლა კაცი, ჩვენ ამბათაც მოუწოდებთ დანებონ თავი ამ უაზრო მუშაობას, ხალხის დამღუპველ აგიტაციას.

დელეგაციის თავმჯდომარე **უოლხედის კითხვა:** „რა აღაგი გეგმირათ თქვენ მენშევიკების დროს, თუ შეიძლებოდა მთავრობაში, პარლამენტში, საპასუხისმგებლო ორგანიზაციებში... და ხომ შეგიძლიათ აქ ნათქვამი წერილი დაადასტუროთ?"..

ძამანაშვილი: აქ მოწინავე, ძველი, მოხუცი ამხანაგები არიან. „არიან ყოფილი პარლამენტის წევრები" არიან ყოფილი „გვარდიის" ხელმძღვანელები და სხვადასხვა საპასუხისმგებლო ორგანიზაციებში მომუშავენი. ჩვენი მუშაობა არაა დაფარული არც კომუნისტებისათვის და არც ჟორდანია-რამიშვილისათვის, ჩვენ გვაქვს გაზეთი ყველა ეცნობა ჩვენს მუშობას.

დელეგატი კოუტზი: რამდენი კაცი იზიარებს თქვენს ხაზს? რომელ პარტიას ეკუთვნით.

ძამანაშვილი: ჩვენ ხაზს იზიარებს ათი ათასი ამხანაგი. 13 ათასი ადრეე დადგა ამავე გზაზე ჩვენ ცალკე პარტიას არ წარმოვადგენთ. ჩვენ კომუნისტებს როდი ვებრძვით პირიქით, ჩვენ მათთან ვართ, ვეხმარებით, ხელს უწყობთ. ვეხმარებით იმიტომ, რომ ჩვენ ვხედავთ მათ საქმიანობას, მუშობას წინ წასვლას, გაუმჯობესებას ყველგან, ყველა დარგში. სახელმწიფო აღმშენებლობა, სწავლა-განათლება, გლეხების მდგომარეობა უმჯობესდება და ჩვენ გვწამს, რომ საბჭოთა ხელისუფლება ყველაზე მეტს აძლევს ხალხს და ამ ხელისუფლების დამარცხება—ეს იქნება უკიდურესი რეაქციის გამარჯვება და ხალხის

სასტიკი დამარცხება, დიდი უბედურება მუშების თავზე. აქ არიან ძველი მუშები, რომლებიც ხუთი და ათი წლობით ციხე-კატორღაში იყვნენ ნიკოლოზის დროს. კომუნისტების დროსაც ვიყავით დაპატიმრები და აი, იმდენი ბრძოლის შემდეგ, დღეს უნდა ვაღიაროთ, რომ ჩვენ მიერ გადადგმული ნაბიჯი დიდი მსჯელობა-დაფიქრების შედეგია. ეს ჩვენი ნაბიჯი არაა შინთან გამოწვეული, იმ დროს არ ვყოფილვართ დატუსაღებულნი, აღაგი არ ჰქონია ძალდატანებას. სრული შეგნებით და პასუხისმგებლობით გადავდგით ეს ნაბიჯი.

ერთი დელეგატი: თქვენ ამბობთ, რომ ცალკე პარტიას არ წარმოადგენთ. საიდან იცით რომ თქვენთან 10.000 კაცია?.

—აგვისტოს შემდეგ ჩვენ ჩამოვმორდით სოციალ-დემკრატიულ პარტიას და შევადგინეთ „მუშათა კომისია", რომელიც თავს უყრის ყველა იმთ, რომლებიც ჩვენსავით ხედავენ სოციალ-დემოკრატიულ პარტიის დამღუპველ პოლიტიკას და დგებიან საბჭოთა პლატფორმაზე. კომისია ჩვენი დადის პროვინციებში, ფაბრიკა-ქარხნებში და სხვა წარმოებებში. ეცნობა საქმის მდგომარეობას და ხედავს, რომ უმეტესობა მუშებისა და გლეხებისა ჩვენი აზრისაა, არსებულ ხელისუფლებასთან მწყობრი და შეთანხმებული მუშაობის მიმართეა. კომისიას ყავს ყველგან რწმუნებულები. ხდება რეგისტრაცია და აი აქედან ვიცით ჩვენ, რომ ჩვენს ხაზს იზიარებს ათი ათასი ამხანაგი. თქვენ რომ გვაფრთხილებთ—ნუ გეშინიათ ჩვენი, ყველაფერი სიმართლე სთქვითო, ჩვენ კი არ გვეშინია, ჩვენ გვინდა, რომ თქვენ გავლენა იქონიოთ პარიზში მყოფ ჩვენ ყოფილ ამხანაგებზე, რომ მათ დაანებონ თავი ქართველი ერისათვის საზიანო და საზარალო მუშაობას და დაბრუნდენ აქეთ, ან და ხელი აიღონ საწინააღმდეგო მუშაობაზე. ვიმეორებ, საჭიროა და აუცილებელი ევროპაში მყოფმა ემიგრანტებმა გაიგონ, დაინახონ რომ შესაძლებელია და ლოიკურიც საბჭოთა ხელისუფლებასთან ერთად, მეგობრულად, სოციალისტურად მუშაობა. ნამდვილ სოციალისტს სხვა გზა არ აქვს.

ამხანაგი ძამანაშვილი უმატებს ამას, რომ ახლახან ევროპიდან ჩამოსული ჩვენი ამხანაგი, ძველი სოც.-დემოკრატი კოწია სულაქველიძე, ჩამოსული კომუნისტების წინააღმდეგ სამუშაოდ, დღეს იწონებს ჩვენ ხაზს და ის უკვე ჩაება კომუნისტებთან საალმშენებლო მუშაობაში და მან თავისი აზრი უკვე გამოსთქვა ყველა გაზეთებში დაბეჭდილ დიდ წერილში. დელეგატებმა მოისურვეს სულაქველიძის წერილის შენახა და აგრეთვე კომისიის გაზეთი „ახალი გზის" რამდენიმე ნომერი.

თავმჯდომარე უოლხედი: სხვა დელეგაციებიც ნახეთ-ესაუბრეთ?

ძამანაშვილი: დიახ! ვესაუბრეთ ჰაროლის დელეგაციას, გერმანიის მუშათა დელეგაციას და მასწავლებელთა დელეგაციასაც.

ერთი დელეგატი: იყავით დაპერილები აგვისტოს გამოსვლების დროს?

ძამანაშვილი: არა, დაპერილები არ ვყოფილვართ. ჩვენ ვებრძოლდით ამ გამოსვლებს.

როდის შეუერთდით ხელისუფლებას?

ძამანაშვილი: 1924 წელს, 7 ოქტომბერს.

დელეგატი: იყო იმ დროს დაპერილები?

ძამანაშვილი. იყო და შემდეგაც ბევრი დაიჭირეს. ჩვენი შუამავლობით 1500 კაცზე მეტი გაართვეს სოფლეს. რუსეთიდან ჩამოვიყვანეთ 84 ამხანაგი. ყველას აძლევენ ალაგს, ციხეში დარჩნენ 47 კაცი. გამოსვლების უმთავრესი ხელმძღვანელნი.

სასამართლოს განაჩენით 30-თე მეტი გაანთავისუფლეს. იხდის სასჯელს 17 კაცი.

ჩვენ გვქონდა ცნობა, რომ ათასამდე შენშევიკი გადაასახლეს შორეულ რუსეთშიო, მართალია ეს?

კითხულობს უოლხედი.

ძამანაშვილი: გადასახლებულები იყვნენ წინად, მაგრამ არა მაგდენი. რუსეთში იყო 150 კაცი. ამათთაგანი 84 დაბრუნდა.

აგვისტ

როს მისთვის მიკუთვნებული ნიშანი —სწორფრთოვანი წითელი ჯვარი თეთრ ველზე.

შენიშვნა: ამ ნიშნის სარგებლობის უფლება შენარჩუნებული აქვს ავრეთვე სამხედრო-სასანიტარო უწყებათა ქენევის 1906 წ. კონვენციისა და ჰაგის 1907 წლის კონვენციის დადგენილებათა ფარგლებში.

9. საზოგადოების წევრად შეიძლება იყოს: ა) ყველა მოქალაქე, რომელსაც კონსტიტუციის თანახმად აქვს საარჩევნო უფლება, ბ) პროლეტარული და საზოგადოებრივი ორგანიზაცია და დაწესებულება.

II. საზოგადოების სახსარი.

10. საზოგადოების სახსარს შედგენს:

ა) კანონის ძალით საზოგადოების სასარგებლოდ დაწესებული გამოსაღები სათეატრო და სხვ.;

ბ) საწევრო გადასახადი;

გ) საერთო და სპეციალური დანიწნულების შემოწირულება;

დ) ლექციებისა, გამოფენებისა, ეკსკურსიებისა, კონცერტებისა, წარმოდგენებისა და სხ. შემოსავალი;

ე) საზოგადოების ქონებისა და ხვედრისა დაწესებულებისა და საწარმოო ექსპლოატაციით მიღებული შემოსავალი;

ვ) საზოგადოების გამოცემათა გაყიდვით შემოსული თანხები და

ზ) მთავრობის სუბსიდიები.

11. მთლად ის თანხა, რასაც საზოგადოება შეიღებს მე-10 მუხ. „ა" პუნქტში აღნიშნული გამოსაღებისა და საწევრო გადასახადის სახით, გადადის ცენტრალური კომიტეტის განკარგულებაში. ადგილობრივი შემოსავალი მთლად აღინუსხება ცენტრალური კომიტეტის მიერ და მისი 10 პროც. გადაიგზავნება ცენტრალურ კომიტეტის განკარგულებაში.

III. საზოგადოების ორგანოები.

12. საზოგადოების უმაღლესი ორგანო არის საზოგადოების ყრილობა, სრულიად საქართველოს მასშტაბით მოწვეული; ყრილობიდან ყრილობამდე მის უფლებებს განახორციელებს საზოგადოების ცენტრალური კომიტეტი, სრულიად საქართველოს მაშტაბით მოწვეულ ყრილობის მიერ არჩეული.

სრულიად საქართველოს მაშტაბით მოწვეული საზოგადოების ყრილობა აირჩევს ცენტრალურ სარევიზიო კომისიას.

13. საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის წითელი ჯვრის საზოგადოების ადგილობრივი ორგანიზაცია შეიძლება მოეწყოს ყველგან მთლად საქართველოს ტერიტორიაზე საინიციატივო ჯგუფის შუამდგომლობით; ეს ჯგუფი უნდა შესდგებოდეს ორმოცი კაცისაგან მაინც; ორგანიზაცია დამტკიცებული უნდა იქნეს საზოგადოების ზემდგომი ინსტანციის მიერ.

14. საზოგადოების ადგილობრივი ორგანო არის კომიტეტი. ამ კომიტეტს აირჩევს დელეგატების საათანადო კრება; დელეგატების ხსენებული კრება აარჩევს ავრეთვე ადგილობრივ სარევიზიო კომისიას.

15. საზოგადოების ადგილობრივი ორგანო თავის მოქმედებაში იხელმძღვანელებს საზოგადოების საერთო მიზნებს და მის წესდებას და შეასრულებს საზოგადოების ცენტრალური კომიტეტისა და მისი პრეზიდიუმის წინადადებას, ინსტრუქციას და ცალკე განკარგულებას; თავის მოქმედების ანგარიშს იგი პერიოდულად წარუდგენს საზოგადოების იმ ორგანოს, რომელიც, ქვემდებარების წესისამებრ, მისთვის ზემდგომი ორგანოა. საზოგადოების ადგილობრივი კომიტეტი, სრულიად საქართველოს მაშტაბით მოწვეული ყრილობის მიერ დამტკიცებული მუშაობის გეგმის საფუძველზე, შეიმუშავებს თავის მოქმედების პროგრამას, რასაც დაამტკიცებს საზოგადოების ადგილობრივი ორგანიზაციების ყრილობა. ადგილობრივი ორგანიზაციის ფუნქციებს, უფლებას და მოვალეობას, ამ ორგანიზაციის მოქმედების ხასიათისა და მაშტაბის მიხედვით, განსაზღვრავს საზოგადოების ზემდგომი ორგანოს პრეზიდიუმი.

IV. ანგარიშგება საზოგადოების საქმეთა გამო.

16. საოპერაციო წლის გასვლისას ადგილობრივი კომიტეტი შეადგენს თავის მოქმედების ანგარიშს, ავრეთვე ნუსხას შემოსავალ-გასავლისა და ქონების მდგომარეობის შესახებ, შეიტანს ყველა ამას საერთო კრებაზე განსახილველად და კრების დასკვნითურთ წარუდგენს ცენტრალურ კომიტეტს არა უგვიანეს ნოემბრის 1-ისა.

17. ადგილობრივი კომიტეტებისაგან გასული წლის ანგარიშების მიღების და მათი შემოწმების შემდეგ ცენტრალური კომიტეტი შეადგენს საერთო წლიურ ანგარიშს საზოგადოების მოქმედებისა, თანხების შემოსავალ-გასავლისა და ქონების მდგომარეობის შესახებ—ამ ანგარიშს, სრულიად საქართველოს მაშტაბით მოწვეული ყრილობის მიერ დამტკიცების შემდეგ, ცენტრალური კომიტეტი გამოაქვეყნებს საყოველთაო ცნობისათვის.

18. საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის წითელი ჯვრის საზოგადოების წესდებას დაამტკიცებს ამა დებულების საფუძველზე სრულიად საქართველოს მაშტაბით მოწვეული წითელი ჯვრის საზოგადოების ყრილობა.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **ფ. მახარაძე.**

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე **ხ. ჯუღელი.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ხ. თოდრია.**

1925 წ. სექტემბერი.
თბილისი—სასახლე.

ჩანტიული და საგზაო ჯალენდარი

ბ ა რ ტ ი ო ლ ი

ორშაბათს, 12 ოქტომბერს, სალამოს 5 საათზე (ცეკას შენობაში) შესდგება ცეკას საორგანიზაციო კოლეგიის სხდომა.

დ ღ ი ს წ ე ს რ ი გ ი:

ხაბეჭოების ხელახალი არჩევნების შესახებ.

ც. კ. საორგანიზაციო განყოფილების მდივანი მელუა.

ცეკას საალ. განყ. წინადადებას აქ�ქვემოთ ჩამოთვლილ ამხანაგებს, ვინც იმყოფება კ. თბილ ისში, გამოცხადდენ ცეკას საალ. განყ., რომლებიც მაზრებში იმყოფებიან მათი ადგილობრივი სამსახურის მისამართი.

1. ჯიბუტი ნიკიტა, 2. ბაკალოვი სარკისი, 3. კერესელიძე აკაკი, 4. კოსტაშვილი ქრისტეფორე, 5. ფოცხაშვილი მარია, 6. ფოცხაშვილი ალექსე, 7. ჭელიძე გრიგოლი, 8. მაცაბერიძე ალექსანდრე. 9. გოგისვანიძე ვარლამ, 10. გოგინიაშვილი დავით, 11 დოლუაშვილი ივანე, 12. ზაქარეიშვილი ბიკტორ, 13. ამნანიშვილი ოსეფ, 14. კიბირია გიორგი, 15. ქობალიანი ნიკოლოზ, 16. ბაბასარიანი გრიგოლი, 17. ამბარიანი არმენაკი, 18. ბულისკერია კონსტანტინე, 19. ხასიევი ილია.

საალ. განმანაწ. განყ. გამგის მაგ. **ლომიძე**

საშეფო განყოფილებათა ყველა ბიუროებს.

— ლენინის რაიონის საშეფო საზოგადოების საინიციატივო ბიურო იტყობინება, რომ 13 ოქტომბერს, სალამოს 5 საათზე, პლეხანოვის სახელობის კლუბში მოწვეულია საშეფო საზოგადოების პირველი რაიონული კონფერენცია.

დღის წესრიგი: 1) საშეფო საზოგადოების მორიგი ამოცანები, 2) რაიონულ საშეფო ბიუროს ანგარიში, 3) არჩევნები: რაიბიუროს, სარევიზიო კომისიის და დელეგატების საკალაჭო კონფერენციისათვის.

საშეფო განყოფილებათა ბიუროებმა ყოველივე ზომები უნდა მიიღონ იმისათვის, რომ თავის დროზე მიაწოდონ ცნობები კონფერენციის დელეგატებს.

საშეფო **საზოგადოების** საინიციატივო ბიუროს თავმჯდომარე: **—გ უ ფ ა ვ ა ძ ე.**

— საქართველოს კომპარტიის (ბ) თბილისის კომიტეტის აღმრიცხავ-განმაწყობელი განყოფილება სთხოვს ქვემოდ ჩამოთვლილ ამხანაგებს გამოცხადდენ თბილისის კომიტეტის აღმრიცხავ-განმაწყობელ განყოფილებაში ამა. **კ უ ბ ე უ ხ ი ძ ე ს თ ა ნ.**

1. ბერიძე მახმუდ ოსმანის ძე, 2. ბრეგვაძე იორამ, 3. ჯიბლაძე ვლასა, 4. დურგლიშვილი ოსეფ, 5. ვინნი ფრანცა, 6. სუსლიანოვი ტიმოთე, 7. კისლე

კინო „აპოლლო“ ოქტომბრიდან, 12 ოქტომბრიდან საგანგებო ლენტა „მეექვსეპოლ-რუს“-ის გამოცემა

მთავარ როლში ნინა ლი.

„Особняк Голубиных“

რეჟისორი ვ. ტორინი

ნ. 51 1—1.

სახელმწიფო მუსიკალური ტერსტის

„მუსმრეწ“-ის
„МУЗПРЕД“
ამიერ-კავკასიის კანტორა
აცხადებს დასავლეთ საქართველოს მოქალაქეთა საყურადღებოდ, რომ
ქუთაისში გაიხსნა განყოფილება
იყიდება და ქირავდება როიალები და პიანინოები, გიტარები, ჰარმონიკები, მანდოლინები, გრამაფონები, ფირფიტები და სხვ.
დიდ ალი ნოტები
ყოველთვის აქვს ახალი სიმები
მომართვა გაწმენდით 5 მანეთი
შეკვეთა სრულდება სისწორით და თავის დროზე.
ნ. 1809—3—1 „მუსმრეწ“

ხელის მომწერლებმა ყოველგვარი ცნობებისათვის უნდა მიმართონ
„კომუნისტი“-ს მთავარ კანტორას
რუსთაველის ბრ. № 24 ტელეფონი № 10—49.

რადგან ჩვენი სახელმწიფოებრივი, საზოგადოებრივი და კერძო ორგანიზაციები, აგრეთვე ყოველი ქართველი ინტელიგენტი: დაწესებულებათა მოხელენი, ინჟინერები, ტექნიკოსები, ექიმები, მასწავლებლები, მოწაფეები, სტუდენტები, ბუხჰალტრები, მთარგმნელები, მწერლები, მეცნიერები და მოღვაწენი სხვადასხვა დარგში,—დიდ გაჭირვებას განიცდიან დ წესებულებათა გაერთვნების გატარების დროს, ან სხვადასხვა თერმინების თარგმნისას, შესაფერი სიტყვარის უქონლობის გამო, ამიტომ შეუდექით გამოცემას

ფართო და ხელმარი

პროფ. იუსტინე აგულაძის

ქართულ-რუსული ლექსიკონი—1 ტ.—300 გვერდი.
ქართულ-რუსული ლექსიკონი—2 ტ.—300 გვერდი.
და
რუსულ-ქართული ლექსიკონი—1 ტ.—300 გვერდი.
რუსულ-ქართული ლექსიკონი—2 ტ.—300 გვერდი.
წიგნაკვარი ხელისშემწყობი ტიპოგრ. ფასი 14 მანეთი.

რადგან ქაღალდი ძალიან ძვირი ჯდება, ლექსიკონი გასასყიდად სრულებით არ გამოვა. ასე, რომ ვის ც არ სურს დარიგა უფიანოდ, მან აუცილებლად წინასწარ ხელი უნდა მოაწერის. ფულს გადახდა შეიძლება ნაწილ-ნაწილად რაც თვის განმავლობაში, მაგრამ კრედელი საწილი ღირებულებისა აუცილებლად შემოტანილი უნდა იქნეს დღიდან ამ განცხადების მოთავსებისა გან. „კომენსაცია ერთი თვის განმავლობაში ე. ი. 10 ნოემბრამდე, რადგან ამ ბანის გამაკვლევაში პირველი წანი ბეჭდვა დაიწყება და ტირაჟი განისაზღვრება. ლექსიკონში შეკა ყველა ტერმინები, მ ლებული სახელმწიფო უნივერსიტეტის მიერ მეცნიერების ყველა დარგთათვის (აგრონომიის, ანატომიის, ანტროპოლოგიის, ასტრონომიის, არხიტექტურის, ბიოლოგიის, სამხედრო გეოლოგიის და ძველეოლოგიის, ზოოლოგიის, ბელეტრების, საინჟინერო, კრისტალოგრაფიის, ლიტერატურის, მათემატიკის, საექიმო, მუსიკის, მეურნეობის, პედაგოგიკის, პოლიტიკური ეკონომიის, სტატისტიკის, ფსიქოლოგიის, ფიზიოლოგიის, ფიზიკის, ანატომიის, ქიმიის, ეთნოლოგიის, ფილოლოგიის და ყველა ახლ შემოღლობასული თერმინები როგორც რკინის გზის ხაზზე, (ესე სხვა დარგებში). დაწესებულებებს ჩ მოიღებენ გამომცემლობის წარმომადგენელნი და შეადგენენ სიას ხელმოწერთა; ერთ ა წლის განმავლობაში ხელისმოწერი მიიღებენ ოთხი ტომი. ალბიშნულ ლექსიკონისა. ლექსიკონი იქნება დიდი ფორმატისა, ლექსიკონი არის მოთავაზებული შრომის და გამოცდილების ნაყოფი.

მისამართი: რუსთაველის 8, საექსპედიციო კანტორა, ამ მისამართით გამოიგზავნება ფულიც.

ნ. 4 5—1. გამომცემლობა.

თბილისის მე-2-რე საარქიზო
უბნის არაპირდაპირ
გადასახადთა ინსპექტორი
აცხადებს, რომ ის 1925 წ. 14 ოქტომბერს დღის 12 საათზე, საჯარო ვაჭრობთ გაჰყიდის, სამების შესახვევში № 5, დომიტრი მირიანაშვილის კუთვნილ 125 ვედრო ღვინის და 19 ცარიელი ხის ქასრებს, მის ღვინის სარდაფზედ დარჩენილი აქციზის ვალის 166 მან. 32 კაპ. ასანაზღაურებლად. 1-1 ნ. 49

დაიბეჭდა ნ. ნიკოლაძის ბროშურა:
К истории грузинской Марганцепромышленности
(Как построилась чиатурская ветвь?)
ფასი 50 კაპ. იყიდება ყველა წიგნის მაღაზიებში; მთავარი საწყობი: აზნ. „ქართული წიგნის“ მაღაზია, გიორგის ქ. № 1., ქაშუეთის პირდაპირ. 3—1 134

იყიდება საქართველოს ტეხნიკური საზოგადოების გამოცემანი:

ბ. ლანდია—„ფინანსიური გამოანგარიშების სახელმძღვანელო“ ინჟ. ვ. კაკაბაძის რედაქციით, ფასი 2 მან.
ინჟ. ვ. კაკაბაძე—„შინამრეწველობის განვითარების საკითხი ჩვენში“, ფასი . . . . 40 კაპ.
ინჟ. ბ. ბოგინაძე—„პრაქტიკული ჰიდრავლიკა“, ფასი . 40 „
ინჟ. ვ. კაკაბაძე—„ქიმიური ომი და მშვიდობიანი მრეწველობა“, ფასი . . . . 40 „
„ „საქარ. ბუნებრივი სიმდიდრენი“, ფასი 40 „
„ „ხის მასალის ქიმიური გადამუშავება“ (ამ დღეებში გამოვა).

მისამართი: მთავარი საწყობი, თბ. ინდუსტრიალური ტეხნიკუმი, კაბინ. ქ., № 70, ტელ. 10—43.

ამბ—ბა „სორაბინის“, წიგნის მაღაზიაში, გიორგეის ქ. № 5 დარაბა 1113.

წიგნის მაღ. „განათლება“, ლენინის ქ., № 6.

„წერაკითხვის“ წიგნ. მაღაზიაში (რუსთაველის ბრ. № 11).

139—2—1

სრულიად საქართველოს მევენახე-მეღვინეთა კოოპერატივების კავშირი

„საქართველოს ღვინო“

მისამართი: თბილისი, გოგოლის ქ. № 63 (ტელეფ. 4—65). ტელეგრამისათვის: თბილისი, „საქართველოს ღვინო“ ან Тифлис, „Всегрузвинсоюз“

მიაქციეთ ყურადღება ეტიკეტს. ეტიკეტი დამტკიცებულია სათანადო ორგანოს მიერ, ამ ეტიკეტის ქვეშ გამოვა ჩვენი კავშირის ღვინოები. ეტიკეტს თანასდევს სახელწოდება იმ ქერითადი ორგანიზაციისა, რომელიც შემოსულია ჩვენს კავშირში და რომლის ნაწარმოებიც არის ეს პროდუქტი. სახელწოდება ორგანიზაციისა დაცულ იქნება მის მიერ აქამდისინ არსებული ეტიკეტების ფრიფტით.

„Кахетия“
„Кахетия“
სრულიათ საქართველოს მევენახე-მეღვინეთა კოოპერატივების
-კავშირი-
ВСЕГРУЗИНСКИЙ СОЮЗ ВИНОГРАДО-ВИНОДЕЛЬЧЕСКИХ КООПЕРАТИВОВ.

№ 3

ა.-წ. ოქტომბრიდან სრულიად
საქართველოს მასშტაბით დაიწყო მოქმედება
ჩვენში არსებული მევენახე-მეღვინეთა
კოოპერატივების კავშირმა
„საქართველოს ღვინო“-მ
„ВСЕГРУЗВИНСОЮЗ“
ამ კავშირში შედიან:
„კახეთი“, „კავშირთ-კავშირი“, „წინანდალი“, „კონცხი“, „ბექანიანი“, „შაშიანი“, „ვაზის მეგობარი“, „იმერეთი“, „სვირი“, „დიმი“, „ბაღდადი“, „ხვანჭკარა“, და „უნიონი“.

კავშირი ხელმძღვანელობს ორგანიზაციების მეშვეობით მცოდნე სპეციალისტების ხელმძღვანელობით ამზადებს სხვადასხვა თვისების და გემოვნების ღვინოებს, ნატურალურ კონიაკს, არაყს და წმინდა ღვინის სპირტს. კავშირის მიზანს შეადგენს: რეალიზაცია გაუკეთოს კოოპერატიული გზით დამზადებულ ჩვენი მევენახე-მეღვინეობის პროდუქტებს, ხელი შეუწყოს ამ დარგის მეურნეობის გაძლიერებას, გაძლიერეს და გაფართოს გლეხთა კოოპერატიულად დარაზმვის საქმე, კონტროლი გაუწიოს მთელ საქმიანობას და სწორ სამოქმედო გზაზედ გამოიყვანოს არსებული და მომავალში დასაარსებელი ამ დარგის გაერთიანებანი, გამოარკვიოს და დაახარისხოს ამ დარგის ნაწარმოებნი, შეებრძოლოს პროდუქტების ფალსიფიკაციას, მოუპოვოს მათ შინა და გარეშე ბაზარი და სხვ.

„საქართველოს ღვინო“ ღებულობს დაკვეთებს ყოველგვარ ჩვენ პროდუქტებზე, ეკერება პირობებით სხვადასხვა ორგან ზაციებს, დაწესებულებებს და პირებს დამზადების და გასაღების საკითხში, ღებულობს და აძლევს საკომისიოთ არსებულ ნაწარმოებებს და მიზნად ისახავს ფართე გამსაღებელი ქსელით დაპფაროს მთელი შინა თუ გარეშე ბაზარი.

გამგეობა ხსენებული კავშირის იმედოვნებს, რომ ჩვენი ფართო საზოგადოება თანაგრძნობით შეხვდება ჩვენს არსებობას, შეგვიწყობს ხელს მიზნების განხორციელებლად და მით შეგვაძლებინებს კავამართლოთ ის დავალებანი, რომლებიც დაგვაკისრა აქციზრჩევლებმა და რომელთაც გვიყენებს მომსმარებელთა გემოვნება-ძოთხოვნილებანი.

1—1 ნ. 41 „საქართველოს ღვინო“-ს გამგეობა.

ცხადდება სახელმწიფო, საზოგადოებრივ, კოოპერატიულ დაწესებულებების და კერძო პირების საყურადღებოთ, რომ

„ეგცკრ“-ის „ელექტრომგრესტ“-თან

გაერთიანების გამო (საბუთი: საბჭოთა კავშირის სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს გრძანება ა. წ. 24 სექტემბრის თარიღი № 1261, გამოქვეყნებული „სავა[illegible] სამრეწველო გაზეთ“-ში № 220 (19[illegible] ა. წ. 26 სექტ.), აღნიშნულ ტრესტებ[illegible]ელა საქმეებისათვის უნდა მიმართოთ

სახელმწიფ. [illegible]ტროტექნიკური ტრესტის „გ.ე.ტ“ (ყოფ. „ე.ტ.ც.რ. და „ელმავუტრესტ“)

თბილი[illegible]ნყოფილებას

შემდეგი მისამართით: თბილისი, [illegible]ველის ბრ. № 19, ტელეფონები: 1—55 და 6—94. მაღაზიები: რ[illegible]ლის ბრ. № 19 და სოლოლაკის ქ. № 2. ყველა წინანდელი გაცემული [illegible]ენდოგრამები და მოწმოგებები „ე.ტ.ც.რ“-ის და „ელმავუტრესტ“-ის [illegible]ლით ჩაითვალება ბუნებულად.

სახელმწიფო ელექტროტეხნიკური ტ[illegible] ვ. ქოგერი.
თბილისის განყოფილების უფროსი ინ[illegible]

ნ. 46 1—1.

ბროშურა. ინჟ. ვ. ბ. ...

ვერის სამუსიკო სასწავლებელში
(გრიბოედოვის ქ. № 8. სახ. კონსერვატორია)
დაიწყება თხოვნების მიღება
მისაღები გამოცდები დანიშნულია 1-ლ ოქტომბრიდან. მეცადინეობა დაიწყება 5 ოქტომბერს.
ნის. 1785—3—2

ქ. თბილისის მე-2 რაიონ. სასამართლო აღმასრულებელი
ლ. ნ. სვიტოლდუხოვი
ამით აცხადებს, რომ ის 15 ოქტომბერს 1925 წ. დღის 12 საათზე, სახლში № 3, კატოლიკის ქუჩაზე საჯარო ვაჭრობით გაყიდის გრიგოლ ბაგინოვის მოძრავ ქონებას: ბაყლის საქონელი შეფასებულს 80 მანეთად 60 კოფ. იიკანუშ შჯაროვისა ვალის დასაკმაყოფილებლათ ქ. თბილისის სახალხო 1-ლი სამინაო საქმეთა სასამართლოსაგან 10 ივლისის 1925 წ. თარიღით, № 2503 გაცემულ აღმასრულებელ ფურცლისა.
129 1—1

ნ ოქტომბერს, ბათომიდან თბილისში მომავალ საფოსტო ვატარეველში
მომპარეს პიჯაკი და საკეთიაკი, რომლებშიც იყო: ფული 250 მან., პირადობის მოწმობა, გაცემული თბილისის აღმასკომის ადმინისტრატიულ განყ. მიერ ივანე დავითისძე გოთუას სახელზე № 1867, შეიდი თამასუქი, გაცემული ზ.სტეფონის მთლიან კოოპერატივ „განახლება“-ს მიერ, რომელშიც ექვსი იყო 500 მან. ხოლო ერთიც 559 მ., შემდეგ ვადებია: 15 ოქტომბერი, 30 ოქტომბერი, 15 ნოემბერი, 30 ნოემბერი, 15 დეკემბერი, 30 დეკემბერი 1925 წ. და 15 იანვარი 1926 წ., გარდა ამისა დაიკარგა სხვადასხვა საბუთები და ერთი ოქროს საათი, ოთხი ბრილიანტის თვლები. წამლებს ვთხოვ ყველა საბუთები ქაღალდები და თამასუქები, რომლებიც მათთვის ღირებულებას არ წარმოადგენს, დაგვბრუნოს შემდეგი მისამართით თბილისი, ტელეგრაფის ჩიხი, № 4, ივანე დავითის ძეგ ოთუას.
138—1—1

ელექტრონით და ხინაფდა
სამკურნალო
ხანგრძლივი ბრენტვეი დაავადებანი
ფიხეიდ გედევანიშვილის სახელოვნეა
ნერვიულ დაავადებათა ინავადმყოფოთათვის, რომელნიც ფიზიკურ ექიმობას საჭიროებენ
მიღება 2—3 და 6—8 საათ. თბილისი, ყორლანოვის ქ. № 20.
9205 23—1

ექიმი ი. დ. თოფურიძე
ალინის ქუჩა (ყოფილი ნიკოლოზ.) № 33.
ეიღებს ავადმყოფებს
კანის, სიფილისის და ვენერიული (მუნჯეკ.) ქრონიკული ტრიპერი და ანერთვეკ სახ. ეკეთო ორგანის ყველა გართულებანი) დილის 8—9 საათამდის, საღამოს 4—8 საათამდის.

ექიმი გ. მ. ფხალაძე
ქანისა და ვენერიული სნეულებანი
(სიფილისი „606“—„914“)
ავადმყოფების მიღება: კერძოს—დილით 7—8 საათ.—საღამოთი 7—9 საათ. ქალებისა—საღამოთი 6—7 საათ. მისამართი: მიხაკოვის ქ. № 4, ყოფ. კაბინეტი რეზო მაჩიაბლისა (ზემმელის აფთიაქის პირდაპირ).

კბილის ექიმი
ა. გ. სულოფლაშვილი
დაბრუნდა და განაახლა ავადმყოფების მიღება. 9—2 საათ. და 4—6 საათ. რუსთველის პროსპ. № 12.
2701—25

ექიმი შუხმანმა
გაანალიზა მძიმე ავადმყოფობა ვენერიულ სნეულებაში
საღამოს 6—8 საათამდე; ქალაქი. დილის 2—3 საათამდე. ელისაბედის ქ. № 89 (ესენიევის ქუჩის პირდაპირ)
1—12

კბილის ექიმი
ფ. ი. რატიან თუხარელისა
კბილის და ღრძილის ავადმყოფობა ხელოვნური კბილები. მიღება 12—4 საათამდე დ. 5—7 საათ. ბარიატინის ქუჩა № 13 (ალექსანდროვის ბაღის პირდაპირ).

ექიმი ე. ი. კალანდაძე
ღებულობს ავადმყოფებს: შინაგან ავადმყოფობთან შეპყრობილთ, ვენერიულთან, საშარდე და სასქესო ორგ ნ. და სიფილისით საღამოობითი—5-დან 7 საათ. დილით—7-დან 8 საათამდე.
მისამართი: ბარნოვის (ყოფ. გუნიბის) ქუჩა № 6, მოსკოვის ქუჩიდან მარჯვენით (უბანი). 25—1

ექიმი ნ. ა. ჯანდიერი
შინაგანი, ბავშვთა და ქალთა სნეულებანი.
მიღება ავადმყოფ. დილით 8 ნახ —9 ნახ. საათამდის, საღამოთი 4—7 საათამდის ყოველდღე.
სომხის ბაზარი, № 3. ერევნის მოედნიდან მეორე სახლი. 25—1

ექიმი ა. ს. ფუნ-ირტელი
მიხეილის პროსპექტი, № 10, (ვორონეკოვის ბიჭის 3 ტელეფონად ყოფ. ბო-ბინდელ), ბარგა საექიმო, სიფილისის და ქირურგიულ ავადმყოფობათა (სომიფენების, ბუასილისა-სექსობრივი სისუფტე, ტრიპერის) სპეციალისტი. ავადმყოფების მიღება დილის 8 საათიდან 12 საათამდე და 4—7 საათამდე

ექიმი ი. ი. გერიფშვილი
ვენერიული, საშარდე—სასქესო ორგანოების, სიფილისი და კანის ავადმყოფობა. დილით 9—12 საათ. საღამოთი 5—8 საათ.
ქალებისთვის 12—1 საათ
ასტაფოვ „ნოე“-ს პირდაპირ მიხეილის შესახვევი № 8.
25—23

ექიმი გ. გ. მეგრაგიანცი
ავადმყოფობა ფილტვების, გულის და ტუბერკულოზის, სპეციალურნალობა მალარიისა. ელექტრო-სხივებ-რენტგენის სამკურნალო კაბინეტი, ფოტოგრაფია და მკურნალობა რენტ. სხივებით.
მიღება ყოველ დღე დილის 9—1 ს. დ. საღამოს 3—8 ს. ბებუთოვის ქ. № 23.
25—1

ექიმი ბ. ა. ...
ხიფილისი, ვენერიული და კანის სნეულება.
პლეხ. პროსპ. № 116 „ნოეს“ პირდაპირ.
მიღება 8—11 დილ., 6—8 საღ.
25—1

ექიმი ბ. ...
ექიმი ...

ექიმი ...
ექიმი ...

ექიმი ...
ექიმი ...

ექიმი